

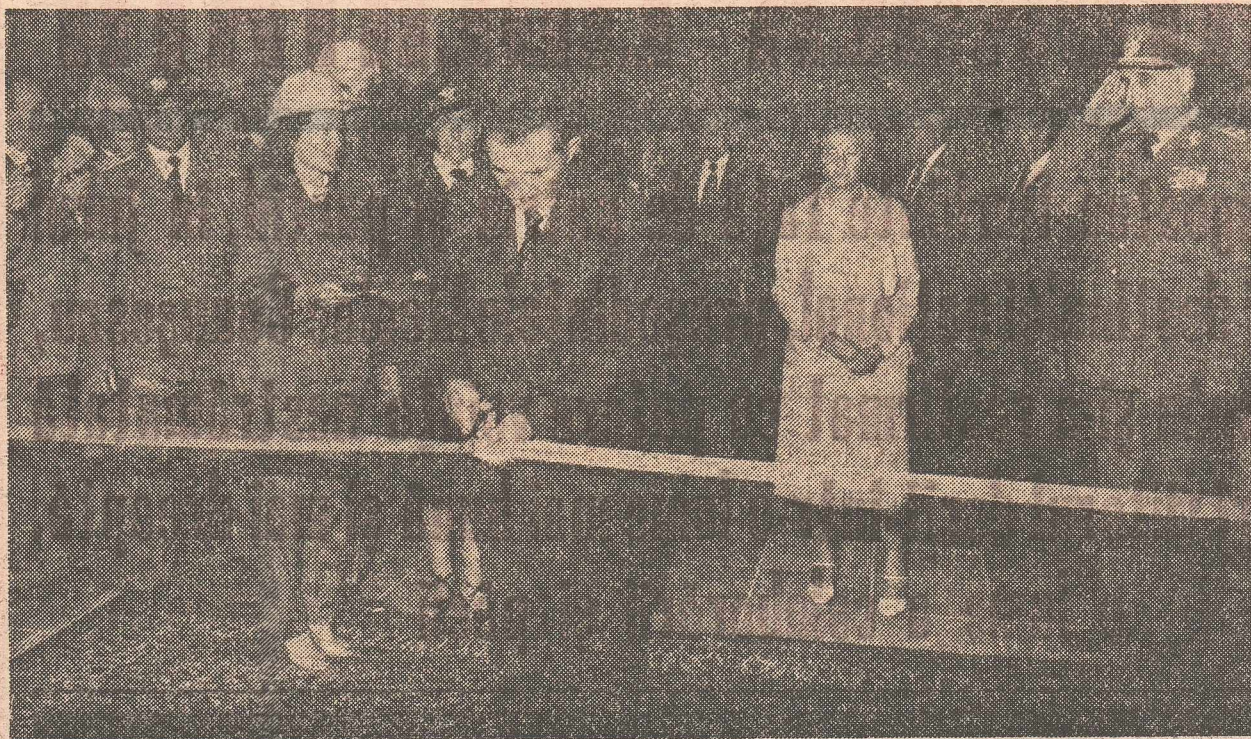

La marea sărbătoare a libertății — o Românie nouă,

„Priviți localitățile patriei noastre; nu există oraș, nu există sat unde să nu se poată vedea munca fără preget a întregului popor, a tineretului patriei noastre! Prin munca noastră, sub conducerea partidului comunist, am făurit într-adevăr o Românie nouă, cum nu a fost niciodată pînă acum!”

NICOLAE CEAUȘESCU

E gata prima magistrală a metroului bucureștean

Un moment de vîrf al tehnicii și capacității tehnice a românilor, strălucit afirmate în acești ultimi ani: vineri, 19 august 1983 — în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu — a fost inaugurat cel de-al treilea tronson al primei magistrale a metroului bucureștean. Un tronson care încheie o importantă etapă a acestei grandioase zidiri între zidurile epocii noastre.

Rod al inițiativei secretarului general al partidului, impunătoare construcție probează — o dată mai mult și la o cotă dintre cele mai înalte — geniul creator al muncitorilor, tehnicienilor și specialiștilor noștri, capacitatea industriei românești constructoare de mașini, pune în lumină cu deosebită pregnanță grija permanentă a partidului pentru ridicarea nivelului de civilizație al poporului nostru. Metroul bucureștean este una dintre cele mai moderne artere de transport de acest gen realizate pînă astăzi în lume. Odată cu darea în exploatare — cu peste 4 luni mai devreme față de termenul final — a acestui tronson în lungime de 7,8 km, care întregeste prima magistrală subterană est-vest, ce măsoară în total 27 km, se asigură o legătură rapidă între mari zone puternic industrializate și intens populate ale Capitalei, aflate pe traseul dintre marile ansambluri Militari și Republica. Astfel, bucureștenii pot ajunge — între acești doi poli — în numai 40 de minute de la un capăt la altul al orașului, tronsonul recent inaugurat putînd să preia din traficul urban aproape 75 000 de călători pe oră și sens.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu au fost însoțiți de tovarășii Constantin Dăscălescu, Iosif Bané, Emil Bobu, Lina Ciobanu, Ion Coman, Nicolae Constantin, Ion Dincă, Ludovic Fazekas, Alexandrina Găinușe, Petre Lupu, Paul Niculescu, Constantin Olteanu, Gheorghe Oprea, Gheorghe Pană, Ion Păjan, Dumitru Popescu, Ilie Verdet, Ștefan Voitec, precum și de membri ai conducerii ministerelor care participă la realizarea metroului.

Momentul inaugurării s-a desfășurat în stația Politehnică, amplasată lângă impunătorul complex al institutului de învățămînt superior și în vecinătatea întreprinderii de confecții și a altor importante unități economice ale Bucureștilor. Ca întotdeauna, prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu, a celorlalți tovarăși din conducerea de partid și de stat, a fost salutată cu fierbinți aplauze și urale de oamenii muncii, de constructorii metroului și numeroși locuitori ai acestui modern cartier.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu au fost întâmpinați de general-locotenent Petre Constantinescu, director general al întreprinderii

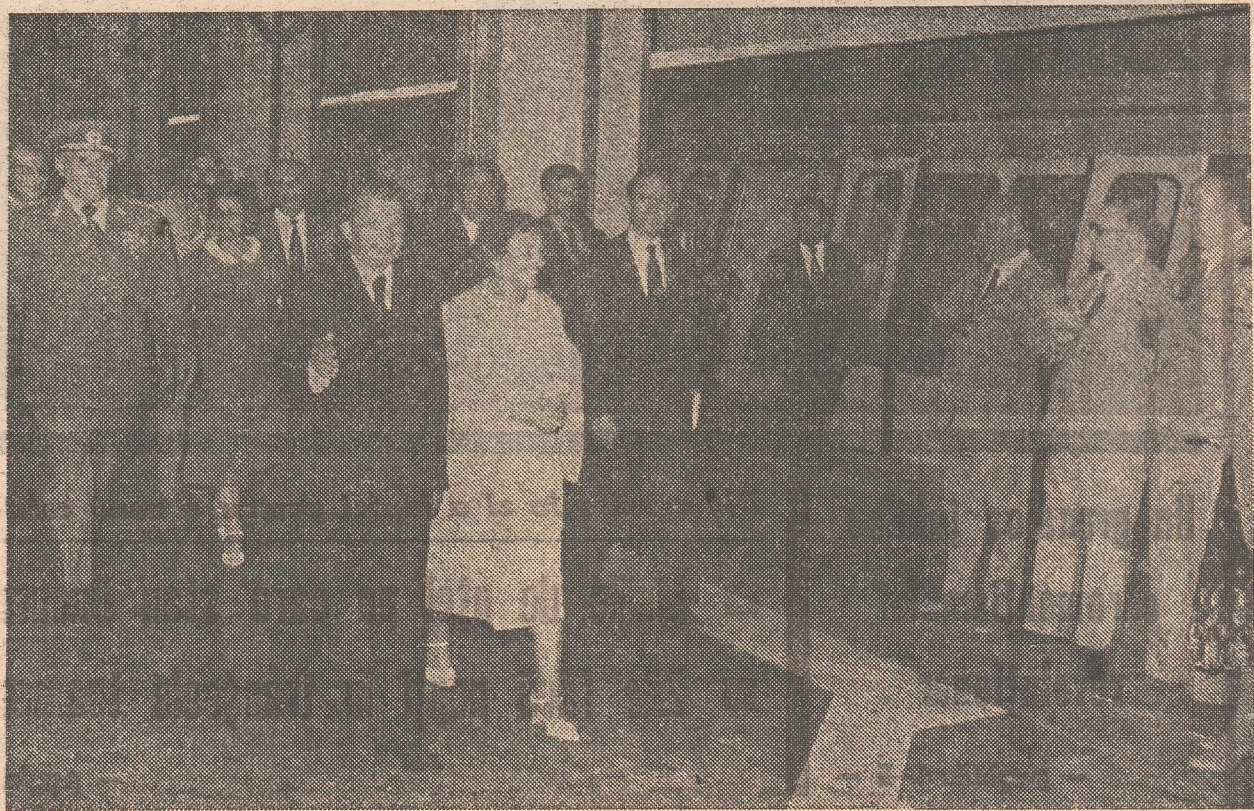
„Metroul” București, care a raportat despre măsurile luate pentru încheierea înainte de termen — în cinstea zilei de 23 August — a lucrărilor ultimului tronson al magistralei. Noua arteră — care trece pe sub Grădina Botanică, se înscrie pe sub Bulevardul Armata Poporului, pînă la Institutul național de creație științifică și tehnică, și pe Bulevardul Preciziei, pînă în cartierul Militari — a pus în fața constructorilor probleme deosebit de complexe, care au fost rezolvate cu succes de către muncitorii și specialiștii noștri, promovindu-se numeroase soluții și tehnologii originale, modele de cutezanță, de creație, de competență și de competitivitate. Tronsonul III a reprezentat, totodată, un exigent examen și pentru industria noastră electrotehnică și electronică, ale cărei unități au executat, în premieră pe țară, o serie de instalații de forță, de iluminat și ventilație. În plus, toate cele patru stații de pe acest traseu prin arhitectură și prin soluțiile constructive adoptate, se disting prin eleganță, printr-o personalitate inconfundabilă.

În stația Politehnică, în prezența tovarășilor din conducerea de partid și de stat, a numeroși proiectanți, arhitecți și constructori, tovarășul Nicolae Ceaușescu a tăiat, în aplauzele celor prezenți, panglica inaugurală, făcînd o călătorie pe tronsonul proaspăt inaugurat.

C. I. ADAM ■

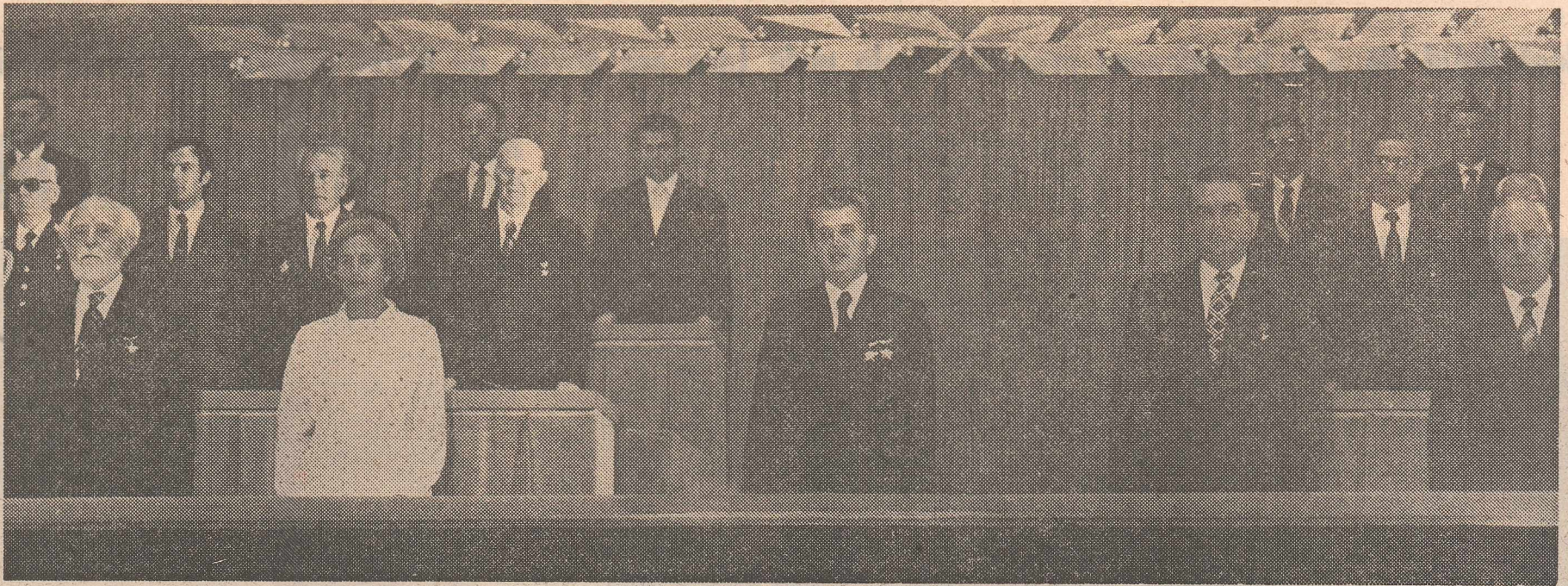
...și alte premiere sub semnul lui August

● Au părăsit Constanța noile vrachere românești „Bala de Aramă” (65 000 tdw) și „Brătulești” (35 000 tdw), care, în prima lor cursă de producție, vor traversa Oceanul Atlantic cu destinația Brazilia, sub comanda căpitanilor Adrian Stoica și, respectiv, Petre Laszlo. Ele au fost construite la șantierele navale din Constanța și Galați, întreprinderi care au acumulat o bogată experiență în construcția navelor de mare tonaj. La ora actuală, flota maritimă comercială a României numără 208 nave de cele mai diverse tipuri, cu o capacitate întrecînd trei milioane tone deadweight. ● După recentul succes al constructorilor de autocamioane din Brașov, reprezentat prin lansarea în fabricația de serie a combinelor autopropulsate de recoltat porumb C-6-P — utilaj de înaltă complexitate, pentru prima dată realizat în țară — întreprinderea de autocamioane a întâmpinat 23 August cu îndeplinirea unei alte sarcini de mare importanță: asimilarea în fabricație a motorului V-8DT de 360 CP. Motorul, proiectat de Institutul național de motoare termice din București, este destinat echipării autovehiculelor grele. ● La combinatul petrochimic de la Midia-Năvodari a început producția de ortoxilenă, valoroasă materie primă utilizată în industria maselor plastice, în producția de lacuri, vopsele și coloranți. Totodată, aici a intrat în probe tehnologice instalația de cracare catalitică, menită să asigure prelucrarea țitelului cu o înaltă eficiență economică. ● Și la Porțile de Fier, un succes de prestigiu: s-a raportat că 200 milioane kWh energie electrică a fost pulsată în sistemul energetic național peste prevederile planului. ● O premieră și pe tînăra platformă industrială a orașului Fălticeni: a intrat în funcțiune instalația de poliuretacrilat de metil din cadrul întreprinderii chimice — prima instalație de acest fel din țara noastră. Prevăzută cu un înalt grad de automatizare, ea va produce anual mii de tone plăci, material cu largi utilizări în diverse ramuri ale economiei naționale. ● Cu patru luni și jumătate înainte de termen s-a inaugurat la Brăila o linie de tramvai realizînd o legătură mai scurtă între cele două mari platforme industriale ale orașului: Chiscani și I.U.G. Progresul. ● La combinatul minier al cuprului de la Roșia Poieni, județul Alba, s-a încheiat montajul excavatorului de 8,5 t. ● De la întreprinderea „Danubiana” a plecat, zilele trecute, spre partenerul extern, primul lot de anvelope tropicalizate pentru tractoare. Noul tip a fost proiectat și realizat pe baza unor componente produse în exclusivitate în țară. ● La Năvodari au fost declanșate lucrările de excavații la Canalul Poarta Albă — Midia-Năvodari. Noua magistrală se prezintă ca un al „cincilea braț” al Dunării, care, desprinzîndu-se din Canalul Dunăre-Marea Neagră la kilometrul 35, va debarșa în mare prin portalul Midia-Năvodari. Pe Canalul Poarta Albă — Midia-Năvodari vor putea circula în două sensuri barje de 3 000 t. O nouă poartă spre viitor! (L.N.)

cum nu a fost niciodată pînă acum

O inflăcărată demonstrație a unității de monolit a poporului în jurul partidului, al cîrmaciului destinului național

Luni, 22 august, în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și a tovarășei Elena Ceaușescu, a avut loc adunarea festivă consacrată celei de-a XXXIX-a aniversări a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă.

Sărbătorind ziua de 23 August — eveniment decisiv pentru destinele poporului nostru, care a deschis o eră nouă în istoria multimilenară a României, marea sărbătoare a libertății românești — într-o unitate de nezdruccinat în jurul partidului, al secretarului său general, întreaga națiune, toți fiii țării, animați de deplină încredere în viitorul luminos al patriei, au adus un fierbinte omagiu partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, de numele căruia se leagă epoca cea mai bogată în realizări din întreaga noastră istorie, inaugurată de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român.

Pentru oamenii muncii din Capitală

participanți la Adunarea festivă organizată la Palatul sporturilor și culturii, ca și pentru toți cetățenii țării — români, maghiari, germani și de alte naționalități — aniversarea zilei de 23 August s-a constituit într-un înălțător moment de bilanț, de privire retrospectivă a drumului parcurs de România pe culmile de progres și civilizație, de rememorare și adîncă cinstire a marilor tradiții eroice ale neamului, a grandioaselor izbînzii ale patriei în procesul de construcție a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu au fost întimplinați la Palatul sporturilor și culturii cu alese sentimente de dragoste și prețuire, cu puterice urale și ovații. În sală se aflau membri ai C.C. al P.C.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului, membri de partid cu stagii în ilegalitate, participanți la evenimentele din August 1944, generali activi și în rezervă, activiști de partid și de stat, oameni ai muncii din întreprinderi și instituții bucareștine. Au fost pre-

zenți, de asemenea, numeroși oaspeți de peste hotare, șefi de misiuni diplomatice acreditați la București, atașați militari, alți membri ai corpului diplomatic precum și ziaristi străini.

În deschiderea adunării a fost intonat Imnul de Stat al Republicii Socialiste România.

Luînd cuvîntul, tovarășul Gheorghe Pană, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al Comitetului municipal București al P.C.R., a adresat un vibrant și călduros salut tovarășului Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit fiu al națiunii, care și-a dedicat întreaga viață și activitate revoluționară binelui și propășirii patriei și poporului.

Despre semnificația zilei de 23 August a vorbit tovarășul Gheorghe Oprea, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al guvernului.

Adunarea s-a încheiat cu un spectacol festiv organizat de Consiliul Culturii și Educației Socialiste, împreună cu Consi-

liul Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România, Comitetul Central al Uniunii Tineretului Comunist, Consiliul Național al Organizației Pionierilor, Radio-televiziunea Română, Comitetul municipal București al P.C.R.

Spectacolul s-a constituit într-un emoționant poem literar-muzical-coregrafic și cinematografic dedicat revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă de la 23 August 1944, într-o sugestivă cronică artistică a insurecției, a prefacerilor revoluționare înregistrate în toți acești ani în viața țării. Demonstrație de talent și virtuozitate artistică, imagine tonifiantă a geniului creator al poporului, spectacolul a îmbinat armonios momentele lirice cu cele muzicale și coregrafice, versurile cu un profund mesaj patriotic și revoluționar, de mare bogăție de idei și sentimente, alternînd cu mobilizatoare piese corale în primă audiență, cu dansuri tematice, momente folclorice și secvențe cinematografice.

Trec rînduri, rînduri muncitori

Strîns unit în jurul partidului, al tovarășului Nicolae Ceaușescu, poporul român liber și independent a omagiat, pe întreaga geografie a patriei, 39 de ani de la înfăptuirea revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, act care a deschis drumul unui ev nou, al unor profunde și revoluționare transformări, în toate domeniile de activitate, care au schimbat din temelii destinul țării. Aniversarea marii sărbători a Eliberării s-a constituit într-un moment de fructuos bilanț, de amplă privire retrospectivă a treptelor urcate, prin luptă și muncă, de România în arcu de triumf al socialismului, cu deosebire în ultimii 18 ani, de cînd în fruntea partidului și a statului acționează, clarvăzător și neobosit, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Acest bilanț a relevat o dată în plus că, în anii construcției socialiste, România condusă de comuniști a cunoscut o vertiginoasă și robustă dezvoltare economică-socială, devenind o țară cu o industrie puternică, al cărei volum de producție este, în 1983, de 54 de ori mai mare decît în 1938, cu o agricultură avansată, care produce azi de 3,9 ori mai mult decît înainte de Eliberare. În același interval istoric relativ scurt, volumul investițiilor a sporit de 40 de ori, iar venitul național de 16, țara trăind în prezent mai demn și mai prosper ca orîcînd.

Moment de emoționantă evocare a evenimentului crucial de la 23 August 1944, aniversarea din acest an a zilei Eliberării a însemnat un vibrant omagiu, rostit de toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, adus Partidului Comunist Român, inițiatorul și conducătorul revoluției victorioase de acum 39 de ani, deschizătorul unei noi ere în istoria milenară a poporului, forța politică dinamizatoare a energiilor întregii națiuni, a prilegiului exprîmării recunoștinței și stimei celei mai fierbinți la adresa tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru strălucita activitate revoluționară și patriotică pusă, timp de o jumătate de secol, în slujba cauzei socialismului și comunismului, a înfăptuirii idealurilor de luptă ale clasei muncitoare, a creșterii bunăstării poporului, a întăririi prestigiului și independenței patriei, a promovării consecvente a colaborării internaționale, a triumfului păcii și progre-

sului în lume. La București, în Piața Aviatorilor, pretutindeni în țară, unde uriașe coloane de oameni ai muncii au demonstrat, cinstind acel August de foc 1944 și, deopotrivă, înălțătorul prezent socialist, s-a scîndat cu însuflețire, cu deosebită căldură: „Ceaușescu — P.C.R. !”, „Ceaușescu — România !”, „Ceaușescu și poporul”, „Ceaușescu — Pace !”, zeci și sute de mii de oameni, bărbați și femei, copii, tineri și vîrstnici, români, maghiari, germani și de alte naționalități, dînd glas profundeii satisfacții și înaltei mindrii patriotice de a fi contemporani cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, personalitate proeminentă a căruia poporul român îi datorează perioada cea mai fertilă din întreaga sa existență, denumită, pe drept cuvînt, „epoca Ceaușescu”.

Imaginea tonică, luminoasă, a României în sărbătoare, a neîntreruptului șuvoi de oameni ai muncii care, sub falduri tricolore și roșii, au demonstrat în Capitală și în alte orașe a reflectat, cu tărie, hotărîrea de nezdruccinat a întregului popor

de a urma, cu credință nestrămătuată, cuvîntul partidului, de a-și consacra întreaga putere de muncă și de creație înfăptuirii politice sale profund umane, științifice, clarvăzătoare, de a acționa cu abnegație și devotament pentru îndeplinirea planului pe 1983 și pe întregul cincinal, situînd în centrul preocupărilor activitatea pentru dezvoltarea mai puternică a bazei energetice și de materii prime, înfăptuirea noii revoluții agrare, realizarea unei calități superioare a muncii și a vieții, trecerea la un nou stadiu de dezvoltare a societății românești. La București, în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, a tovarășei Elena Ceaușescu, a celorlalți conducători de partid și de stat, făuritorii bunurilor materiale și spirituale, care au ținut să întîmpine ziua de 23 August cu remarcabile fapte de muncă, au purtat pe mari eșarfe și pancarte chemări mobilizatoare, „Să întîrim neabătut hotărîrile elaborate de Congresul al XII-lea și Conferința Națională ale partidului !”, „Pentru țară și popor să muncim cu mai

mult spor !”, „Muncitori, ingineri și tehnicieni, luptați pentru continua ridicare a calității produselor !”, toate aceste simțăminte, pornite din inimă, evidențiînd angajamentul oamenilor muncii de a face totul, de a nu precupeți nici un efort, pentru a obține succese și mai mari, pentru înflorirea continuă a patriei. Zeci de mii de intelectuali, oameni de știință, artă și cultură, ale căror grafice și pancarte ilustrau, în glasul sec al cifrelor, dezvoltarea cercetării științifice în cele mai diverse domenii, rezultatele activității de integrare a învățămîntului cu cercetarea și producția, succesele înregistrate în sfera ocrotirii sănătății, și-au exprimat, alături de toți ceilalți participanți, adîncă recunoștință față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru grija deosebită acordată progresului neîntrerupt al științei, învățămîntului și culturii, față de tovarășa Elena Ceaușescu, savant de renume mondial, ale cărei contribuții de vîrf, originale, în aria chimiei sînt cunoscute și prețuite în țară și, deopotrivă, peste hotare.

Din multitudinea de sensuri și semnificații ale sărbătoririi zilei Eliberării, s-a desprins, cu pregnanță, voința de monolit a întregului popor de a înfăptui cu abnegație politică internă a partidului, de a consolida, prin noi și temeinice fapte de muncă, mărețele cuceriri dobîndite în cei 39 de ani de libertate, de a întări unitatea indestructibilă a poporului în jurul partidului și al cîrmaciului său, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Totodată, demonstrațiile au pus în evidență hotărîrea nestrămătuată a oamenilor muncii de a înfăptui, cu toată răspunderea, politica externă a partidului și statului, activă și constructivă, dedicată păcii, înțelegerii și colaborării între națiuni.

Demonstrînd la 23 August 1983, într-o atmosferă de vibrant entuziasm, cetățenii României socialiste, țară liberă și suverană, au demonstrat, de fapt, pentru gloriosul trecut revoluționar de luptă al poporului nostru, pentru prezentul său bogat în mărețe realizări, pentru viitorul luminos. Au făcut-o, pretutindeni, cu încredere nemărginită în partid, în politica sa cetezătoare, științifică, strînsi uniți în jurul partidului, al secretarului său general, decîși să muncească fără preget, cu sîrguință și elan revoluționar, spre a adăuga noi pagini în emoționanta carte a împlinirilor socialiste, spre a ridica România spre și mai înalte culmi de civilizație, bunăstare și progres.

OVIDIU IOANIȚOIA

În prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu, tinăra generație a cinstit bogatele tradiții ale muncii patriotice și și-a reinnoit — în fața conducătorului partidului și statului — legământul de a fi întotdeauna prezentă acolo unde țara are nevoie de brațe puternice și inimi eroice

Un grandios jubileu al romantismului

Vineri, 19 august 1983, pe cel mai mare stadion al țării, „23 August“, în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a avut loc sărbătorirea împlinirii a 35 de ani de la constituirea primelor șantiere naționale ale tineretului. Impresionanta manifestare dedicată activității pline de avânt și abnegație desfășurate pe șantierele patriei a constituit la rândul ei un moment de emoționantă evocare a participării tinerei generații la dezvoltarea și înflorirea României, la înălțarea ei pe culmi tot mai înalte de civilizație și progres, în contextul unui timp de puternic avânt creator, când oamenii muncii de pe întreg cuprinsul țării raportează în cinstea sărbătorii naționale de la 23 August remarcabile succese în toate domeniile de activitate.

Impresionantul bilanț, prezentat la această aniversare în fața partidului, a poporului se constituie într-o vibrantă expresie a sentimentelor de vie admirație și înaltă prețuire ale tineretului țării față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, pilduitor exemplu de muncă neobosită și devotată, plină de dăruire și abnegație, pusă în slujba binelui și fericirii omului, pentru asigurarea independenței și suveranității României, pentru afirmarea cu putere a destinului ei socialist.

Cu aceste gânduri înflăcărâte, cu aceste nobile simțăminte l-au întâmpinat brigadierii pe secretarul general al partidului încă din clipa sosirii în mijlocul lor. Mii de tineri muncitori, brigadieri, elevi, studenți, pionieri, șoimi ai patriei, precum și numeroși oameni ai muncii din Capitală și brigadieri veterani, sosiți și ei în număr mare la manifestare, purtau drapele ale patriei și partidului, portretele tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena

Ceaușescu, pancarte pe care erau înscrise cuvinte de adincă cinstită, „Ceaușescu — P.C.R. I“, „Ceaușescu și poporul I“, „Ceaușescu — tinerii I“.

Înaltelor sentimente de dragoste, de profundă stimă ale tinerei generații față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, de tovarășa Elena Ceaușescu, le-au dat glas tovarășii Pantelimon Găvăneșcu, prim-secretar al C.C. al Uniunii Tineretului Comunist, Nicu Ceaușescu, secretar al C.C. al Uniunii Tineretului Comunist, Tudor Mochora, președintele Consiliului Uniunii Asociațiilor Studenților Comuniști din România, Poliana Cristescu, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor.

La sosirea la stadion, un grup de tineri, pionieri și șoimi ai patriei au oferit cu emoție și cu deosebită dragoste tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu frumoase buchețe de flori.

În această atmosferă de intensă bucurie, de puternic entuziasm, în care cei prezenți aplaudă, ovaționează cu exuberanță caracteristică virstei, scandează minute în șir numele secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu sunt invitați în tribuna oficială a stadionului, unde iau loc de asemenea, tovarășii Constantin Dăscălescu, Iosif Banc, Emil Bobu, Lina Ciobanu, Ion Coman, Nicolae Constantina, Ion Dincă, Ludovic Fazekas, Alexandrina Găinușe, Petre Lupu, Manea Mănescu, Paul Niculescu, Constantin Olteanu, Gheorghe Oprea, Gheorghe Pană, Ion Pășan, Dumitru Popescu, Gheorghe Rădulescu, Ilie Verdet, Ștefan Voitec, Ștefan Andrei, Ștefan Birlea, Miu Dobrescu, Petru Enache, Mihai Gere, Suzana Gădea, Ștefan Mocuța, Ana Mureșan, Elena Nae, Ioan Totu, Richard Winter, Gheorghe Stoica.

Sunt prezenți membri ai C.C. al P.C.R., ai Consiliului de Stat și ai guvernului, reprezentanți ai C.C. al U.T.C., ai Consiliului U.A.S.C.R. și Consiliului Național al Organizației Pionierilor și ai altor organizații de masă și obștești, generali și ofițeri superiori, ziaristi.

În numele participanților la această entuziastă manifestare, tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu sunt salutați de primul secretar al C.C. al U.T.C. Întregul stadion aplaudă cu putere, scandează fără întrerupere numele partidului, al secretarului său general.

Data de 19 august va rămâne în timp un moment semnificativ în biografia generației de constructori ai țării, constituită într-un timp istoric și continuând un timp istoric fără precedent.

În seara zilei de august, pe stadionul „23 August“, el însuși un fost șantier național, înălțat de brațe vinjoase și tinere, istoria consemna dialogul între generațiile de brigadieri, istoria consemna pentru tinăra generație înflăcărâtele cuvinte și îndemnuri rostite de către secretarul general al partidului, și, care de fapt certificau existența unui tineret ce și-a înscris numele în uriașa epopee a muncii revoluționare, în întreaga țară.

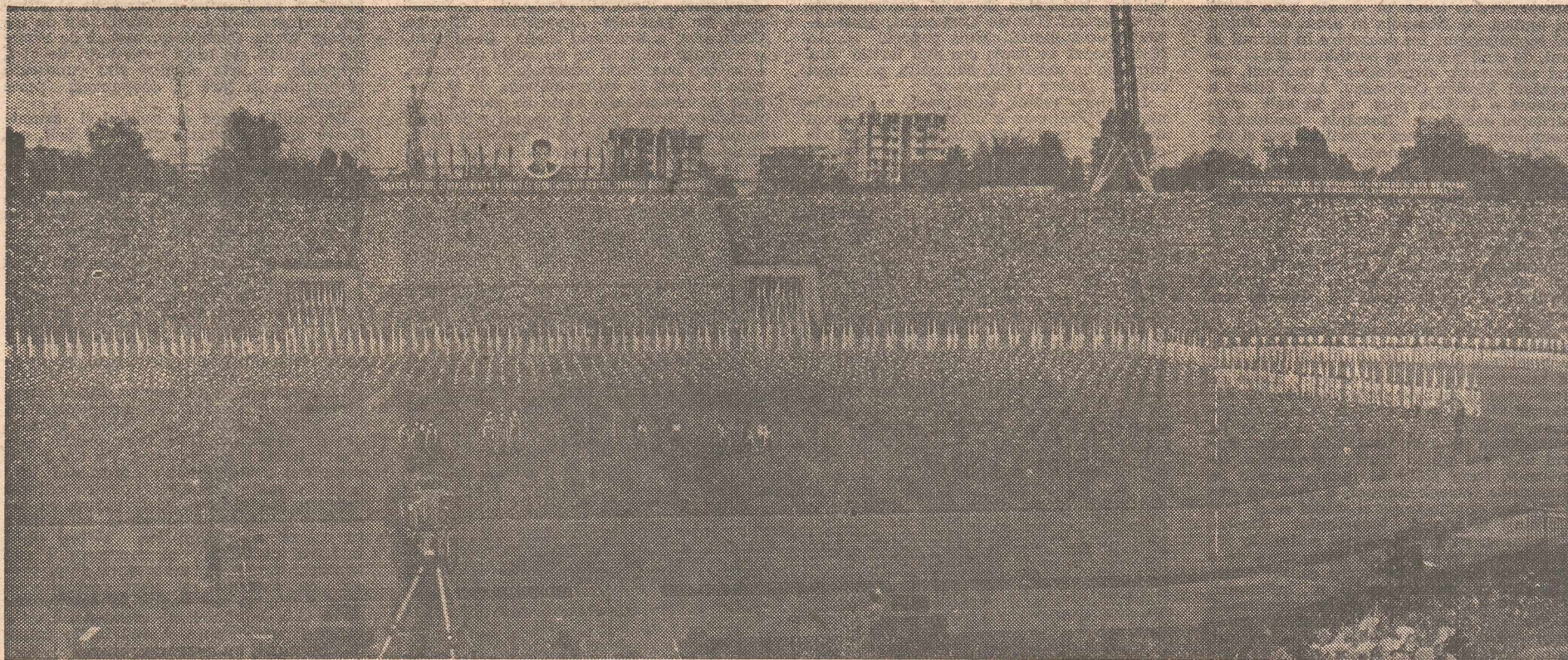
Sărbătoarea brigadierilor și a tineretii revoluționare s-a desfășurat sub semnul unui jurământ solemn rostit în fața partidului, a secretarului său general, în fața țării, de către tinerii constructori, continuatori ai unor tradiții de muncă patriotică, în anii edificării societății socialiste.

Miile de tineri brigadieri — români, maghiari, germani — veniți din toată țara să omagieze o tradiție de 35 de ani, tradiția unei munci săvârșită cu patos extraordinar de către brigadieri, însufleșiți de emoționanta cuvintare rostită de secretarul general al partidului tovarășul

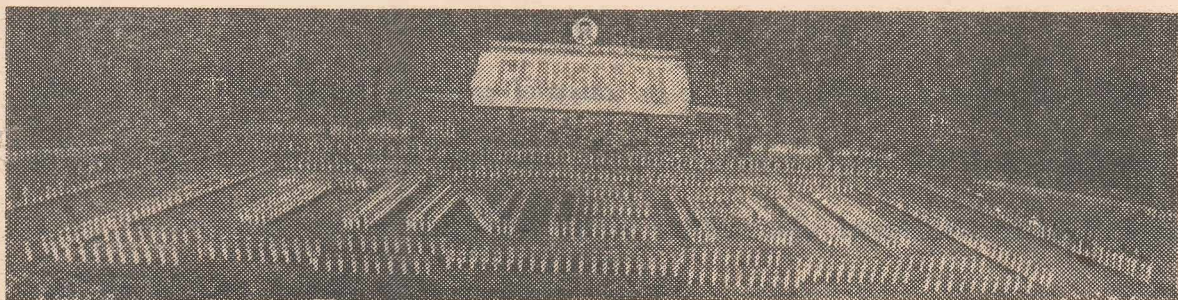
Nicolae Ceaușescu, au derulat în imagini plastice de o impresionantă forță artistică și emoțională, firul istoriei parcurs de România după Eliberare, evocând epoca primelor șantiere naționale ale tineretului și făcând să răsune tradiționalele marșuri inspirate din epopeea muncii eroice a începuturilor. La construirea fiecărui obiectiv de la Agnita-Botorca, Bumbești-Livezeni, Salva-Vișeu până la Porțile de Fier I și II, ștabela a fost predată din generație în generație de brigadieri, tinerii știind să poarte ștabela progresului economic și social, înscriind pagini de eroism revoluționar, convinși că astfel și-au îndeplinit datoria față de partid, față de patrie, față de popor.

Prezenți pretutindeni, acolo unde patria le-o cere, mindri de a-și dăruie iubirea și puterea la făurirea unei României socialiste și frumoase, ei se dovedesc a împlini visul de decenii, reușind să-l întrecă prin faptă. Dar, măreția realizărilor le este încununată de construcția magistralei albastre: Canalul Dunăre — Marea Neagră. Acestui tineret eroic dovedit prin hărnicie și competență, prin dăruire și spirit constructiv, i se va ridica un monument ce va întruhipa simbolic, spiritul revoluționar al muncii eroice desfășurate la realizarea acestui canal. Peste veacuri el va sta mărturie generațiilor, ca recunoaștere a implicării lui la făurirea unui destin istoric, destinul comunist al țării. A-ți asuma realizarea unui astfel de destin, a-ți asuma răspunderea construirii unei noi etape, dovedește că se poate conta pe generația de azi, că ea este generația care va înălța sub conducerea partidului un nou chip țării.

MARIA BOGDAN ■

revoluționar

Înălțător temeii pentru noi fapte de vitejie

■ În istoria milenară a patriei noastre, tineretul, generațiile tinere s-au aflat întotdeauna în primele rânduri ale luptătorilor pentru progres, pentru independență, pentru libertate și dreptate socială și națională. Întotdeauna tineretul a preluat și dezvoltat pe o treaptă superioară virtuțile și tradițiile înaintate, revoluționare ale poporului nostru, dorința sa de libertate, dorința de a fi stăpin în propria-i țară. Întotdeauna tineretul a purtat cu cinste făclia progresului economic și social, a libertății sociale și naționale.

■ Sunt convins că noi detașamente de brigadieri și de tineri — muncitori, țărani, intelectuali — fără deosebire de naționalitate, se vor avînta cu întregul lor elan tineresc pentru a demonstra forța revoluționară, de muncă și de creație a unui tineret stăpin pe destinele sale, participant conștient, împreună cu întregul popor, la făurirea viitorului liber, comunist al României!

■ Trebuie să avem permanent în minte că făurim o societate nouă și, odată cu ea, făurim un om nou, că omul societății socialiste și comuniste trebuie să fie un om stăpin pe toate cuceririle științei, pe tot ce a creat mai bun cunoașterea umană, în toate domeniile! Numai un asemenea tineret, înarmat cu cele mai noi cuceriri ale științei din toate domeniile, va fi un tineret revoluționar, va ști să ducă mai departe făclia libertății și progresului, va reprezenta garanția întăririi patriei noastre, a asigurării independenței și suveranității ei, a viitorului său comunist!

■ De la această mare adunare, adresez întregului tineret al patriei noastre chemarea revoluționară de a se angaja cu tot elanul tineresc, atât în lupta și munca pentru realizarea Programului partidului, cât și în munca și lupta pentru însușirea a tot ce este mai nou în știință, în tehnică, în cunoașterea umană pentru a deveni revoluționari permanenți, pentru a manifesta în toate împrejurările receptivitate și fermitate în lupta pentru nou, împotriva a tot ce este vechi și perimat, pentru a asigura întotdeauna mersul înainte al patriei noastre spre progres și civilizație! Doresc ca tineretul patriei noastre să trăiască și să muncească în spirit revoluționar, comunist, să asigure viitorul patriei noastre!

NICOLAE CEAUȘESCU

Letopisețul albastru

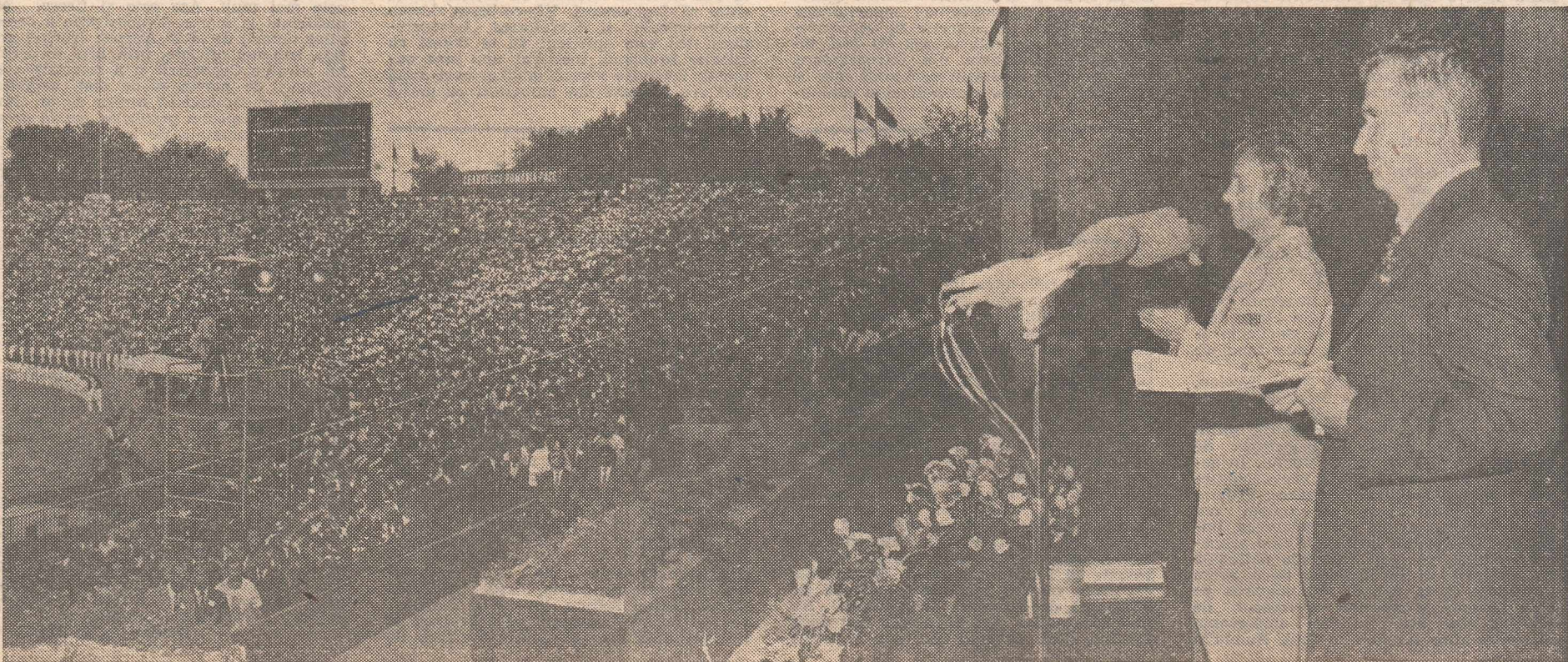
Se spune că viitorul unui popor depinde totdeauna de înzestrarea celor ce vin după generațiile mai vîrstnice, de tineri. Puterea lor de luptă revoluționară, dragostea pentru neatinerea patriei, nedormirea de a a ști dezvoltându-se între statornicele-i hotare, pofta de muncă și iubirea de pace și de neam sînt filoane de aur pe care se reazimă și se înalță zidurile unei nații. Cei care au străbătut apele tineretilor se pot întreba: ce lăsăm în urma noastră? Și privind împăcați peste umăr, fără trufie, pot vedea în marea oglindă a patriei imaginile faptelor lor. Traversînd muntele timpului și intrînd în al 40-lea an al Revoluției, ai cărei credincioși soldați au rămas totdeauna, imaginea patriei pe care înaintașii noștri au făurit-o e încununată de glorie și splendoare, poartă lumina unui astru în apoteoze. Cei care înnoată acum în fluviul arzător al vîrstelor tinere se pot întreba și ei: ce avem de înfăptuit? Și cercetînd ideile marilor lor înaintași, citind în vastul Program de dezvoltare al țării, vor afla numele noilor lor bătălii. Acești ani de făurire a României noi sea-

mănă cu filele unui bogat Letopiseț. Aflîndu-ne în tribune, la vibranta manifestare dedicată împlinirii a 35 de ani de la organizarea primelor șantiere naționale ale tineretului, am rămas cu ochii memoriei pe cîteva dintre filele acestui Letopiseț: Agnita-Botorca, Salva-Vișeu, Bumbesti-Livezeni, Lunca Prutului, Ceanu Mare-Cluj. Sînt bătăliile cîștigate ale tinerilor brigadieri de atunci; sînt nuclee de împlinire și afirmare a spiritului patriotic, revoluționar al tineretului care venea să traseze, cu elanul inimilor, chipul de azi al României Socialiste. Ce fac astăzi urmașii primilor, romanticilor brigadieri? Răsfoind filele aceluiși Letopiseț, constatăm că ei se acoperă de glorie pe vetrele altor noi ziduri: Canalul Dunăre-Marea Neagră, Platforma Midia, Rovinari, Anina, București-Nord, sistemul de desecare, Drobeta-Turnu Severin, Motru, Viișoara-Nord, Porțile de Fier II. La Canalul Dunăre-Marea Neagră, unde continuă să se scrie paginile uneia dintre cele mai palpante, mai grandioase epopei, unul dintre tronșoanele cele mai grele a revenit tineretului, brigadierilor, tronșon care a fost terminat cu două săptămîni în urmă. Privindu-și opera, ei pot fi fericiți, chiar dacă alte șantiere îi cheamă. Numele lor este înscris, probă a unei nețărmurite dragoste de țară, în construcția acestei gigantice construcții. „Vor trece

secole, spunea secretarul general al partidului, și toți care vor trece pe acest canal vor putea privi monumentul pe care îl va ridica tineretul ca un simbol al spiritului revoluționar, al muncii eroice desfășurate de tineretul patriei noastre la realizarea acestui canal, în întreaga țară!”. Dar acoperirea în aur a acestei vaste lucrări ca și a altora este faptul că brigadierii, tineretul nostru au învățat aici să muncească, să trăiască în spirit revoluționar, să prețuiască moștenirile înaintașilor, să înțeleagă sensul și prețul jertfei pentru apărarea a tot ceea ce, prin jertfă, înfăptuim. „Aceasta, sublinia din nou tovarășul Nicolae Ceaușescu, constituie cea mai măreață înfăptuire a revoluției socialiste, a partidului nostru!”.

Stam și ascultam raportul brigadierilor la această grandioasă manifestare a bucuriei, a vocației lor de constructori. Și aliniați ca literele unui domult știut alfabet al muncii, și învăluți în uniformele lor albastre, ei veneau parcă să scrie cu trupurile lor noi pagini în acest mare Letopiseț, să rămînă peste secole și milenii în Carta Patriei mărturia dragostei, devotamentului și luptei lor pentru propășirea patriei în formă de inimă — România.

N. GRIGORE MĂRĂȘANU

„Să întărim unitatea întregului popor în cadrul Frontului Democrației și Unității Socialiste, sub conducerea politică a Partidului Comunist Român! Asigurarea întăririi continue a acestei unități constituie cerința de importanță fundamentală pentru o bună conducere științifică, revoluționară, pentru îndeplinirea Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare spre comunism”

NICOLAE CEAUȘESCU

O idee bună nu vine niciodată singură

Întreprinderea de articole din sticlărie București, cea mai mare de acest gen din țară, merge ca de obicei, adică bine. Pe primele 7 luni ale anului, toți indicatorii, fără excepție, au fost depășiți, cu 1,4 la sută la producția marfă, cu 7,1 la netă, cu 4,8 la export, cu 8,4 la productivitate, iar bătălia pentru produse mai multe și mai bune continuă.

Dar și aici, chiar dacă lucrurile stau cum stau, au fost poticneli, au fost greutăți. Unde nu sînt? Numai că, de fiecare dată, sticlarii le-au privit în față și, în frunte cu comuniștii, și-au suflinat minciunile, trecind la treabă. Uitind de ceas și neașteptînd de la alții, cu toate că, spre a respecta adevărul, sectorul 3 și chiar municipiul l-au ajutat adesea. Membrii O.D.U.S. s-au numărat, permanent, între primii, demonstrînd concret, prin fapte, că fabrica se poate baza pe ei, pe priceperea și devotamentul lor, la orice oră din zi și din noapte. Nu demult, ca să dăm un exemplu, s-a constatat că topirea sticlei cheltuiește cantități exagerate de energie. Trebuia umblat undeva, dar unde? Direct interesați de bunul mers al treburilor, oamenii și-au pus mintea la contribuție, căutînd soluții. Unul a propus ceva, altul altceva, ideile s-au adunat și dezbătut în colectiv, hotărîndu-se în cele din urmă, dar fără vorbărie inutilă, introducerea la vane a unor instalații de recuperare a căldurii din gazele arse. Zis și făcut. S-a întocmit, sub supravegherea inginerului Vespasian Ionescu, proiectul, iar cei din compartimentul mecanic-sef (inginer Dumitru Cristian) și din secția I.R.U.T. (inginerii Aurel Smărăndoiu și Dan Cojoacă, maestrul specialist Ștefan Iofciu) l-au aplicat la cuptoare. Zilele au fost încordate, cele 8 ore de lucru prelungindu-se adesea pînă noaptea târziu, dar nici rezultatele, pe măsura muncii, ca o răsplătă a ei, n-au întârziat. Numai în 1983, I.A.S.B. a economisit 3 mii de tone de combustibil convențional și, în temeiul acestei acțiuni, a început să mai solicite agent termic din sistemul național. Altfel spus, toate nevoile interne de apă caldă ale fabricii sînt satisfăcute în interior, din sursă proprie, totul

fiind realizat prin autoutilare. Lucrătorii de aici însă, ne informa directorul Grigore Togan, țintesc mai departe, fiind pe punctul de a extinde procedeul și la bazinele cuptoarelor de topire a sticlei.

În cadrul O.D.U.S., inginerii Mariana Ionescu i-a revenit o sarcină vitală, aceea de a coordona activitatea de introducere în circuitul productiv a materialelor recuperabile și refolosibile. Nimic n-a fost lăsat, am înțeles, la voia întâmplării. Toate posibilitățile au fost, cu discernămint și luciditate, trecute în revistă și, după multă veghe, au fost stabilite cîteva tehnologii noi de utilizare a cioburilor provenite din achiziții. Într-un an, cam 11 mii de tone de reziduuri s-au reintors în cuptoare, rotunjind beneficiile întreprinderii și, implicit, piinea țării. Întreprinderea ar fi putut, și ar putea, primi de 3 ori pe-atit, dar nu totdeauna, din păcate, I.C.V.M.R. și alte unități economice cu obligații de colectare și-au onorat contractele. Cîștigul însă, în pofida acestor neajunsuri, s-a dovedit mare și se speră, după vorbele președintelui O.D.U.S. Magda Mehedinteanu, că el va crește.

În urmă cu un an, poate cu mai mult, sticlarii de pe Bulevardul Ion Șulea s-au gîndit că plapuma lor se poate întinde și în afara meseriei și au devenit fermieri! S-au apucat, ca să n-o mai lungim, să crească porci, deținînd în prezent 200 de capete. Ar fi putut încropi ceva, un șopro, o magazie, dar oamenii de aici, harnici și întreprinzători, nu le-a plăcut niciodată lucrul făcut de mintulală, în dorul leii. S-au deplasat la Bragadiru, la o fermă cu 200 mii de porci, și au văzut ce și cum. După care, directorul Grigore Togan s-a transformat, cum glumește numai pe jumătate, în șef de șantier, maestrul Ștefan Iofciu în șef de lot și, prin muncă voluntară, cu participarea tuturor lucrătorilor, a membrilor O.D.U.S., au ridicat o mindrețe de fermă, ca la carte. Ei n-au băgat, nici la propriu, nici la figurat, mîna în buzunar, dar au reușit și mai mult: au înființat, ca o consecință logică a faptului că o idee bună nu vine niciodată singură, o cantină, de care întreprinderea ducea lipsă. Azi, cînd

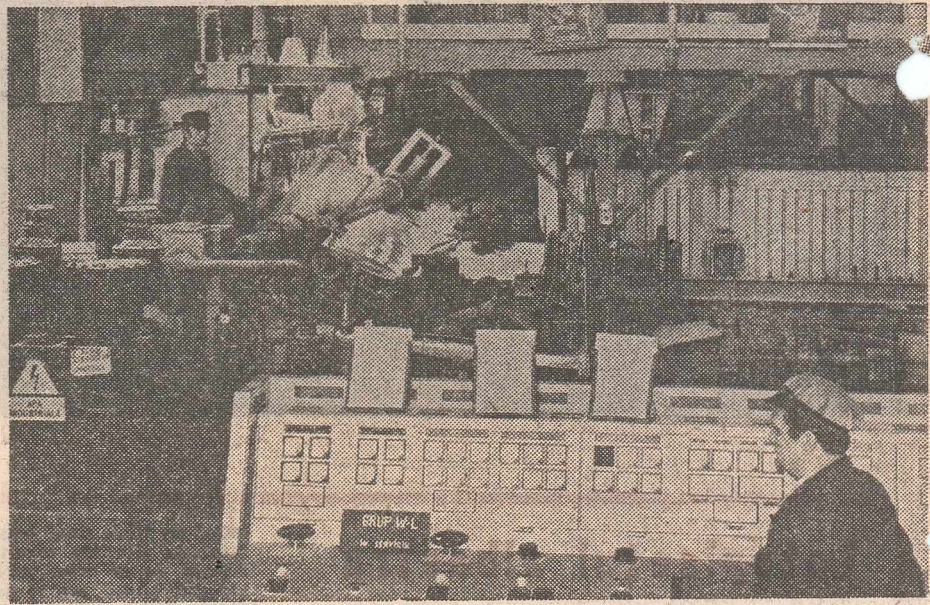
responsabilul ei, Vasile Dragomir, a și uitat de cînd n-a mai cumpărat un kilogram de carne pentru masa celor 300 de abonați ai cantinei, necesarul fiind asigurat, ca să-l cităm, „din resurse interne”, sticlarii sînt siguri, cu probe, că s-au înhămat la o treabă grea, dar utilă. Și cum pofta vine mîncînd, dar și muncînd, cei de la I.A.S.B. și-au mai amenajat, de curînd, o fermă de iepuri. Tot științific rînduită, după exemplul unei crescătorii din Piatra Neamț, cu 650 de capete și tot dichisul necesar.

Oamenii de aici mai sînt, între altele, și legumicultori. Ei se laudă, și pe drept, nu doar cu paharele și sticlele lor, ajunse pe multe din meridianele globului, ci și, mai prozaic, cu ceapă și roșii! La început, cînd unității i-au fost repartizate, în incintă și pe Bulevardul 1 Decembrie, 8 mii de metri pătrați de grădini și cînd a fost vorba ca x sau y să iasă la sapă, unii au strîmbat din nas. Dar n-a durat mult și fiecare a înțeles că ceea ce se face e

în binele său și al tuturor. În orele libere, sticlarii au forat un puț și au montat o instalație de aducțiune a apei, îngrijind zarzavaturile ca și cînd acestea ar fi crescut în grădina lor. Dar în a cui creșteau? Trate cu migală și miini bătațorite, roșiile și ceapa au ajuns să prîsosească, de la o vreme, cantinei, cantități apreciabile luînd drumul tonetei deschise lîngă poarta fabricii. Iar gospodinele sint, desigur, bucuroase să găsească, la ieșirea din schimb, marfă proaspătă și de calitate.

La I.A.S.B., pe Bulevardul Șulea, e foc continuu, mașini și, deopotrivă, oamenii fiind antrenati într-un ritm înalt. Normal ar fi, așa sînd lucrurile, adică bine, ca directorul Togan să fie mulțumit. Și e, dar cu rezerve. Ca unul care s-a obișnuit să doarmă în unitate și să privească în viitor, el zice doar atit: „putem mai mult, sîntem datori cu mai mult”. Are dreptate.

■ OVIDIU IOANIȚOIA

Cînd, în 1964, inginerul Radu Nicolau, proaspăt absolvent al facultății, a fost repartizat la Întreprinderea Laromet din București, aceasta semăna mult cu cea din anul 1938, anul înființării ei. În acest august, după aproape douăzeci de ani, de cînd a intrat pentru prima oară pe poarta unității, inginerul Radu Nicolau, acum șef de secție coordonator și secretar cu probleme economice al Comitetului de partid al întreprinderii, ne vorbește foarte pușin despre el și tot timpul despre întreprindere.

Urișul salt calitativ înregistrat de industria și economia noastră de la Congresul al IX-lea al partidului și pînă astăzi a schimbat profund întreaga viață a întreprinderii. În anul de răscrucă al Congresului al IX-lea al partidului, Laromet era, după expresia interlocutorului nostru, o uzină mică și veche, formată dintr-o hală de producție, dotată cu utilaje cu mare vechime, cu uzură morală, în majoritate în funcțiune din anul 1938, cu o tehnologie învechită. Deceniul '70-'80 a fost pentru Laromet un deceniu al marilor transformări. Pentru dezvoltarea și modernizarea întreprinderii s-au făcut investiții de peste un miliard lei. Alături s-a construit o uzină complet nouă, cu utilaje de cea mai înaltă tehnicitate. În paralel s-a realizat modernizarea intensă a halei vechi, prin montarea de noi utilaje și schimbarea vechii tehnologii. Producția trebuia să satisfacă solicitările economiei naționale privind produse extrudate-trase din cupru și aliaje de cupru de mare complexitate pentru toate industriile. Într-adevăr, nu există ramură industrială care să nu aibă nevoie de asemenea produse. Cea mai mare parte din ele se importau. Față de anul 1970, producția în unități fizice a crescut de mai bine de două ori.

Dar, subliniază inginerul Radu Nicolau, importanță nu este atit creșterea cantitativă a producției, cit faptul că în structura de producție s-a înregistrat saltul calitativ trasat, ca sarcină principală de Congresul al XII-lea al partidului. În actualul cincinal, produsele de mare complexitate au cea mai mare pondere. Problema importantă cu care nu numai noi ne-am confruntat a fost reducerea importului, realizarea în primul rînd a acelor produse pe care economia națională era obligată să le importe. Dacă avem în vedere că în ultimii ani valoarea pe plan mondial a cuprului a crescut de aproape zece ori, realizăm importanța sarcinilor care ne stau în față. Numai în

anul trecut, prin asimilarea unor produse de mare complexitate s-a redus importul în devize libere cu peste 30 milioane lei valută. Această acțiune, așa cum e firesc, s-a bucurat de cea mai mare atenție. S-au întocmit planuri anuale vizînd toate produsele care se importau. În anul acesta avem obligația de a furniza economiei naționale produse de mare complexitate, înlocuind importul, în cantitate de peste o mie de tone. 600 de tone am și realizat. Este vorba, printre altele, de alame speciale de pompe, profile de cupru-argint destinate programului energetic, țevi de alamă pentru schimbătoare de căldură. În întreprindere am trăit și trăim o puternică perioadă de mutații calitative. Dotarea cu utilaje de cea mai înaltă tehnicitate este necesară dar nu suficientă. Realizările noastre au fost posibile prin deschiderea largă a drumurilor creației tehnico-ingeresti și inițiativei muncitorești. Avem un puternic colectiv de cercetare-proiectare, care colaborează cu toți inginerii și tehnicienii din întreprindere, care preia și materializează orice idee și inițiativă. În acest cincinal, cînd sarcini-

cu toate mijloacele inițiativa muncitorească, această sursă inepuizabilă de creație. Urmare unei astfel de inițiative, colectivul atelierului de turnătorie a înlocuit metoda de turnare statică a lingurilor plate din alamă cu turnarea semicontinuu. Productivitatea a crescut cu 30 la sută. S-au realizat economii de material neferos de 10-15 la sută. Ideea a plecat de la muncitorii de la turnătorie, apoi a cuprins pe toată lumea. Nu mai poți face față cerințelor de plan decit aducînd în procesul de producție idei noi, valoroase.

Sîntem un colectiv muncitoresc vechi și sudat, care știm că avem aceleași importanțe sarcini, că de munca și de competența noastră depinde realizarea lor. Problemele care ne stau în față trebuie să le rezolvăm de multe ori din mers. Astăzi nu îți mai poți permite să mergi la pas molcom. Trebuie să iuțești pasul, chiar să fugi uneori. Vă vorbeam despre modernizările și dezvoltarea întreprinderii. Nu este suficient să te dotezi cu utilaje. Problema numărul unu sînt oamenii. Forța de muncă din Laromet după 1960 era formată din muncitori cu multă

oameni ai muncii. La aceeași producție lucrează cu 60 la sută din efectiv. Așa de an productivitatea muncii a crescut. Numai în 1983 productivitatea muncii a crescut cu 18 procente. Pe primele șase luni ale anului am ocupat locul întâi pe ramură. După șapte luni, sîntem pe locul doi. Ne-au luat-o alții înainte. Obiectivul principal este să recîștigăm locul întâi. Asta ne obligă să luăm toate măsurile de care sîntem capabili. Locul întâi înseamnă de fapt realizarea a foarte multe sarcini. Sîntem o întreprindere cu un vast program de dezvoltare. Nu creșterea producției în sine este scopul principal, ci realizarea integrală în țară a tuturor produselor care intră în profilul nostru și de care celelalte ramuri industriale au nevoie.

Verbind despre colectivul nostru, am atins pînă acum mai mult problemele de producție. Ele sînt cele care ne preocupă cele mai mult. Așa este și firesc. Am participat la marea demonstrație a oamenilor muncii de la 23 August, trecînd prin fața tribunei oficiale, prin fața tovarășului Nicolae Ceaușescu și a celorlalți conducători de partid și de stat, asigurîndu-i că angajamentul nostru ca în luna august să depășim producția marfă cu un milion și jumătate de lei va fi îndeplinit. În tribuna oficială s-au găsit și trei reprezentanți ai întreprinderii noastre, muncitorii Ion Dorobanțu și Mihai Ceplinschi și maestrul Ion Matei. Pe lîngă problemele de producție găsim întotdeauna răgazul să ne gîndim la oameni, la cei care stau mereu în atenția politicii partidului nostru. Munca într-o întreprindere metalurgică este grea, dar se deosebește radical de cea care se făcea în urmă cu numai cîțiva ani. Spusele mele sînt atestate de faptul că în întreprindere lucrează aproape 400 de femei. Am construit două blocuri de locuințe de serviciu. Avem în intenție să mai construim unul. Căminul de nefamiliști ocupă un bloc de zece etaje. Avem o bază sportivă, cu teren de fotbal și o pîcărie demne de invidiat. Pe marginea lacului Străulești ne-am amenajat o frumoasă bază de agrement și o grădina de legume. E o simplă înșurire de realizări. În spatele acestor cuvinte se ascunde dorința noastră de a face cit mai frumoasă viața noastră, atașamentul pentru întreprinderea în care lucrăm și cu care, iată, ne mindrim. Și ne mai mindrim că trăim aceste zile de o efervescență revoluționară, de participare la viața socială și politică a țării nemăintîlnită.

■ OPREA GEORGESCU

Laromet — portret în august

le privind reducerea importului s-au pus cu și mai mare acuitate, Comitetul P.C.R., Consiliul oamenilor muncii, Comitetul de sindicat, Organizațiile democrației și unității socialiste au făcut programe concrete privind problemele de perfecționare tehnologică și organizatorică, la rezolvarea cărora au fost chemați toți oamenii muncii din întreprindere, sub conducerea puternicei organizații de partid de aici. Trebuie spus că nu poți face față sarcinilor de producție, de reducere a consumului de materii prime și de energie, din ce în ce mai mobilizatoare, decit prin crearea unei stări de efervescență revoluționară, de dăruire pentru interesele întreprinderii, ale economiei naționale. Starea noastră trebuie să fie aceea a unei permanente căutări a noului. Inovația trebuie să fie o sarcină de serviciu pentru toți. Nu poți face astăzi mai bine decit ieri decit inovînd, decit aplicînd ideal. Am încurajat

vechime. Mulți dintre ei au leșit la pensie. Era necesar să recrutăm și să pregătim tineri muncitori capabili să minuiască utilaje din cele mai complexe. În paralel cu modernizarea tehnică a avut loc și o schimbare de generație. Astăzi alături de muncitorii vîrstnici, lucrează un detașament de tineri stăpîni pe meserie, competenți, pasionați. Au crescut în întreprindere, au învățat meseria în școlile noastre de calificare. Îmi cereți să vă dau cîteva exemple. E foarte greu să-i numești pe unii fără să-i nedreptățești pe alții. Totuși, trebuie amintiți cîteva tineri U.T.C.-iști sau membri de partid, bine pregătiți, exemple de conduită revoluționară, tineri de inițiativă: Nicolae Dobre, Atelierul turnătorie, Vasile Luchian, Hala nouă; Iosif Andreone, Hala veche; Radu Pirjol; Atelierul sîrmă; Aurel Axinte, tot de la Turnătorie. Inițial, în programul de dezvoltare al întreprinderii era prevăzut un număr de

Linii de oțel din palma pe care stau Bucureștii

La Regionala Căi Ferate București — situată pe locul I în întrecerea socialistă pe primele șapte luni ale anului — spiritul de severitate și disciplină, spiritul revoluționar al muncii, se afirmă prin fapte aparent nespectaculoase, dar de cea mai înaltă incandescență a pasiunii.

Mor liniile paralele din oțel și mor vagoanele de marfă. După ce-au făcut ocolul țării, după ce-au brăzdat și Europa, vagoanele de marfă, îmbătrinite de ani, se retrag cuminți pe niște linii pe care crește o iarbă mai înaltă, pe care nu se mai avintă nici un tren. Și stau acolo și așteaptă, uneori luni, alteori ani, până într-o bună zi când le vine rindul și cind echipa lui Vasile Filfan începe tăierea. Vagoanele de marfă se taie ca niște animale de cursă. Se desface întâi lemnăria, se scot șuruburile și frinele, se scot toate piesele ce pot fi recondiționate și-n locul bisturii sau al cuțitului vine flacăra aparatului de sudură care le porționează în bucăți mari, numai bune pentru gurile flămânde ale cuptoarelor de topit. Vagoanele-marfă sînt hamalii vieții industriale, cuplele care zilnic cădă dînspre un oraș spre altul, care călătoresc mereu pe alte drumuri, lingă alte vagoane, în spațiile altor mecanici. Un vagon de marfă are la activ cel puțin o călătorie în jurul globului și-un munte cărat în spinare de 100 de ori, și apoi moare frumos, fără nici o ceremonie, ca un obiect pe care nimeni nu l-a iubit dar toată lumea l-a folosit. Și toți cefeferiștii sînt singurii oameni care în sentimentali cind vagoanele de marfă sînt încărcate în alte vagoane și trimise spre topitorii. Viața unor oameni se măsoară în călătoriile vagoanelor, în vagoane încărcate și vagoane descărcate, în vagoane plecate și vagoane sosite, și numai cine n-a trăit cu mersul trenurilor în sine nu știe ce frumoasă și ce tristă este tăierea unui vagon de marfă. Am privit la Regionala Căi Ferate București cum se casează aceste vagoane și cum altele le iau locul în garniturii lungi care pleacă la încărcat, Constantin Preda, Grigore Zamfir și Vasile Filfan îndeplinesc această obligație industrială, în vreme ce la câteva sute de metri o altă echipă, cea a șefului de atelier Nicolae Bărbulescu, aduce vagoanele încărcate și le urcă pe un strung subteran pentru a le strunji roțile deformate de atîtea drumuri. Cind roțile vagonului redevin rotunde și nu mai troncăne ca la mersul prin arătură, vagonul e împins pe linii, trecut peste ace, lăsat să alunece peste cocoasă și pus în garnitura care e gata de plecare spre nordul țării sau spre unul din porturi. Ce este cocoasă? O cămilă de pămînt în virful căreia sînt

împinse vagoanele și de unde sînt lăstate să alunece pe linii care se impart în alte linii, ca un fascicol de raze. Și de pe fiecare linie se pleacă în altă parte și fiecare vagon trebuie să se așeze cuminte în formația care-l va prelua. La urcarea pe cocoasa cămii de pămînt am stat cam o jumătate de oră de vorbă cu un bătrîn împiegat de triaj, Cornel Cioabă, un om care și-a trăit o mare parte din viața prin gările de mărfuri și călători (călătorii fiind marfa cea mai de preț) și care din 20 de întrebări a răspuns numai la una, la celelalte n-a mai apucat pentru că de fiecare dată megafonoarele îi aduceau o altă întrebare la care trebuia să răspundă și cind difuzoarele tăceau apărea un vagon sau o garnitură. Pînă la urmă n-am aflat nimic despre el, am tot privit la trenuri care se desfac ca niște jucării și se recompun, defilînd frumos prin fața unui turn de control, care seamănă cu turnul de control al unui aeroport internațional. Iar sus, în turn, dirijînd această nesfîrșită mișcare a jucăriilor pe linii, am găsit doar doi oameni. Dumitru Grădinaru și Ion Constantin, doi băbrați prin fața cărora au defilat milioane de vagoane, cu cereale, cu pietriș, cu banane, cu oțel, cu fructe, cu var, cu cherestea, și pe unele le-au văzut, pe altele nu, au apăsă pe butoane și au combinat linii și trenuri și dimineața, după ce ceața s-a ridicat de pe groapa de la poalele cocoasei, au văzut că e goală, că trenurile la care au lucrat toată noaptea nu mai sînt și, în vreme ce ei pleacă spre casă, un animal de oțel, lung de 750 de metri, se tirăște spre cine știe ce colț al țării. Înainte se triau 18—20 de trenuri în 24 de ore, în timp ce acum 2500—3000 de trenuri se desfac și se recompun într-o singură tură, ceea ce pentru o zi și-o noapte înseamnă aproape 50 de trenuri. 50 de trenuri într-o singură zi. Dar pentru o viață cite ajung?

Postul 23 Expediere

Aproape de ieșirea din București Triaj se află o clădire scundă, cu pereții înnegrii de fum, cu un geam mare, aproape cit peretele, prin care privesc în permanență cîțiva împiegați de mișcare, așa-numiții idemiști, cei care dau drumul trenu-

rilor. La postul 23 de expediere a trenurilor lucrează trei echipe formate fiecare din cite trei idemiști. Unul este împiegat de interior, cel care rezolvă toate problemele ce sînt de mișcare, și doi sînt împiegați de exterior, cei care țin legătura cu mecanicii, le înmînează actele și le dau cale liberă spre țară. Mecanicii de locomotivă își iau în primire scrisorile de trăsură (actele care însoțesc fiecare vagon) și așteaptă semnalul de culoare alb-lunar, ceea ce înseamnă că trebuie să plece. Galbenul înseamnă „circulă cu atenție, că la următorul semnal te așteaptă culoarea roșie”, adică stop. Albastrul e culoarea de manevră și, spre deosebire de semnalele mecanice, acum toate mișcările trenurilor vin dintr-un creier electronic care nu greșește niciodată. Gheorghe Ion este unul din cei mai vechi împiegați de mișcare din București Triaj. Poate că or fi și alții, mai vechi decît el, dar Gheorghe Ion este unul dintre cei care în toată viața sa de idemist n-a avut parte de nici un necaz pe linii. În C.F.R. „eveniment” e ceva cu totul și cu totul dramatic, de cele mai multe ori tragic. Orice eveniment înseamnă o pagubă, iar pagubele nu pot fi de 50—100 de lei. Gheorghe Ion stă la un pupitru de comandă și cu fața spre 32 de linii pe care așteaptă trenuri de marfă comandă hotărîtor, știînd că orice eroare poate fi catastrofală. De aceea Gheorghe Ion se poate lăuda că în 20 de ani nu a făcut nici o greșală. Alături de el lucrează doi împiegați tineri, Anton Ilie și Florin Burcea, idemiști de exterior, cei care vād trenurile înainte ca ele să treacă de semafoarele care le-au dat cale liberă. În difuzoarele care amplifică discuțiile se aude mereu, hal pe 26, Barbu, scoate-l pe 35, pe 305, și mașina aia ia-o de acolo și dă-o pe 26 Anica. E un limbaj prescurtat, economic, pe care nu-l înțeleg decît cefeferiștii, un limbaj care mișcă trenurile, adună vagoanele, cu care se schimbă liniile și locomotivele.

În fața postului 23 Expediere așteptau cîteva trenuri. Într-una din locomotive, Gheorghe Stoica I. și Gheorghe Tărlungeanu II, mecanici din depoul Ploiești, cu o mașină care avea ceva mai puțin ani decît ei, doi tineri care făceau constant drumul București — Brașov, pe care nu-l interesează niciodată ce transportă, ci numai numărul vagoanelor și mersul, conform orarului, al trenurilor de marfă. În altă locomotivă gata de plecare așteptau lumina alb-lunar Anton Dănuș și Marian Dumitru, de la Depoul București. Cei doi, de puțină vreme împreună, fac aproape zilnic drumul București — Ploiești, pe care-l știu piatră cu piatră, copac cu copac și semnal cu semnal. Ei spun locomotivei mașină și spun remorcare de parcă ar face o concesie vagoanelor.

În fața postului 23 Expediere e mereu agitație. Vin lăcătușii de revizie cu actele vagoanelor, cu procesele verbale de verificare a trenurilor. Înainte de plecare ăre loc ultima defilare a vagoanelor. Ele trec solemn prin fața lăcătușului, care, proptit în clocan, cu stația de radio agățată pe umăr, ascultă tăcînitul monoton al roți-

lor. Și dacă nu aude nimic deosebit privește după tren cum îl inghite orizontul flămînd, iar la picioarele sale, în ochiul de sticlă al semaforului, piipiie lumina de culoare alb-lunar.

Pregătind o aniversare

În două zile, la Regionala Căi Ferate București am cunoscut mulți țărani, deveniți cu vremea cefeferiști de suflet, niște oameni simpli care s-au legat de linia ferată și de trenuri cum te-ai atașa de un prieten sau de o femeie, greu și durabil. Dar am cunoscut și oameni cu idei, specialiști cărora nu le ajungea ideea că mersul cu trenul a fost inventat de atîta vreme și de pe urma acestei idei se poate trăi călduț și bine. Inginerul Ioan Langa, un fost rapidist și acum un și mai mare rapidist, a scris cîteva cărți despre instalația de frînă. Dumitru Avramesei, un lăcătuș, spunea: „cu Alexandru Simion și cu un prieten am realizat un atelier de reparat și probat frîne de aer moderne, de tipul K.E.”. O mare izbîndă tehnică e tehnologia de recondiționare a liniilor. Mor vagoanele dar mor și liniile ferate. Și cîțiva specialiști printr-o tehnologie concepută de ei, au realizat recondiționarea liniei ferate.

Într-o discuție purtată cu Aurel Dumitru Popa, directorul general al Regionalei Căi Ferate București, am aflat o serie de alte amănunte ale unei știri de ultima oră, publicată în aceste zile în presa cotidiană, că Regionala se află pe primul loc în întrecerea socialistă pe primele 7 luni ale anului. Astfel, au fost transportate 550 000 de tone de mărfuri în plus față de aceeași perioadă a anului trecut, numărul de încărcări per vagon a crescut cu 2 la sută și fiecare tren a devenit mai greu cu 56 de tone. A crescut și viteza comercială, alți indici economici au fost deosebiți, au fost valorificate ideile și procedee care au adus bani, economii de efort și energie. În plus, a fost satisfăcută această foame nebulă de vagoane a atîtor instituții și unități economice care renetau mereu: vreme vagoane să ne transportăm marfa. Pentru călători, regionala, în perioada estivală, a introdus în trafic trenurile rapide spre litoral, care trenuri rapide, după părerea conducerei regionale, rivalizează cu cele mai luxoase și mai confortabile din Europa. Multe alte amănunte se pot da despre viața ca un pătenjenis a vagoanelor de marfă, și mai multe desore a celor care lucrează la calea ferată. Numai Bucureștii au peste 20 de gări și cîteva zeci de mii de cefeferiști care trăiesc în preajma trenurilor. Mor vagoanele de marfă și mor liniile ferate pentru ca alte vagoane și alte linii să le ia locul, ca niște soldați care se pregătesc să-și facă datoria. Iar știrea publicată zilele trecute e un preludeu la o alta: peste cîteva luni, oamenii de la calea ferată vor aniversa 65 de ani de la existența Regionalei. Se vor aniversa liniile de metal din această palmă muncită în care trăiesc Bucureștii.

CORNEL NISTORESCU

Dimineața a debutat cu trimbe de aburi peste fluviu. Trimbe de aburi, ca niște pături moi de ceață difuză, ridică spre cer și cimpia. E o cimpie care încă nu se vede, îi stă pavază acest abur greu, plin și amar între cer și pămînt. Nu se vede nici cerul; abia de se ghicește undeva, în zarea fluviului, un ireal astru mort, despre care nu știi dacă e soare sau lună. Străbatem prin norul greu al cimpiei cu farurile mașinii aprinse. Nu, nu e ceață, nu sînt nici nori de colb, cum am fost ispitit să credem la un moment dat, e, ni se spune, un val de mană, un uriaș val de mană ce cotropeste, iată, cimpia, lășindu-se peste lanuri, peste podgorii, peste grădini. Mai cu seamă ultimele, sub apăsarea lui otrăvită, suferă, roșiile și ardeii se închircesc, vinetele se umplu de bube. E liniște, o liniște indiferentă peste această cimpie cotropită de mană. Omul cu părul alb care ne însoțește, ing. Eugen Matei, directorul I.A.S. Zimnicele, cercețează spectacolul cu fata împietrită. Nici nu mai e un spectacol, e un dat. Un val de otrăvă înecînd o cimpie parcă de cind e lumea.

De cind e lumea, dar parcă anul ăsta mai mult ca oricind, cei de aici, din balta Dunării, se bat cu inverșunare, adesea cu disperare, ca să-și salveze munca de feburite și crîncene încercări ale cerului. E o zonă teribil de schimbătoare această veche baltă a fluviului, bătută cind de înghețuri, cind de furtuni și de rafale de grindină, cind de secetă, cind de mană. Anul ăsta a fost seceta, împotrivindu-se mai crunt decît toate munciile oamenilor și răsplăteți ei. Dar oamenii locului, mai mult ca oricind, știu azi (au învățat-o în toți acești ani!) că nu pot fugi din calea vremii, știu ce-ar pierde dacă s-ar da la o parte, știu că trebuie să se bată. Și s-au bătut. Din toamnă și pînă în iulie n-a căzut strop de apă, dar în incintele I.A.S.-ului, destule din ele încă neirigate, recolta medie de griu a fost de 4200 kg la hectar. Seceta a făcut din pămînt bolovan, tractoarele, ca să-l sarme, s-au nevoit ca niciodată, tocînd fierul plugurilor, făcîndu-l să capete dinți, dar arăturile verii, iată, sînt încheiate. O luptă de uzură, extenuantă la culme, dar cu un instinct al coeziunii, al articulării eforturi-

lor, astfel ca nici un strop din ele să nu se piardă, laolaltă cu aplicarea celor mai rodnice tehnologii, au irigat cu energie pămîntul, menținîndu-i teafăr și viu zelul de a produce. Cele 5200 de hectare cu griu și porumb ale I.A.S.-ului, din care 3800 neirigate, au fost ținute într-o perpetuă încordare a tuturor forțelor încă vii dinlăuntrul lor, ca un pacient întreținut în stare de preinfarct printr-un efort medical extrem.

Valul de aburi otrăviti s-a dus, la orizont scinteiază primele raze de soare. Intrăm într-o țarlă de porumb peste care, pe măsură ce lumina sporește, o'hi! aluneacă fascinați, descoperînd nu o incintă a secetei ci o splendidă junglă verde, pu-

om. Cei ai locului știau că o să vină seceta, o așteptau. Nu era atît o alarmă atavică, deși, poate, era și asta, întărită de niște semne știute din vechi! Dar aceste semne s-au însoțit și cu niște calcule astronomice, citite de director în nu știu ce savantă publicație, invitînd la a se proceda în consecință. Adică la semănatul precoce, completat ulterior cu muncă și tehnologii pe măsura acelor calcule ce vorbeau despre explozii solare, despre de-reglări în regimul termic ce vor muta cine știe pe unde, în frîmîntările cerului, steaua recoltei.

Un ceas mai tirziu, pe moșia I.A.S.-ului vecin, al Zimnicei, stăm de vorbă cu directorul Alois Necula, mai tînăr decît Eu-

zbătîndu-se, luînd-o mereu de la capăt. Ca să plantezi viță tînăra pe un sol pe care seceta l-a făcut ca fierul, ca să pregătești acest sol, să fertilizezi, să desfunzi, să-i administrezii fiecărei gropi cite 8—10 kg de mranită și cite 7—8 litri de apă, ca după două-trei săptămîni de la plantare să uzi iar, și încă virtos, sub o arșiță ca de iad, sub un clinic cer fără nici un nor, a trebuit ca să se arunce în luptă valori materiale, dar și morale, mai cu seamă morale, de cea mai pură esență eroică. S-a muncit zi și noapte, fără pauze, sau cu pauze sumare, care mai mult amăgeau somnul oamenilor, s-a adus apă de la mari distanțe, cu cisterne, dar și cu sacale, și vița s-a prins, arată bine, s-a trecut deja la urcarea ei pe spalieri. Dincolo, în podgorie încă pe rod, lupta a fost și mai dramatică. Peste 250 de hectare aflate în lunca Dunării, la poalele unei pante pe spinarea căreia e „cultura mare” a I.A.S.-ului, au fost invadate încă din toamnă de un îngheț atroce, prelungit pînă în primăvară, ce le-a răpit orice speranță de rod. Nu s-a stat cu brațele crucii nici aici, nici în alte locuri (căci nu numai aceste hectare, ci cu totul vreo 590 din moșia de viță de vie a I.A.S.-ului au fost afectate de îngheț în proporție de peste 70 la sută!), unele corzi de viță au fost îngropate, s-a stropit de cite 14—15 ori, fiecare butuc a fost adoptat și ocrotit de o familie de săteni — lucrători ai I.A.S.-ului — s-a salvat tot ce s-a putut salva prin efortul oamenilor. Acolo, în luncă, la poala acelei pante, pare-se însă că viața vitei de vie nu are șanse, locul e blestemat, de cind se știu oamenii e veșnic bătut de grindină și de îngheț. Urcarea vitei pe pantă, acolo unde acum sînt tarlalele de porumb, și coborîrea acestora către poale, se anunță ca o necesară soluție, alături de alte măsuri care să scurteze distanța dintre efort și răsplata lui.

Toamnă fierbinte în Cimpia Burnasului, toamnă de rod, dar și de luptă, anotimp de sinteză și de bilanț, dar și de căutări și de frîmîntări. Toamnă-treaptă spre anul ce vine, a cărui temeinicie de rod se decide acum.

ILIE PURCARU

Jurnal de campanie

Zile fără nopți în tranșeele toamnei

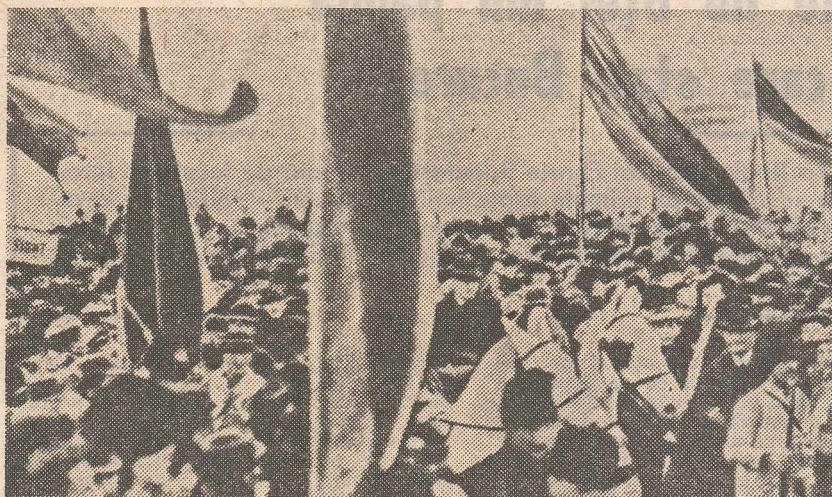
ternică, gîlgiind de seve fierbinți. Zecile de mii de tone de plante foșnesc în lanuri compacte, cit vezi cu ochii, în lumina de-acum castă, liniștitoare. CARP-urile conduse de Alexandru Bazavan, Nicolae Calotă și Florea Barbu atacă din plin, se recoltează „în verde”, e un cules precoce, nu și prematur, ca să se poată insiloza și tulpinile plantelor și ca terenul să fie cit mai iute eliberat pentru culturile toamnei. Sistem într-o zonă cu hibridi timpurii, încă neirigată, dar se așteaptă și aici, ca pe toate tarlalele I.A.S.-ului, peste 5000 kg boabe la hectar. Hibridii ăștia au fost semnați îndată după 20 martie, cind în cimpia încă sub iarnă nu pătrunsesse vietate, nici aburul răsufării de

gen Matei, și cu inginerul șef Stefan Odorheianu. Ne aflăm acum într-o podgorie, una din cele mai mari din Cimpia Burnasului, acoperînd peste 800 de hectare. Sînt 736 de hectare de vie pe rod, 88 de hectare de portoltoi, tot pe rod, mai sînt și 97 de hectare de vie tînăra și vreo 50 de portoltoi plantate în primăvara asta. Și aici oamenii s-au bătut cu inverșunare ca să-și apere munca, s-au bătut, ni se spune, cheltuîndu-se cu întreaga lor ființă, parcă simțînd frîmîntările cerului de-a dreptul cu singele, cu pulsația alarmată a inimilor, parcă suferînd de insolajie odată cu cîmpul, parcă răbdînd reumatisme odată cu viile înghețate, cîștigînd unele bălăli, pierzînd altele, dar mereu

SPRE ALBA IULIA, SPRE ÎNFĂPTUIREA MARI UNIRI

**Cu voință nestrămutată
pentru România tuturor românilor**

...Războiul dus de România a fost deopotrivă al românilor liberi și al celor neliberi. Cauza unui neam întreg și al speranțelor de viață comună ale tuturor. Pe crestele Carpaților, pe Jiu, în Dobrogea sau la Mărășești și Oituz au luptat, alături de soldatul din Vechiul Regat, și ardeleni, bucovineni, bănățeni. În unitățile din Dobrogea erau „mocani” din părțile Sibiului, dintre cei duși cu oile la Dunărea de Jos, în regimentele din Oltenia erau bănățeni, în cele din Prahova „mocani” din jurul Brașovului, iar în cele din nordul Moldovei au luptat bucovineni. Circa 20 000 de voluntari. Un simbol al unității de voință a tuturor, oameni care trecuseră „dincoace” prin „Vama Cucului”, pe drumuri numai de ei știute și umblate, munții nefind vreodată barieră între români cum spunea Badea Cârțan: „cine-a mai pomenit graniță în mijlocul țării”, trecuseră pentru a fi acolo unde se plămădea destinul neamului întreg. Acești fii ai românimii din provinciile subjgate au dat tributul lor de sînge și de viață alături de frații lor liberi. Alți români, împinși de legi străine lor, au fost siliți să lupte în armatele austro-ungare. În „jocul” schimbător al războiului, mulți din ei au căzut prizonieri în Rusia sau în Italia. Au căzut sau au vrut să cadă. Nicola Ursu din Cimpeni, strănepot al lui Horea, în toamna lui 1914 a trecut la ruși în fruntea a 400 de soldați austro-ungari moți; a trecut pentru a se înrola în viitoarea armată română de eliberare a Ardealului. Printre prizonieri erau mulți țărani, erau învățători, erau redactori de la ziarul românesc din Transilvania. Ei au reușit repede să stabilească legături cu compatrioții din România. Revista „Tribuna”, (a treia „Tribună”, care din martie 1915 apare la București), consacră o rubrică specială permanentă, „Răvase din Siberia”, unde se publică scrisori de la românii prizonieri în Rusia. Unele emoționante. Pompiliu Nistor din lagărul de la Novo-Nicolaevsk scria la 1 mai 1916: „am ajuns mulți în prisoare. Cred că sîntem vreo 50 000 (...) pe toți ne chinuie gîndul familiei prăpădite, ciuntite de război, rupte de mizeria de acasă. Ne chinuie gîndul că nedreptatea ungurească ne va mai răpi și ce-a mai rămas (...) Știm astăzi și aici că existența, și a României, și a noastră ca popor, e fatal legată de prăbușirea Austro-Ungariei. Dați-ne siguranța și suportăm cu bucurie cit de multă vreme exilul. Nu disperăm pentru noi, ci pentru voi și pentru toată românimea”.

Declarația de la Darnița: „Prima Alba Iulia”

Îndată ce România a intrat în război au început tratativele între guvernul român și cel rus pentru a se organiza un corp de voluntari români din prizonierii aflați în Rusia. În septembrie 1916 un grup de refugiați ardeleni (Vasile Lucaciu, Octavian Tăslăoanu, Onisifor Ghibu, Vasile Osvadă) și bucovineni (Ioan Nistor, Dimitrie Marmeliuc, Iorgu G. Toma) adresează un memoriu guvernului român. Vorbeau aici în numele românilor transilvăneni și bucovineni aflați în țară (circa 15 000) sau în Rusia (peste 100 000): „Voim să luăm parte activă la cucerirea pămîntului în care ne-am lăsat părinții... Credem că e o datorie de onoare pentru noi ca în actualul război să înscriem pe paginile istoriei fapte care să arate urmașilor că și românii din ținuturile subjgate au luptat alături de ostașii Regatului pentru intruparea României Mari și că prin singele lor au răscumpărat unitatea politică la care au visat neamuri întregi (...) În orice formă voim să ne îndeplinim datoria de sînge față de România Mare”. După căderea Bucureștilor guvernul țarist a acceptat schimbul a 15 000 de prizonieri români contra unui număr similar de austro-germani și și-a dat asentimentul să se organizeze o tabără a prizonierilor români la Darnița, lângă Kiev (ulterior se va organiza un corp de voluntari români și în Siberia).

Corpul voluntarilor români (înființat oficial la 23 februarie 1917), inițial doar de 5 000 de oameni (cit îngăduiseră autoritățile ruse), crește repede după revoluția burghezo-democratică din Rusia. Voluntarii încep să se organizeze în unități militare. Jurămîntul lor: „Subsemnații

ofițeri, subofițeri și soldați de naționalitate română declarăm pe onoare și conștiință că voim să luptăm alături de armata română pentru dezrobirea țărilor noastre de sub dominațiunea austro-maghiară și alipirea lor la România. Prin acest angajament noi devenim ofițeri, subofițeri și soldați români, cu aceleași drepturi și datorii, ca și cei din armata română (...) La 16 aprilie 1917 cînd două treimi din Regatul român erau ocupat de trupele inamice, cînd speranța neamului românesc părea înmormîntată pentru multă vreme, voluntarii de la Darnița mărturiseau lumii întregi marea lor credință: „Astăzi, cînd noi Români, ca și celelalte neamuri subjgate, ne-am convins definitiv că nouă, ca Români, nu ne mai este posibilă existența în cadrul statului austro-ungar, noi, care în limbă, în cultură, în structura socială și în întreaga noastră ființă etnică și politică, formăm un trup unic și nedespărțit cu toate celelalte părți constitutive ale Națiunii Române. CEREM CU VOINȚĂ NESTRĂMUTATĂ INCORPORAREA NOASTRĂ LA ROMÂNIA LIBERĂ, PENTRU A FORMA ÎMPREUNĂ CU EA, UN SINGUR STAT NAȚIONAL ROMÂNESC, pe care îl vom zidi pe bazele celei mai înaintate democrații. Pentru acest ideal ne punem în cumpănă tot ce avem, viața și averea noastră, femeile și copiii noștri, viața și fericirea urmașilor noștri. Și nu ne vom opri, pînă ce nu vom învinge ori vom pieri. Singele nostru nu se va vărsa în zadar. Credem ferm că între viitoarele State fericite, naționale și democratice, va fi și România tuturor românilor!”. Manifestul era semnat de 250 de ofițeri și de 250 de soldați, ca delegați ai miilor de voluntari. „Firul politicii de memorand și de petiții la împărat a fost tăiat prin manifestul de la Darnița”. Românii ardeleni își declarau limpede și hotărît voința lor de unire cu ceilalți frați. Nu întîmplător Declarației de la Darnița i s-a și zis „Prima Alba Iulie”. Din iulie 1917 corpul de voluntari români avea și o gazetă, „România Mare”, care le purta nădejdiile și slujea marile interese ale neamului întreg. Și atunci cînd, după impusa pace de la București, cînd, pe frontul românesc, armele au tăcut, voluntarii ardeleni și bucovineni au continuat să desfășoare o neobosită activitate. Pentru că, scria Onisifor Ghibu în ziarul „Ardealul”, „trebuia ca în locul celor rămași acasă sub călcîitul asupritor să vorbească românii cei liberi, aflați în Rusia și România, care sînt ca prizonieri, ca voluntari și ca refugiați. Trebuiau aceștia pentru ca Europa să știe ce voim”. Cum declara și voluntarul POMPILIU NISTOR: „Ar fi o crimă dacă nici azi nu s-ar auzi glasul nostru, dacă și acum am lipsi să ne spunem cuvîntul prin care să arătăm că războiul nostru de asemenea e în numele democrației, în numele dreptului elementar al fiecărui popor capabil de viață, de a-și hotărî singur soarta, a-și alege singur statul pe care voințe să-l formeze sau la care voințe să se alipească. Întreaga noastră ființă de voluntari se bazează pe condiția dezlegării «autodeterminării», în sensul unirii fiecărui popor într-un singur stat național și independent”.

„Distrugea statului dualist”

La 2 ianuarie 1918 se înființa la Odessa un Comitet național al românilor din Austro-Ungaria care lucra mină în mină cu comitetele similare ale celorlalte naționalități asuprite din imperiul habsburgic (el era și secție a Comitetului central al naționalităților asuprite din Austro-Ungaria, care-și avea sediul la Kiev). Scopul acțiunii Comitetului: „distrugea statului dualist”. Ziarul „Ardealul” scria: „Ideea națională și democratică a prins atît de adînci rădăcini, încît cu greu s-ar mai putea crede că o întoarcere la vechile stări ar mai fi cu putință”. Nu se poate ca „dreptatea istorică săvîrșită față de popoarele asuprite din Turcia și Rusia să nu se îplinească și față de cele din Austro-Ungaria, nu se poate ca după prăbușirea Turciei și Rusiei țariste să nu urmeze și prăbușirea Austriei medievale (...) Sutele de mii de români, cehi, slovaci și

alți aflați în Rusia își ridică glasul împotriva Austriei în modul cel mai puternic și cere ca Europa și lumea să ia cunoștință că ei cu nici un chip nu se vor uni cu o nedreptate ca aceasta”.

Programul de lucru al acestui comitet (din el făceau parte O. Goga, I. Nistor, O. Ghibu, Al. Lapedatu, I. Mețianu, Sever Bocu, M. Popovici, C. C. Tăslăoanu, V. Deleu): să participe „la toate acțiunile și manifestațiunile politice ale Alianței Naționalităților din Austro-Ungaria întrucît aceste acțiuni și manifestațiunile vor cadra cu interesele și scopurile politice naționale ale românilor subjgați”; să întreprindă prin presa țărilor amice și neutrale și prin eventuale publicații proprii „o vie și intensă propagandă pentru și pînă la rezolvarea INTEGRALĂ a chestiunii naționale române”; să organizeze la Stockholm și Lausanne birouri speciale de corespondență (după cum aveau deja cehii, sîrbii, polonii, rutenii) pentru a întretine legături politice cu românii de acasă și a denunța opiniei publice europene suferințele și împărările românilor: M. Popovici e delegat să plece în Italia pentru a lucra la crearea și aici a unei armate de voluntari. Alte puncte prevăd activități de propagandă în Franța și S.U.A. Unele din aceste intenții n-au fost împlinite, altele n-au fost decît neputințe. Suflet românesc s-a pus însă pretutindeni. Toți au trăit ca fii ai unei generații predestinate înfăptuirii celei mari: ideea națională integrală. În memoriile sale O. Ghibu relatează un episod tulburător al înaltului patriotism al acestor oameni. Era la Cherson. Aici s-a întîlnit cu cîțiva români refugiați. Între ei Petre Gârboviceanu, administratorul Casei bisericii din țară. Acesta păstra cu mare grijă și neconținut tremurată embleme, într-un colț al camerei sale, o valiză în care era craniul lui Mihai Viteazul, care luase și el drumul pribegiei în retragerea din toamna lui 1916. Și de cite ori în camera lui Gârboviceanu veneau români, aceștia îngenușiau în fața sfintei relicve a neamului românesc. Parcă pentru a prinde noi puteri de rezistență și de speranță!

Comitetul român de acțiune din Italia

Cu aceeași puternică trăire națională acționau românii aflați prizonieri în Italia. Ca și frații lor din lagărele de pe întinsul Rusiei, voiau să se înroleze și să lupte contra Austro-Ungariei. Un memoriu din iulie 1916, adresat guvernului francez și italian, o declara rîspicat: „Lupta pentru libertate a poporului român din Austro-Ungaria e un fapt, o realitate. Ea a fost și va rămîni atît timp cît vor mai trăi români cinstiți. Această luptă e rezultatul vieții însăși, a conștiinței și a demnității umane. Ea nu poate fi făcută să dispară prin tratate concesionari ori alte forme abstracte, ci numai prin realizarea fără rezervă a libertății naționale. Legionile formate de supușii Austro-Ungariei contra fostei lor Patrii sînt dovada cea mai vie că statul austro-ungar nu e numai un anahronism istoric, ci o nedreptate omenească, o imoralitate socială. În ultima ofensivă italiană, cînd toate regimentele românești au fost concentrate pe frontul italian, s-au făcut aproape 10 000 prizonieri. Noi credem că condițiile de înrolare a prizonierilor români pentru legiune sînt foarte potrivite: mediul este favorabil războiului și românii și italienii nu au încetat o clipă de a se simți frați”.

Comitetul de acțiune al românilor originari din Transilvania, Banat și Bucovina, avîndu-l ca președinte pe Simion Mindrescu a urmărit, în primul rînd, organizarea pe pămîntul Italiei a unei legiuni militare care să înroleze pe cei 17 504 soldați și 134 de ofițeri români, prizonieri ardeleni, proveniți din armata Austro-Ungariei, aflați în lagărele de la Cassino, Camaldolio, Cavanelle, Mantova, Ostigli. La 9 august 1918, primul ministru italian, Vittorio Orlando, primea în audiență solemnă pe membrii Comitetului român de acțiune prilej de a-și declara simpatia sa și a poporului italian „pentru aspirațiile naționale juste ale surorii sale mai mici — România. Pe noi, a adăugat el, nimic nu ne desparte și totul ne unește”. Concursul autorităților italiene pentru crearea unei legiuni militare ro-

mânești era cîștigat. O atare reușită avea o semnificație deosebită: „Sper să pot trimite o divizie pe frontul francez la o demonstrație”, arăta S. MINDRESCU într-o scrisoare adresată prietenului său, Ioan Ursu. „Va fi un gest politic de mare însemnătate pentru noi românii”. G. G. Mironescu, aflat la Roma cu prilejul Congresului naționalităților oprimate, ia primul contact cu prizonierii români și constată că „bravii fii ai neamului nostru, ardeau de dorul de a lupta pe frontul italian sau francez împotriva inamicului”. Întîlnirea cu prizonierii de la Cassino se desfășoară într-o atmosferă de mare patriotism, încheindu-se cu întinerea imnului național „Deșteaptă-te române”. Entuziasmul era atît de mare încît primul detașament de 160 de soldați și ofițeri români se constituia la Padova, la 11 iulie 1918, cu aproape trei luni mai devreme de apariția decretului ministrului de război italian prin care se autoriza constituirea Legiunii. În drum spre gara Padovei, soldații români intonau cîntece patriotice și scandau: „Trăiască marea și nobila Italie!”, „Trăiască România!”, „Pentru victoria comună!”. În lunile următoare alte mii de voluntari români au luat parte alături de unități ale armatei italiene în luptele de la Montello, Vittorio Veneto, Piave etc.

O companie românească era salutăată în iulie 1918 la Ponte di Brenta de generalul Diaz cu cuvintele: „Viteaz detașament de voluntari, pregătit cu neclintită credință în suprema probe, cu oțelită contopire de suflete, sosit în ceasul răzburării, dădu mărețe dovezi de bravură, întrecîndu-se cu frații italieni, îndrăzneată mină de oameni, vie infățisare a dragostei de Patrie...”

În lupta de la Vittorio Veneto s-au distins detașamente de voluntari comandate de locotenentul Emiliano Pizo și sublocotenent Dumitru Radu.

Voluntari pe alte fronturi

În Franța voluntari români au luptat încă din 1914, de la intrarea în război. După august 1916 în cadrele armatei franceze au fost primiți și foști prizonieri români. Primii voluntari au fost recrutați din prizonierii căzuți în captivitate sîrbească, apoi din cei aflați în lagărele italiene. O legiune românească aparte nu s-a putut forma în Franța decît exclusiv din grade inferioare, nici un voluntar străin neputînd avansa în armata franceză peste gradul de sergent, foștii ofițeri fiind depozedați de gradele avute în armata austro-ungară. Ei nici n-au fost sprijiniți eficient de oficialitățile române în sensul unei separate organizări. Dar voluntarii români în armata franceză și-au făcut datoria luptînd pentru cauza Franței, care coincidea atunci cu aceea a românilor.

În S.U.A. n-a fost posibilă constituirea unei legiuni românești aparte. Cum n-a fost posibilă nici constituirea unei sîrbești, cehi sau poloneze. Constituția americană nu îngăduia organizarea și instruirea de trupe „neamericane” pe teritoriul republicii, iar guvernul american evita să trezească în diversele etnii care compuneau statul un spirit deosebit de cel american. Insistențele delegației române, plecate în S.U.A. în primăvara lui 1917 (Vasile Lucaciu, Vasile Stoica), pe lângă guvernul american pentru crearea unei legiuni, n-au avut succes. Românii americani au luptat însă în cadrul armatei americane, dînd dovadă de patriotism și loialitate. Dintre toate naționalitățile care formau statul american, ei au dat procentul cel mai mare de voluntari, în proporție, firește, cu numărul lor.

Peste tot pe unde au luptat, pe frontul românesc sau pe cele aliate, fiii României libere sau nelibere au făcut dovada conștiinței lor de neam și de ideal unitar. Singele lor, care a udat din belșug cîmpurile de luptă ale Europei, a fost temelia cea mai de preț a unității naționale.

ION BULEI
CONSTANTIN BOTORAN
ION CALAFETANU

flacăra

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

Poezii ■ Interviuri ■ Note ■ Cronici ■ Eseuri ■ Poezii ■ Interviuri ■ Note

„Poporul — în care tineretul are un rol de seamă — oamenii muncii sînt cei care au realizat tot ceea ce am obținut în dezvoltarea socialistă a patriei noastre. Ei sînt eroii care trebuie să-și aibă locul în film, în teatru, în poezie, în artă, în literatură, în pictură, în toate domeniile creației artistice.”

NICOLAE CEAUȘESCU

Literatura și modelul uman al epocii noastre

Personajul literar a beneficiat întotdeauna de un statut special în cadrul teoriei literare. Un statut de-
linit în funcție de evoluția sa psihică și comportamen-
tală, de viziunea sa despre lume, de atitudinea pe care
și-o asumă sau o reprezintă. Prin personaje, istoria cap-
tă viabilitate estetică, iar ficțiunea devine adevăr
literar. Prin desfășurarea și analiza relațiilor dintre
personaje, factorul etic primește investitură artistică;
morală și frumusețea, nucleul real și imaginația pură
fuzionează, acordind faptului etic sau teatral pre-
nanța specifică.

În proza și dramaturgia românească de azi — ca-
racterizate în primul rînd de voința de a configura
profilul moral al unei societăți aflate într-un proces
de profundă transformare revoluționară și de a pre-
figura modelul uman al zilei de azi și de mâine —
tripla relație istorie-personaj-ficțiune literară cunoaște
o varietate practic infinită de realizări artistice.
Există însă în această diversitate — expresie a de-

mocrației culturale specifice României contemporane —
o unitate, un punct focalizator de teme, sensuri mo-
rale, idei și maniere de elaborare. Către o clarificare
a ideologiei acestora, către o reflectare artistică
adevătată stadiului actual de dezvoltare a societății
noastre, către concentrarea tuturor energiilor crea-
toare, în numele idealurilor comuniste și patriotice, al
idealurilor de democrație și progres, de înalt umanism
revoluționar, se îndreaptă cu clarviziune și consec-
vență imperativele documentelor de partid, cuvîntă-
rile secretarului general al partidului, tovarășul
Nicolae Ceaușescu — între acestea, și recenta cu-
vîntare de la Consfătuirea de lucru pe problemele
muncii organizatorice și politico-educative de la Man-
galia, vast program al edificării conștiinței revoluțio-
nare a poporului, neprețuit îndreptar pentru toți cei
implicați în opera de înaltă răspundere a formării
omului nou.

În acest context, am adresat interlocutorilor noștri
cîteva întrebări vizînd tripla relație amintită. Dezbă-
tarea rămîne, firește, deschisă. Așadar:

1) Care este în cărțile (piesele) dumneavoastră istoria
ficțiunii și cîtă ficțiune există în istoria propusă
(redată) în ele?

2) Care este statutul eroului (personajului) în ro-
mănele (piesele) dumneavoastră? Vă preocupă în pri-
mul rînd dimensiunea individuală sau valoarea sa ex-
ponențială?

3) În ce fel se raportează viziunea dumneavoastră
față de ideea de personaj-model? Avem nevoie de
modele, de eroi exemplari, cu forță de iriurire a con-
științelor; este proza (dramaturgia) domeniul cel mai
nimerit pentru a ni le propune?

4) În ce măsură credeți că va recunoaște viito-
rul în personajele romanului (teatrului) contemporan
pe omul acestor vremuri?

FRANCISC MUNTEANU:

A fi cronicar al timpului tău

1. Istoria ficțiunii unui roman diferă de
la carte la carte și de la scriitor la scrii-
tor. „În orașul de pe Mureș”, de exemplu,
„istoria ficțiunii s-a născut în decurs de
trei ani cit a durat construirea fabricii de
strunguri din Arad. Am participat la ba-
tarea primului țărș de către topometriști
și am asistat la livrarea strungului nu-
mărul 1. În acești trei ani de documen-
tare, fără a fi în documentare, s-a născut
subiectul romanului. Desigur, ar fi foarte
greu de delimitat procentul de ficțiune.
Aș putea chiar spune că întregul roman
este o ficțiune bazată pe o realitate con-
cretă, palpabilă. Unii cititori de la fabrica
de strunguri s-au recunoscut în cite un
personaj, deși n-am încercat să scriu de-
spre cineva anume. Pentru mine, prima
frază determină prima pagină, primul ca-
pitol. Uneori, prima frază se elaborează
mai greu decît un capitol întreg. Eu, pen-
tru scrierea unei schițe, a unui roman, am
nevoie de prima și ultima frază. Nu scriu
o carte dacă nu știu precis cum se va
termina. Ce este între aceste două fraze,
în perioada de elaborare, e mai puțin im-
portant. Fără îndoială, personajele există,
există și conflictul, dar amănuntele nu mă
interesează. Scriind și eu sînt curios să

(Continuare în pagina 14)

Platon Pardău Exemplul omului care luptă

1-4. Nu reușese să-mi imaginez ce va
face viitorul cu cărțile mele. Nici nu mă
interesează. Nu scriu pentru viitor. Dacă
ar fi să admitem ideea că un scriitor scrie
și pentru altceva decît ca să înțeleagă lu-
mea în care trăiește, bucata lui de timp.
Scriitorul, însă, e legat, prin toate puterile
lui de a trăi și simți, de prezent. Nici un
scriitor adevărat nu poate exista fără
această acuitate, și talentul, ca și cutremu-
rele de pămînt, se măsoară cu o scară a
acestei acuități. Caragiale a dat o definiție
sublimă situînd-o sub specia enormului
și monstruosului. Decăderea talentului e
decăderea acuității. Decăderea acuității
începe cu degenerarea capacității scriito-
rului de a fi parte vie, sensibilă a pre-
zentului. Așa sînd lucrurile (nici cea mai
mitică, fantastică literatură nu se abate
de la regulă), fiecare scriitor trăiește
aventura minunată, riscantă, îngîndurată,
febrilă, ambițioasă în sens justițiar, mo-
ral, de a amesteca în ficțiunile lui rea-
litatea oamenilor din jur, de a se provoca
și provoca neconținut, cu sensul, cel mai
adesea conținut, nemărturisit, de a înțele-
ge. Nu cred că se poate altfel. Nu cred în
existența artei literare în afara acestor
criterii. Reconstituirea vremurilor trecute,

(Continuare în pagina 14)

TUDOR POPESCU:

Cu dăruire față de semenii

1. Am mărturisit, cîndva, că multe din-
tre comediile mele au punctul de plecare
într-un fapt de viață petrecut sub ochii
mei sau aflat de mine. Mergeam pînă
acolo încît mărturisesc că piesa „Con-
curs de frumusețe” își are punctul de ple-
care într-o întimplare trăită și povestită
mie de scenografa Anca Pîslaru. Și „Jolly
Joker” mi-a fost „povestită” de directorul
unei fabrici de mobilă dintr-un oraș din
nordul țării. De aceea, cred, ele n-au fost
niciodată contestate în privința conformi-
tății cu viața. Evident, din întimplările pe
care le aflăm, le reținem pe cele semnifi-
cative. Cele care, în sine, au o încărcă-
tură de idei și fac o mărturisire despre lo-
cul, starea morală, mediul și raporturile
interumane de acolo, în măsura în care
au ecou general uman. Aceste întimplări
devin „material” primă pentru fantezia
dramaturgului. O piesă de teatru nu este
povestea simplă a unui fapt de viață, nar-
rat cit mai aproape de realitate. Chiar
dacă unele fapte de viață rămîn în can-
titate mai mare în piesă decît altele, ele
nu sînt decît „materialul” care urmează
a fi prelucrat. Cîtă ficțiune într-o piesă?
De la caz la caz, raportul dintre faptul
real și ficțiune se schimbă. Uneori, reali-
tatea îți sugerează strict ideea. Uneori un
personaj, uneori o replică. Alteori un
subiect.

2. În teatrul realist (se cuvine această
(Continuare în pagina 14)

EUGEN URICARU:

Preocupați de realitatea imediată

1-2-3. Trebuie să fac o precizare. Unele
din cărțile mele sînt în fapt niște recon-
stituirii afective ale unor perioade, mo-
mente din istoria noastră. Aceasta în-
seamnă că ele nu sînt „roman istoric” în
accepția obișnuită a termenului, ci încercări
de actualizare a unor evenimente de
care ne despart doar anii, nu și sfera in-
teresului general. Am mai spus, profit de
această ocazie spre a repeta, pentru mine
un eveniment este actual dacă mă pri-
veste, dacă ne privește, indiferent de anul
în care s-a petrecut. Există în istoria
noastră îndepărtată sau apropiată, destule
fapte, destule stări de lucruri ce ne mai
privesc, unele nespuse de direct, nespuse de
brutal. O chestiune care-și cere rezolva-
rea, dar petrecută în urmă cu un secol,
este cu mult mai actuală decît un eveni-
ment de ieri însă deja clasat. Clasat din
lipsă de semnificație, ori prin ieșirea din
cîmpul interesului nostru, clasat, cum s-ar
spune, prin forța istoriei. Aceeași istorie
care ne impune drept evenimente actuale
geneza poporului român, ori destinul re-
voluționarilor de la 1848.

Preocupat de realitatea imediată, aceea
pe care o trăiesc și care mă și impresi-
oară, încerc să o înțeleg, și prin această
încercare ajung să caut în istorie perspec-
tiva atît de necesară pentru a vedea, pen-
tru a înțelege fenomenele în complexita-
tea lor. Pentru a vedea cum este Pămînt-

(Continuare în pagina 14)

Eveniment

Jazz la Costinești

Comparabil ca amploare și însemnătate numai cu omologul său primăvarațic sibian, Festivalul de jazz de la Costinești, cu această a III-a ediție, a intrat definitiv în conștiința pasionaților genului, și nu numai a acestora. S-a făcut simțită cu fermitate acum depășirea stadiului de reuniune estivală, de vacanță a jazz-man-ilor noștri. Scopul principal, și anume acela de popularizare prin prezentarea valorilor autentice ale jazz-ului românesc, a fost atins, desigur, dar, mai mult decât atât, am asistat cu toții la dovada, nepremeditată, a întineririi jazz-ului, a răspîndirii sale în publicul cel mai larg. Căci foarte important ni se pare nu numai faptul că o serie întregă de tineri interpreți și creatori de jazz s-au afirmat ori s-au impus cu această ocazie, ci mai ales largă audiență a tinerilor și foarte tinerilor la acest gen muzical socotit până nu demult apanajul unei elite intelectuale nesemnificative, numeric vorbind. După două seri în care s-a ascultat jazz în ploaie, spectatorii, în loc să fie alungați de ghinionul repetat al intemperțiilor, au intrat pur și simplu Teatrul de vară din Costinești, umplîndu-l pînă la refuz, ca în zilele lui cele mai bune, asigurînd și prin aceasta frumosul succes al manifestării.

Se cuvine să începem, evident, cu **Aura Urziceanu**, care rămîne marea, inegalabilă noastră cîntăreață de jazz. Ea a făcut, pe parcursul a 60-70 de minute, o adevărată demonstrație de înalt profesionalism, oferind un show în toată puterea cuvîntului, un mic spectacol în spectacol, care a ridicat pînă la incandescență temperatura festivalului. Stimulată parcă și de coplesitoarea prezență a acestei mari cîntărețe, **Anca Parghel**, care a fost strălucitoare în ultima seară, fiind unul dintre numele protagoniste ale unui splendid jam-session. În spiritul celor de mai sus trebuie să o amintim (de ce nu?) și pe **Emanuela Carra**, o solistă foarte tină, care lucrează cu obstinație și care, dacă va persevera și se va bucura și de o absolut necesară îndrumare competentă, are toate șansele unui frumos viitor în jazz. Într-un aplaudat recital de blues a fost prezent **Harry Tavitian**.

Superbe numere individuale, cu mare priză la public, au susținut și **Alexandru Andrieș** (acceptînd catalogarea folk-blues, nu ne putem împiedica să apreciem nu numai simțul muzical deosebit, inspirația componistică, ci și, poate în primul rînd, un umor fin total — prezență, inflexiuni vocale, concepție artistică, textele, mai les textele fiind de o aciditate și un sarcasm încîntătoare). **Bella Kamocsa** (așezat, bătrînește, ca între prieteni, dar dovădind siguranță întru totul, chiar virtuozitate, nu numai bucurie de a cînta), **Valentin Farcaș**, un talent muzical într-adevăr excepțional, proaspăt laureat cu premiul I la Festivalul-concurs de chitară clasică de la Sinaia.

În ceea ce privește formațiile, cîteva cuvinte, mai înții, despre **Casa Pionierilor din Cluj-Napoca**, de unde a venit un ansamblu condus de prof. **Ștefan Vannay**, cu entuziasm, talent și înțelegere. Membrii formației **Metronom**, supărați din cauza ploii și a unor defecțiuni tehnice (precum și din alte cauze mai mult sau mai puțin trecute), au cîntat cu înverșunare, reușind să arate „cam cum ar trebui să sune jazz-ul” (**Florian Lungu**). Din Iași au venit două formații solide, care au făcut proba unui profesionalism desăvîrșit: **Cuartetul Ion Baciu-jr.** (invitat — **Garbis Dedetian**) și **Studio** (nebănuite valori se ascund sub acest nume somun și nesemnificativ). Tot în formulă de quartet a apărut și **Dragoș Nedeleu**, rafinat compozitor și pianist care ar trebui și el „exploatat” cum se cuvine de instituțiile autorizate. **Crepusul din Timișoara** a fost una dintre cele mai încheiate trupe, poate și din ambiția de a nu lăsa să se facă simțită dispariția lui **Liviu Butoi**, componenții ei, și anume **Ioan Bota**, **Dan Ionescu** și **Mihai Farcaș** (acesta din urmă a fost unul dintre eroii festivalului, un adevărat jolly-joker, care apărea oriunde era nevoie de un baterist), au făcut adevărate minuni artistice. Creativ din Constanța, promotorii perseverenți ai unui jazz free cu surprinzătoare aderență la public, nu s-au bucurat, în schimb, de cele mai bune aprecieri ale criticilor de specialitate, care îi acuză de un oarecare manierism nelocului lui, mai ales în cazul genului pe care și-l propun **Harry Tavitian**, **Cătălin Frusinescu** și **Corneliu Stroe**. La diversificarea paletei interpretative a contribuit și grupul **Reflex** din Sibiu, grup tinăr, dar care este de acum o valoare certă a muzicii noastre de jazz, care susține un program rotund, incluzînd nu numai teme clasice, ci și compoziții de talent ale membrilor grupului. Ei au acompaniat și pe **Vocal Jazz Quartet**, pe care i-am lăsat intenționat la urmă, ca fiind o apariție cu totul și cu totul aparte în peisajul muzicii de jazz din România. Valoarea lor este absolut indiscutabilă, succesul la public a devenit o constantă a oricărei apariții scenice; alături de compoziții românești, programul lor cuprinde și o mică istorie a valorilor jazz-ului universal, ei înșiși fiind o valoare de referință a jazz-ului nostru.

PAUL NANCĂ ■

TEATRU

O piesă de muzeu...

jucată bine!

N-am apucat să scriem despre **Calandria** lui **Bernardo Dovizi** da **Bibbiena** la Teatrul Nottara, un spectacol bine gîndit, cu simț pentru culoare și ritm, cu umor strins, reținut, pentru a nu cădea în grotesc și a respecta stilul „prelucrat” al **Commediei dell'arte**. Regizorul **Costin Marinescu** se dovedește a fi și un bun profesor de istorie a literaturii dramatice, evocînd această comedie care prefigurează apogeul **Commediei dell'arte**, dar face și trecerea spre comediografii spumoși și vitriolanți din secolele 16-17-18, italian. Într-un decor de sală mică și de subsol (spectacolul este compus pentru Sala Studio), cu uși batante și cu pereți care se modifică ușor, actorii se zbuguie ordonat, programat, ca într-un desen de animație, fac coregrafie obositoare dar necesară ca școală de mișcare și exercițiu fizic, spun replicile dezîntărit, se lasă surprinși de confuzii și farse candidă care acum ne par ridicole, dar acceptate de public ca niște convenții la care colaborăm binevoitori și bine dispuși, cu autorul și cu actorii. Ridem, dar cu frînă, cu jumătate de gură adeseori, pentru că nu ne mai amuză giombușlucurile și poveștile cu frație gemeni care nu s-au văzut de mult, dar toate acestea nu ne împiedică să ne dăm seama că de mult a plecat teatrul de mai tirziu din recuzita acestor începuturi de teatru de curte sau chiar de bilci. **Costin Marinescu**, din cite ne dăm seama, a îmbogățit textul cu elemente din epocă, pentru a-l face mai complex ca lecție de teatru și act de cultură; investigația sa de imaginație precum și participarea actorilor cu propria lor inventivitate la acest joc debordant fac din acest spectacol un moment util și amuzant al stagiunii încheiate. E greu să uii pe cineva din distribuție: pe **Ștefan Radoff**, care schimbă fețele spectacolului ca un jolly-joker și care pune atîta suflet în cascada de calambururi, jucînd cu savuros apetit pentru pantomimă tot ceea ce nu poate spune textul, pe **Anda Cămpol** cu jocul ei detașat, amuzat, distanțat, care poate fi o masecă a personajului dar și un punct de vedere al actriței asupra eseului de teatru propus, pe **Petrică Popa** într-un soț încornorat și imbecil pînă la paroxism jucat cu pondere și eleganță, pe **Ruxandra Sireteanu** care învîrte toate itele pe degete și se agită desucheată într-un război de fuste și de tranșee de alcov, pe **Valeriu Preda** cu o nonșalanță de spadasiu sentimental confundat cu propria sa soră și care se joacă bine cu travestiurile, mimîndu-se parcă mereu pe sine și comentîndu-se cu zeflema, pe **Ion Punea** care dilată frumos, credibil datele unui personaj schematic în text, un malefic vînzător de suflete și codor de sentimente, cititor în stele și negustor de naivi demn de finut minte și expresiv în distribuție. **Ioana Crăciunescu** se lasă aici pradă tuturor posibilităților (reținute) acordate de rol într-o comedie care o amuză și pe care o interpretează cu umor, ca într-o frumoasă vacanță sau într-o poveste de adormit copii.

Merită să fie văzută această piesă. Cel puțin ca istorie a teatrului, ca să nu mai vorbim de reprezentăție: regizorul **Costin Marinescu** seamănă cu un iluzionist ce ne arată o cortină frumos colorată din buzunarele căreia scoate o mie de porumbel, o

mie de baloane colorate, o mie de artificii, de efecte pirotehnice, o mie de măști, o mie de hohote de ris pregătite cu prea multă grijă și meticulozitate, care nu trec întotdeauna rampa ca proșpețime și spontaneitate. Dar, oricum, spectacolul este plăcut, deși, din nefericire, se uită repede. Rezultatul unei comedii superficiale de intrigă și de imprumut din **Plaut**, din **Boccaccio**, „amărită” cu moravuri și năravuri de epocă, bine gîndită însă și bine pusă în scenă.

ADRIAN DOHOTARU ■

MUZICA

Mesaj umanist peste timp

Am în față un disc care poartă titlul „Coruri celebre din opere”. Grafică splendidă a copertei, semnată de **Mihai Orovanu**, te îndeamnă să deschizi mapa și să pornești, cit mai repede, pikupul. Fac și acest lucru și, în timpul audiției, îi felicit — în gînd — pe cei de la **Electrecord**, care, într-un timp relativ scurt, au reușit să treacă de la o producție ades mediocră tehnic, plină de fișituri și pocnituri, ori de distorsiuni, la o competitivitate pe plan mondial cu marile și vechile case de discuri; dovadă, premiul **Koussewitzki**, decernat în 1982 de severul juriu mondial al discului, distincție care constituie o aleasă mîndrie pentru fiecare muncitor, tehnician și artist al fabricii din **Militari**!

Despre discul realizat de **Corul bărbătesc al Ansamblului „Doina”** al **Armatei** s-au mai scris cîteva cronici. Îmi dau seama, după audiție, că elogiile ce i s-au adresat au fost pe deplin justificate. Sînt justificate de omogenitatea vocilor, conduse de **Gheorghe Popescu**, de muzicalitate și frazare, de dramatism și exuberanță, de masivitate și delicatețe, de minuțiozitate în care au fost realizate cele cîteva partituri corale celebre din operele „**Freischütz**”, „**Fidelio**”, „**Olandezul zburător**”, „**Ernani**”, „**Nabucco**”, „**Trubadurul**”, „**Faust**” și „**Carmen**”, lingă care s-au alăturat și altele, din lucrări mai rar cîntate la noi, cum ar fi operele „**Sadko**” de **N. Rimski-Korsakov** și „**Demnul**” de **Anton Rubinstein**: muzica românească este și ea reprezentată, prin fragmente din „**Ion Vodă**” de **Gheorghe Dumitrescu**. Conducătorul și dirijorul întregului ansamblu, colonelul **Sergiu Eremia**, merită — cu prisosință — un galon în plus, de data aceasta artistic...

Cunoscutul nostru ansamblu oștășesc promovează un repertoriu format din cîntece de mase, pentru mase. Dar nu cu o privire îngustă, așa cum se observă la atîtea alte formații, ci cu o viziune cuprinzătoare; căci și **Beethoven**, și **Wagner** și, mai cu seamă, **Verdi**, au expus în corurile lor, care formează obiectul acestui disc, mesajul binelui, al patriotismului, al speranței de libertate și o viață mai bună. Îngemănarea acestor idei generoase cu mesajul umanismului socialist al zilelor noastre e cit se poate de fericită.

Corul Ansamblului „**Doina**” al **Armatei** merită din plin felicitările noastre!

CLAUDIU NEGULESCU ■

CRITICA

De la teză la ipoteză

Într-o vreme cînd critica noastră reclamă cu vehemență (e drept, intermitentă) sinteza, demonstrînd atît oportunitatea cit și riscurile absenței ei, **Nicolae Manolescu** pare să fie singurul critic profund necomplexat de această idee. Compartimentele operei sale critice nu sînt neapărat complementare (în orice caz, nu în chip evident): **Arca lui Noe** nu întregeste în diacronie exercițiul foiletistic în plan sincron, **Contradicția lui Maiorescu** nu se așază neapărat alături de **Metamorfozele poeziei** sau de **Sadoveanu sau utopia cărții** din intenția de a jalona teritoriul „de cercutat” al unei viitoare istorii a literaturii sau pentru a demonstra neapărat vocația interpretativă și a construcției (deși, fără îndoiială, ele dau seamă și despre acestea). **Temele** nu confirmă neapărat **Lecturile infidele** ș.a.m.d. Urmarirea cu obstinație (fie ea și intelectuală) a unei strategii vizînd globalitatea și exhaustivitatea este tot ce poate fi mai străin spiritului lui **N. Manolescu**. Ceea ce-l singularizează, ca mentalitate critică vorbind, este tocmai instinctul autorității și siguranța pe care el o conferă tonului. El temperează tentația justificativă, reducînd-o la echilibrul teoretizării, el acordă cu dezinvolură valorile de întreg judecării parțiale, admite corecțiile re-lecturii, jocul de „unghiuri” (de lectură). De ce refuză de ani și ani **Nicolae Manolescu** să-și adune în volum cronicile literare? Iată o întrebare pusă nu o dată și care ascunde în genere o anume iritație, ca în fața unui prezumțios boicot al facilității, o întrebare la care s-a și răspuns și la care a răspuns uneori însuși autorul („**Adunate în volum**, foiletoanele se ofilesc precum florile mutate din grădina în glastră” — **Teme**, 1971). De ce își adună **N. Manolescu** în volum însemnările de lectură, ideile critice, meditațiile cu impulsul livresc, notele de călătorie, pagini de jurnal — într-un cuvînt **Temele**? Iată o altă întrebare, mai puțin comună, pe care ne-o punem la lectura celui de-al patrulea volum, recent apărut (**Teme 4** — Ed. Cartea românească, 1983) — carte etalind o aceeași formulă critică, ajunsă însă la maturitate, meritînd așadar statutul de specie literară.

Temele sînt reperele unor capricioase trasee ale lecturii: de la **Cervantes** la **Proust**, de la **Lovinescu** la **Dürrenmatt**, de la **Tristan** și **Isolda** la **Homer** și **Platon**, de la **Caragiale** la **Thomas Mann**, cu escale repetate în **G. Călinescu** ș.a.m.d. Aici, ca și în celelalte volume de **Teme**, spațiul (și timpul) literaturii sînt străbătute nu cu șagacitatea arpentorului, ci cu franzia destinată a călătorului în pa-de duminică. În zadar vom căuta în **Teme 4** contururile unei hărți a erudiției, împinsă cu abilitate sub ochii noștri, zelul distrugătorului de pete albe. **N. Manolescu** nu se arată preocupat să lase impresia de cuprindere, de varietate. El revine adesea, sub imperiul fascinației interioare, asupra aceluiași autor (**Călinescu** este, în acest sens, campionul absolut, alături de el însă: **Thomas Mann**, **Proust**, **Bacovia**, **Eminescu**, **Hortensia Papadat-Bengescu** ș.a.), punîndu-l mereu în altă ecuație, revine asupra aceluiași idei literare (critică și cronică literară, obiectul is-

CAP LIMPEDE

■ **Transilvania**. A intrat în tradiția vieții culturale sibiene apariția în fiecare vară a unui număr special al revistei **Transilvania** dedicat literaturii germane din România. Numărul 7 din acest an este însă, dincolo de frumusețea acestui gest devenit un afectuos ritual estival, o reușită gazetărească indiscutabilă. Două sînt punctele forte ale acestui ultim număr: ancheta pe marginea volumului **Vint potrivit pînă la țare**. Zece tineri poeți germani din România (Ed. Kriterion, 1982), preluate fragmentar după „**Neuer Banater Zeitung**” nr. 2/3 pe 1983 și substanțiala **Revistă a revistelor**, cu tot apendicele ei numit **Accente**. Republicarea intervențiilor lui **Traian T. Coșovei**, **Mircea Cărtărescu**, **Mariana Marin**, **Elena Ștefoi**, **Ioan Buduca**, **Matei Vișniec**, **Ion Bogdan Lefter**, **Liviu Antonesei**, **Nicolae Pripelceanu** nu este, cum

s-ar putea crede, o soluție de minimă rezistență, ci echivalează cu restituirea în românește a unei excelente inițiative. Față în față, două generații poetice simultane (de expresie lingvistică diferită însă) își caută apropierile și diferențierile definitorii. Paradoxal, ceea ce spun tinerii poeți și critici români pe marginea volumului de la **Kriterion** este cu mult mai definitoriu pentru propriul lor profil poetic de generație. Dacă în **Vint potrivit pînă la țare** **Ioan Buduca** vede „continuarea unei tradiții germane puternice”, **Mircea Cărtărescu** crede dimpotrivă că la ei „legătura cu tradiția se face mai ales prin respingere”. Apoi, **Elena Ștefoi** găsește ca trăsătură comună între cele două universuri poetice „exploatarea estetică a ironiei”, în timp ce **Ion Bogdan Lefter** constată la aceiași poeți un „apetit ironic” mai puțin

generalizat. Cu toate aceste subiectivități ale lecturii, facilitățile probabile și de contactul cu această poezie în traducere, trebuie subliniat încă o dată că dezbateră cu pricina este cea dintîi provocare la autodefinire „în bloc” a generației poetice '80.

Revista revistelor se remarcă printr-o formulă originală — de panoramă revuistică tematică, „regizînd” un dialog adesea spiritual, binevenit, între reviste de pe tot cuprinsul țării.

Evident, sumarul mai cuprinde și alte titluri demne de interes, din care spicuim acum doar grupajul de texte, evocări, comentarii **Centenarul Franz Kafka** (una din prea puținele întreprinderi prilejuite de aniversarea marelui scriitor german), contribuții de istorie literară (**Mircea Popa** — **România în peridicele germane din Transilvania** — 1841, 1860,

însemnările în limba germană din **Caietele lui Eminescu**, transliterate de **Mariana Petrescu** și prefațate, de astă dată, de **Marin Bucur** și **Dan C. Mihăilescu**), poezie germană în traducere românească (fiecare număr 7 din „**Transilvania**” tinde să devină astfel un adevărat maraton pentru excelentul traducător care este **Mircea Ivănescu**, secondat în chip strălucit de **Ioan Mușlea**) proză, cronică muzicală și plastică etc. (**Tania Radu**)

■ **Litoral în festival**. O adevărată vacanță gazetărească este cotidianul „**Independent**” (de buletinul meteo, de competența juriului, de cum se vorbește în filmul românesc, de presa centrală, de fapt, degeaba ș.a.m.d.) al Festivalului filmului românesc de la **Costinești** (ediția 1983). Zece zile, zece **Secvențe** stînd sub semnul citorva dictoane

mobilizatoare: „**festiva-lurile**, trec, **Secvența** rămîne”, „una filmăm, alta semnăm”, „profesionistii de azi, amatorii de mâine” etc. Prestigiosul cotidian estival cuprinde **Răspunsuri la întrebări care nu s-au pus încă**, rubrica **De la trimisul nostru** (în ploaie, în hol, în jurul lui **Ovidiu Iuliu Moldovan**, în jurul obeliscului), indiscreții (simplice) sub titlul **Serialul nostru**: **fii și fiice** (cu varianta: **neveste și iubite**), o remarcabilă secție **Din cugetările lui Gabriel G. Florea** („**Cuget, deci insist**”, „**Asta e**”, „**Am un prieten care n-are nici un prieten**”, „**Ieri eram CINEVA**, azi e **marți**” etc.), **Antipatfizica** — rubrică de anti-interviuri semnate de (anti?) **Adrian Pîntea** și multe altele. Am apreciat deosebit „**trilanțul**” după primele trei zile de concurs, planul tematic de perspectivă (în special ideea de film despre cu-

plul de tineri proprietari — producători — beneficiari), propunerile de măsuri „pe adresa Festivalurilor internaționale pentru a da ocazia premierii vreunui film românesc” (le reținem în mod special pe toate). Am gustat melanjul de umor afurisit din primele numere și umor scris-nit (din cauza nesomnului, probabil) din ultimele. Am păstrat (și noi) un moment de reculegere o dată cu anunțarea clasamentului (în **Secvența**: „**Comunicat**”). După anunțarea premiilor, toată lumea s-a bucurat în liniște”. Am văzut cum **Horațiu Mălăielescu** „se exprimă”, cum „insistă”, cum „ne-a plictisit deja”, dar și cum „se uită la juriu” în numărul 10 (1). Am învidiat calitatea aproape ireproșabilă a corecțiilor ziarului. În sfîrșit, am vegheat și noi alături de acei „oameni care n-au dormit”: **Ion Cristoiu**, **Sabina Pop**, **Cornel**

toriel literare, document și interpretare, spiritul polemicii etc.). Dacă Teme (1971) păstra încă aparența unei culegeri de eseuri (există acolo și o secțiune intitulată astfel), în care premisa, ipoteza sint urmate de o demonstrație aproape meticuloasă, Teme 4 impune deja o altă manieră de „a pune culoarea”: în tușe sigure, rapide, cu o mare economie a gestului. Adept al criticii de interpretare (Tăietorul de lemne), N. Manolescu verifică o ipoteză, o premisă (terminologia îi aparține) și nu constată prezența sau absența argumentelor care să valideze o teză prealabilă. Astfel, în Ioana și Adela, interpretarea psihanalitică a Adelei lui Ibrăileanu pornește de la o temă — aceea a funcției referințelor livrăști în demersul hermeneutic — și nu de la o teză. Vianu este abordat — și amenat — din unghiul definiției pe care o dă stilului (Fruna și ceapa). Bacovia este privit nu prin lentilă simbolistă, ca de obicei, ci în descendență rimbaldiană, în registru modernist (Primitivul Bacovia). Aparte este și formula recenziei aici în Teme 4: cronică de traduceri (André Scobeltzine — Arta medievală și rolul ei social, Armin și Hans-Helmut Wolf — Dramul lui Ulise, Robert de Sizeranne — Măști și figuri din Renașterea italiană), total neortodoxă, devine simplu pretext de meditație culturală, care propune o ipoteză personală acolo unde de obicei s-ar fi expus ipoteza autorului.

Că este vorba în Teme 4 de o vădită plăcere a lecturii, de o nevoie a lecturii, de o savoare a excursului (liber aici atât de rigurile construcției ample cât și de efortul de supunere a unei materii în continuă mișcare din cronică literară) ne-o dovedește prezența „fragmentelor” (Fragmentarium, Amfibologie, Pliciseală și iubire, Zile de lectură etc.), a notelor de călătorie (amendate „ab initio” de jarecare „cochetării” livrăști — vezi Fragmente pariziene). Sumarul vădește o dezordine elaborată, scontind evident pe efectele unei „gimnastici” a lecturii, prin alăturarea subiectelor din cele mai îndepărtate registre.

Teme 4 (și alături, evident, și anterioarele) este cartea unui critic necomplexat de sistem, după cum spuneam la început, ea este însă și un argument pentru saltul de la teza la ipoteză, pe care Nicolae Manolescu îl face în critica noastră.

TANIA RADU ■

chisă, particulară, a lumii supuse norocului. Dar, în același timp, el își descoperă universalitatea în raport cu această lume. În raport cu ce definește el caracterul strimt al cercului în care trăiesc muritorii? În raport cu esența sa paradigmatică de tip dinamic, deschis. Eminescu, prin Hyperion/Luceafărul, optează pentru cercul care nu se închide (cercul larg în care se include cercul „strimt”). Când spune: „Din sfera mea venii cu greu” el arată că avea deschiderea pentru lumea din cercul strimt. Dar venind în el a pus-o pe Cătălina într-o situație nouă: să se dedubleze și ea în ființă a acestei lumi și în ființă a lumii „de sus”. Visul o face să fie de o natură cu Hyperion. Dar visul se răsfrânge și asupra condiției ei fizice. Putem spune că dedublarea Cătălinei stă sub semnul devenirii întru ființă. Cele două lumi vor comunica mai departe ca termeni ai unei relații născute din faptul că nici una nu este suficientă pentru a fi în sine. Ele vor fi complementare prin proprietățile opuse: strimt și larg. Luceafărul/Hyperion și-a verificat atributul prin visul Cătălinei, prin dorul ei de altă lume, iar Cătălina a spart, dedublându-se, atributul; a dedublat atributul său și al lumii și a deschis o cale. Declarația ei

în adevăr / Scădat în foc de soare”.

Și Cătălina intră în orizontul gândirii care gîndește dialectica. Ne-o spune Cătălin: „Ce voi? Aș vrea să nu mai stai / Pe gânduri totdeauna”. Oposul Luceafărului îl aflăm în Cătălin: „Bătat din flori și de pripas”. Prin urmare, un tânăr al lumii trecătoare, al lumii fără lege universală. În opoziția dintre Luceafăr și Cătălin se definesc două universuri, două lumi. Cătălin recunoaște și el calea deschisă, dar numai pe latura ei negativă. Cătălin se raportează la contrariile dialectice în maniera lui Mefistofel. El gindea după principiul: sau, sau.

ION STROIE ■

Un tezaur

Cartea pe care o publică Iulius Tundrea, Fonoteca de aur pune în lumină tezaurul comunicărilor făcute la radio, de-a lungul a șase decenii aproape, de reputați oameni de știință, literă, arte, savanți și scriitori, români și străini, care au abordat cele mai variate teme și au sintetizat cu puterea minții și a cuvintului lor adevăruri fundamentale despre istoria, civilizația, aspirațiile și creațiile românești, despre tezaurul culturii universale. Colaborând în ultimul sfert de secol cu această instituție și răspunzând la solicitarea autorului, am notat câteva considerente asupra „muzedului sonor al culturii românești” (p. 174-177), pentru a formula și planul unor antologii în care să se tipărească odată toate conferințele memorabile ținute la radio de învățați ca: Iorga, Goga, Blaga, Arghezi, Coandă, Elena Văcărescu, Titulescu, Rebreanu, Bacovia, Vianu, Călinescu.

Fonoteca de aur e o realitate vie prin glasul imortalizat al marilor spirite creatoare de cultură, iar valorificarea acestui tezaur o sugerează mai bine cartea recentă, cu acest titlu simbolic, întocmită de redactorul inspirat, care a pus rînduială, străduindu-se să amplifice și să readucă în actualitate, treptat, săptămîna de săptămîna, în fiecare sîmbătă după amiază, aceste inestimabile valori ale minții și graiului românesc. Iulius Tundrea face un istoric al constituirii muzeului sonor al culturii naționale, se oprește, în capitole dense, la colaborarea marilor personalități ca cele citate și întregeste volumul cu sintezele actualității: vocile poezilor, ale prozatorilor, criticilor, publiciștilor, istoricilor, dar și ale savanților, oamenilor de artă, ale erudiților străini, — după care, firește, urmează argumentele concise „pentru ca Muzeul sonor...” să existe și să-și amplifice prin difuzare valoarea resurselor documentare inegalabile.

Noi credem că pe lângă cele spuse în cartea aceasta frumoasă, revelatoare, instructivă, s-ar veni înființată o Bibliotecă a radio-ului, care să publice serii de volume conținînd comunicările tezaurului existent. Conferințele ar deveni cărți, și am avea un volum sau mai multe cu scriitorii, cu savanții, muzicienii, pictorii, sculptorii, ziarisții, inventatorii, autori străini etc. — toate texte inedite. Ele există, cadrul tehnic și mijloacele de editare nu trebuie să pună probleme. E vorba de un tezaur unic de cultură care se cuvine să devină, prin cărți, al tuturor.

GH. BULGAR ■

Argument

Despre catalogul expoziției personale

Catalogul unei expoziții de artă, indiferent de mărimea lui, de numărul și notorietatea numelor care certifică înzestrările artistului, de calitatea tiparului trebuie să ofere un minimum de informație. La o primă vedere, orice tipăritură de tipul catalogului pare să răspundă nevoii de informare. E puțină magie în lucrul unei cărți și poate de aceea sîntem înclinați să vedem un rost subtil chiar și în scrierile fără nici un rost. Catalogul de expoziție face anume autoritate la public îndecosebi din pricina obscurității țelului. Avînd în mină catalogul, nu ești — neapărat — mai dumirit asupra celor ce se întîmplă în galerie. Pleci, e drept, cu o broșură pe care n-ai plătit o para, uneori broșura e atât de cochetă încît îți închipui că merită s-o păstrezi, că ai să primești cîndva din ea lămuririle ce nu le-ai avut azi, iar vremea trece și catalogul își spune limpede soarta: ceva cu un folos îndoielnic, dacă nu de-a dreptul nefolositor.

De-a lungul anilor am strîns, frecventînd expozițiile și scriînd despre ele, sute de cataloage de tot felul. Deoarece locul ocupat de ele în bibliotecă reclama cam de multușor o ordine, m-am străduit s-o găsesc. În principiu, o bibliotecă de cataloage de expoziții personale e un instrument cultural de care n-ai putea să te lipsești, dacă vrei să fii un om informat, să știi în orice clipă ce se petrece în domeniu, în atelierul fiecărui artist. Nici un dicționar de artă contemporană nu suplînește funcția a o mie sau două mii de cataloage. În realitate, alcătuirea cel mai adesea amabilă și protocolară a acestora le face de neutilizat. Pentru că un catalog se tipărește într-un tiraj cam cit al cărților de poezie, dar — orice s-ar zice, — tiraj, e de presupus că o seamă din obișnuinți expozițiilor de artă au strîns, în timp, un raft sau două de cataloage, în care — întocmai ca într-un raft cu plachete de versuri — pun suflet. E foarte greu să arunci în mașina de topit hîrtie zeci și sute de cărțuți cu imagini (pictură, sculptură, grafică, arte decorative). Incercînd o selecție — și, deci, o conștientizare a criteriilor întocmirii unui catalog — descoperi că, în mare parte, întreprinderea e de un amatorism sancționabil. Conținutul și designul catalogului par a fi grija și riscul artistului. (În definitiv, regia proprie îi îngăduie autorului să-și rateze și singur cartea!). Cu producția de cataloage de expoziții a mai multor ani în față, începi să bănuiești că, de fapt, nimic n-ar justifica nici stîngăcia, nici excesul de orgoliu, nici munca irosită la lucrarea ei. Sigur, există un procent de cataloage aproape indispensabile pentru studiul monografic al unor vieți de creație și în ele găsești exact ce sperai să găsești: un curriculum vitae bine redactat, o explicație probă dată de artist la metoda sa, un inventar de citate ori de texte întregi referînd la arta respectivului, o sumă de reproduceri bune. Pagina e tehnoredactată atent, cu maximum de înțeles în minimum de spațiu. Se simte, îndeobște, mina unui om de meserie, o imparțialitate — să-i spunem așa — partizană, știut fiind că nu-i nici o rușine să te lași consiliat de un om calificat în organizarea unei expoziții și în redactarea catalogului.

Timpul estompează calitățile unui catalog și-i exagerază cursurile. Artistul gîndește, cu fiecare expoziție, un nou, un plus de modernitate, arta tinerilor are un acuzat teren teoretic, or e ciudat că în cataloagele expozițiilor tinerilor chiar teoreticul lipsește. Un soi de pudoare ce face din capul locului catalogul inoperant. Dacă e vorba de o creație pornind cu o teză, dintr-o platformă de idei, nu-i oare un semn de respect față de public și față de critic să încerci, tu, artistul inovator și chiar teizist, o expunere de motive? E drept, puțină șaradă în relația artist-public stîrnete curiozitatea și precipită relația, dar prea multă șaradă poate fi păguboasă. Nu-i oare semnificativ că artiștii noștri mari se adresează publicului în cataloagele expozițiilor, cu simplitate, cu claritate, cu mare grijă la proprietatea termenilor? Cea mai revoluționară inovație artistică are tot o cauză simplă și care merită a fi turnată în cuvinte pe înțeles. E foarte obositor să citești prefețe unde criticii, excedați evident de sarcină, trudes, cu dicționarele de sinonime în mină, să exprime complicat și cu ton sacerdotal niște evidente. Despre lipsa de conținut se poate vorbi mult și cu efect modest, intrucît în chestiuni de conținut fiecare este expert. Ce supără însă mai mult decît puținătatea informației, e „varietatea” formatelor. Orice firmă serioasă luptă să impună tipare. E de neînțeles cum galerii de tradiție — Simeza, Orizont, Galatea, Căminul artei — nu reușesc să acrediteze un tip de catalog numai al galeriei. Galerii importante din toată lumea țin cu strictețe la tipicul cataloagelor ce le editează. Oare ce-i onorant și cu eficiență dovedită într-un loc, trebuie neglijat atât de lesne în altul? O serie înseamnă o normă și un barem de informație, or asta se cam pierde din vedere.

TUDOR OCTAVIAN ■

Insemnări despre Hyperion

Hyperion nu-i situat în universul static, ci în cel dinamic din care vine și pe care-l amplifică prin structura sa. Devenirea întru ființă se manifestă în structura lui existențială și epistemologică. Lumea supusă norocului și iubirii nu trebuie identificată cu universul devenirii. Nu trebuie trasă concluzia că această lume nu ar fi supusă devenirii, că nu ar cunoaște forța ei innoitoare. Devenirea întru ființă este identică cu devenirea în universalitatea și specificitatea sa. Eminescu respinge tocmai ideea universului static, închis („strimt”). Hyperion este conștiința universală care descoperă natura strimtă, in-

că „pe calea ce-ai deschis n-oi merge niciodată” trebuie citită ca purtînd o informație despre o dublă deschidere: a largului către strimt și a strimului către larg. Și încă: nu voi fi pe deasupra mergătoare. Dar ea este pe deasupra mergătoare prin vis, prin ochii noi pe care-i are pentru largul lumii. Și are acești ochi prin calea largului activ răsfrînt în atributul strimt, în dialectica ascunsă a acesteia. Putem spune că gîndirea lui Eminescu se situează în orizontul gîndirii care gîndește dialectica. De aceea, el reușește performanța remarcabilă de a deschide o cale nouă nu numai pentru universal, ci și pentru particular și individual. Trecerea Luceafărului în opusul său intern (= în particular, ca să păstrăm magistrala formulă hegeliană) prin comunicarea cu Cătălina: „Cum el din cer o auzi, / Se stînce cu durere, / Iar ceru-ncepe a roti / În locul unde pier: // În aer rumene vîpăi / Se-nînd pe lumea-nțreagă, / Și din a chaosului vîl / Un mîndru chip se-ncheagă; // Pe negre vișele-i de pîr / Coroana-i arde pare, / Venea plutînd

Brahaș, Radu Caranfil, Dan Dumitrescu, Șerban Drăgușanu, Gabriel G. Forăa, Ioan Lazăr, Grid Modorcea, Cornel Medvedov, Adrian Pinteau, Florin Ștefănescu (Linu), Manole Teodorescu, Nicolae Ulieriu, Emilian Urse și Virgil Vătăș, și pe care îl asigurăm că — măcar acum — pot dormi liniștiți: Secvența e o bucurie rară. Ce ne-am putea dori mai mult? (Tania Radu).

■ Prezența coregrafică românească în Italia. Școala românească de dans își afirmă și își confirmă, în continuare, valoarea și prestigiul artistic și în Italia.

Numeroasele turnee, în-cununate de mari succese și alese aprecieri, ale marilor noastre ansambluri coregrafice profesionale, Baletul Operei Române din București, Ansamblul de balet clasic și contemporan „Fantasio” din Constanța, au suscitât un interes deo-

sebit din partea unor instituții de învățămînt coregrafic din Italia, care au apelat la colaborarea unor balerini și balerine din țara noastră, artiști care își afirmă acolo și vocația de coregrafi, dobîndind o deosebită autoritate artistică.

Avem reprezentanți ai baletului românesc la Bari, Reggio Emilia și alte localități.

De două stagii în-ocoace ne parvin elogia-se ecouri de la Centrul internațional de dans din Cosenza (Calabria), condus de Isabella Sisca, fondatoare și animatoare a acestei școli, care ființează de nouă ani. Trei balerini ai Operei Române din București predau acolo tehnică clasică. Cecilia Covaci, tehnică de caracter, Bela Covaci și repertoriu, Ilie Suciu. Acestora li s-a adăugat, în ultimele luni, și primul balerin Marin Alecu.

„Il giornale d'Italia” din iunie 1982, comentînd

ținuta spectacolelor italo-române de dans, care încheie anul academic, spune că prezența românilor la Cosenza „asigură o calificată pregătire pentru nîmgeroșii elevi ai centrului”, imprimîndu-le „o completă formație tehnico-expresivă”, iar dansurile de caracter montate de artiștii români probează o „riguroasă construcție coregrafică”.

Intr-o scrisoare adresată, anul trecut, conducerei Operei Române din București, de către Isabella Sisca, se relevă faptul că românii au demonstrat nu numai înalte calități profesionale și artistice, ci au și devenit, în scurtă vreme, prieteni apropiați ai tinerilor lor elevi. „Ei — se remarcă textual — își onorează, prin munca lor, patria”.

■ Bibliotecă din Satu Mare. Dincolo de copertile unei cărți, dincolo de pagina de gardă descoperi un univers în „devălmășie”,

în care te simți confortabil. Alături îți „stimperi” propriile neliniști și-ți încerci sporite bucurii, îți refulezi propriile drama și alungi insomniile. Nu vorbesc aici, neapărat, de adevărații bibliofili, ci despre oamenii care, iubind cartea, o deschid cu o anume grijă și cu înfrigurare, cu un soi de tandrețe, ca nu cumva să tulbure spiritul și universul respectivei cărți.

Mi-au venit toate aceste în minte — și multe altele — aflîndu-mă în impozantă sală de lectură a Bibliotecii din Satu Mare. Îmi aduc aminte că, elev fiind, cu greu prindeai un loc în vechea și neîncăpătoare sală de lectură. Acum, are circa 100 de locuri. Ce-i drept, e drept, se și perîndă pe-aici și zăbovesc asupra filelor albe „cu oi negre”, circa 60-70 de cititori zilnic, după cum avea să ne-o confirme bibliotecarele Angela

Ghencean și Maria Diuță. Directoarea bibliotecii, Ana Șter, ne relatează că fondul de carte existent se ridică la 145 000 volume, din care 67 000 volume reprezintă fondul de carte veche, iar alte 500 de tomuri reprezintă cartea din patrimoniu. Cu bucurie am descoperit și 4 cărți foarte vechi, 4 incunabule: Aristofan, „Comedii”, Teocrit, „Idile”, Cicero, „De officiis” și, respectiv, „Questionum Tusculanarum”.

Firește că ne-am interesat și de numărul cititorilor. Răspunsul a venit prompt. Între 9 000—10 000 de cititori înscriși la cartotecă; din toate categoriile socio-profesionale. (Dorin Sătajan).

■ Închiderea stagiunii operei. Sîrșitul lunii august coincide cu programarea ultimelor spectacole estivale ale Operei Române. Astfel, sîmbătă, 27 august, la orele 18, prima scenă licăie a țării programează

cea mai populară operă a lui Verdi, Traviata. Sub bagheta dirijorului Constantin Petrovici, iubitorii genului se vor putea reîntîlni cu Lucia Tîbuleac, Florin Diaconescu, Eduard Tumageanin, într-un spectacol ce se joacă mereu cu casa închisă. Duminică, 28 august, orele 18, un alt titlu de succes: Barbierul din Sevilla de Rossini, spectacol susținut de o echipă tină, ce va prezenta și doi debutanți: tenorul Nicolae Bratu și va interpreta pe contele Almaviva, iar baritonul Bogdan Panu pe Don Bartolo. La pupitrul: Carol Litvin. În fine, alți spectacoli al stagiunii estivale va avea loc miercuri, 31 august, orele 18: Răpirea din serai. Regia spectacolului este îscălită de George Teodorescu, iar conducerea muzicală va fi asigurată de Lucian Anca. (A. C.).

CAP LIMPEDE

23 August 1983

DEMONSTREAZĂ

Ceașescu

„Nu există drept mai important decât dreptul liber! Și vom face totul pentru a ne aduce conștiința noastră la dezmărire, și în primul rând la dezarmarea nucleară. Nicolae Ceaușescu sintetizează pregnant o problemă a noastră, conform căreia între problemele dezastrului există o relație strinsă, organică.

În acest fierbinte august 1983, când întreaga țară se confruntă cu o dinamică de dezvoltare din istoria ei și privește încredinciat în progres și bunăstare, mesajele adresate de toți secretarii generali ai Partidului Comunist Român, președintele României, Biroului Politic al Comitetului Central al Uniunii Sovietice, tovarășului Iuri Vladimirovici al Comitetului Central al Partidului Comunist al URSS, și tovarășului Ronald Reagan, domnul Ronald Reagan, sunt un semn clar că toată lumea este preocupată de problema dezastrului nuclear și de necesitatea de a se lua măsuri pentru oprirea amplasării de noi rachete și pentru retragerea și distrugerea celor existente, și pentru scoaterea din impas a dezarmării nucleare, proiectată de oamenii de pretutindeni personalitatea de prim rang Nicolae Ceaușescu printr-o nouă inițiativă de larg ecou. Este o problemă mai gravă și mai acută care confruntă omul de azi.

România — se arată în aceste mesaje — consimte să încheie cu succes în 1983 negocierile sovieto-americane pentru retragerea și distrugerea celor existente, și pentru scoaterea din impas a dezarmării nucleare, proiectată de oamenii de pretutindeni personalitatea de prim rang Nicolae Ceaușescu printr-o nouă inițiativă de larg ecou. Este o problemă mai gravă și mai acută care confruntă omul de azi.

În cazul că pînă la sfîrșitul acestui an nu se va ajunge la un acord care să corespundă intereselor europene, ale popoarelor sovietice și americane, continentul nostru și în lume. Cît timp se desfășoară negocierile există o cît de mică șansă de a se ajunge la un acord care să corespundă intereselor europene, ale popoarelor sovietice și americane, continentul nostru și în lume. Cît timp se desfășoară negocierile există o cît de mică șansă de a se ajunge la un acord care să corespundă intereselor europene, ale popoarelor sovietice și americane, continentul nostru și în lume.

POPORUL ROMÂN LIBER ȘI STĂPÎN PE DESTINELE SALE

- România - Pace!

în pace, de a trăi victoria păcii, la cuvinte ale tova-

rește și se bucură odnică și cea mai re noi orizonturi Nicolae Ceaușescu, Republicii Socialiste, secretar general, și președinte, erind să se facă medie de acțiune, propuneri pentru cnic în conștiința ședintelui Nicolae răspuns clar celor nomenclor de față. este posibil să se Geneva și că în de ambele părți, conlucrare, pen- irațiilor popoare- și securității pe ierile și cit timp i de noi rachete, truu succesul tra-

în acord, România țelegere ca hotă- în Europa să fie ului 1985, urmînd ar demonstra do-

rința ambelor părți de a se realiza un acord prin negocieri, ar răspunde așteptărilor și ar fi salutată de popoarele europene, de toate popoarele lumii, evitîndu-se amplasarea de noi rachete cu arme nucleare care ar deschide calea intensificării cursei înarmărilor și a sporirii pericolului de război. În perioada continuării negocierilor, U.R.S.S. ar trebui să dea garanții, în sensul declarațiilor anterioare, că va opri desfășurarea de noi rachete cu rază medie de acțiune și modernizarea lor, și că va reduce în mod unilateral o parte a acestora aflate în zona europeană a teritoriului Uniunii Sovietice.

În condițiile că nu se va ajunge la un acord în legătură cu aceste propuneri, România consideră că ar fi posibil să se aibă în vedere cel puțin ca să nu fie amplasate rachete nucleare cu rază medie de acțiune pe teritoriul Republicii Federale Germania, Republicii Democratice Germane, Republicii Socialiste Cehoslovace și al altor state, ca o măsură intermediară pînă la realizarea unui acord final în cadrul negocierilor sovieto-americane.

Cele două mesaje cuprind și propuneri concrete menite să deschidă și să ușureze drumul spre eliberarea totală a continentului nostru de orice fel de armament nuclear. Astfel se propune, în primul rînd, crearea de zone denuclearizate pe continent, sprijinirea eforturilor consacrate creării de zone denuclearizate în Balcani, în nordul Europei și în alte părți ale continentului. În al doilea rînd, în contextul acțiunilor și eforturilor pentru înghețarea cheltuielilor militare și trecerea la reducerea lor, se propune ca Statele Unite și U.R.S.S. să adopte hotăriri unilaterale de înghețare a cheltuielilor militare pe viitorii doi ani la nivelul anului 1983 și ca în această perioadă de doi ani să se desfășoare negocieri în vederea trecerii la reducerea cheltuielilor militare, ceea ce ar avea o mare importanță politică, nu va afecta securitatea și capacitatea de apărare a celor două țări, ar reprezenta o contribuție practică la politica de dezarmare, la creșterea încrederii și securității internaționale.

Aceste propuneri echilibrate, concrete corespund intru totul intereselor vitale ale popoarelor, năzuințelor fierbinți ale poporului nostru, popor constructor, pe deplin conștient că încetarea cursei înarmărilor și dezarmarea ar crea climatul și mijloacele necesare pentru rezolvarea gravelor probleme sociale-economice ale lumii și îndeosebi pentru eliminarea subdezvoltării și instaurarea unei noi ordini economice mondiale.

L. NICULESCU

Literatura și modelul uman al epocii noastre

Francisc Munteanu

(Urmare din pagina 9)

aflu ce se va întâmpla mai departe. Scriu o carte ca și cum aș citi-o. Nu dorm noaptea să aflu ce se va întâmpla mâine, când voi continua să scriu capitolul următor. Asta e partea de ficțiune.

2. Despre statutul eroilor din cărțile mele. Eroii cărților mele sunt eu. Eu, în condiția socială, familiară a eroului. Mă frământ, mă străduiesc să găsesc soluții pentru personajul meu. Soluțiile, desigur, sunt soluțiile mele, într-o anumită problemă, într-un anumit timp istoric dat. Îmi iau răspunderea pentru fiecare personaj, mă confund cu ele.

Fără îndoială, în primul rând mă preocupă dimensiunea individuală a eroilor. Într-o carte bună se rețin în primul rând individualitățile și mai puțin acțiunea. Morometele lui Marin Preda trăiește printre noi pentru că are o puternică individualitate.

3. Cred în model, și în cel care trebuie urmat și în cel care nu trebuie urmat. Care dintre noi n-ar fi vrut să fie în copilărie Făt-Frumos? Frumos, bun, generos, puternic.

Fiecare cititor, răsfoind o carte, vrea să se regăsească în ea; vrea să-și confrunte ideile, părerile, concepțiile cu cele ale eroilor. Personajele anti-erou sunt o modă, o dorință de a fi cu tot dinadinsul original. Îmi amintesc că, la începutul carierei, eram vesnic nemulțumit; conflictele din fabrică mi se păreau fade, neinteresante. Eram în perioada marilor căutări de subiecte ieșite din comun; inventam sinucideri, tragedii antice transpuse în zilele noastre, până când am descoperit pe Cehov. Am constatat cu uimire că eroii lui erau oameni simpli, banali, uneri și ștersi, care se bucurau pentru lucruri mărunte, erau triști pentru niște treburi pentru care mă intristam și eu.

Am muncit doi ani la fabrica de textile din Arad. Dar în perioada aceea n-am scris decât câteva schițe banale. Abia după zece ani am elaborat „Statuile nu rid niciodată”. După zece ani fabrica mi-a fost mai apropiată, eroii, de asemenea. Eroul principal l-am păstrat o sumedenie de însușiri inițiale și am mai adăugat și altele, așa cum aș fi vrut eu să fie. L-am vrut un model demn de urmat.

Eroii se pot crea în toate genurile: Gruia lui Novac s-a născut în rime, Ion în proză și dramaturgia a dat și mai mulți eroi. Deși am scris și piese, și scenariile de film, proza îmi place cel mai mult. E mai aproape de realitate, personajele își pot dezvălui și cele mai intime gânduri. Proza e viața însăși.

4. În conștiința tinerei generații, dimensiunea actului de la 23 August s-a conturat datorită operelor literare. Anul perioadei de reconstrucție se oglindesc tot în operele literare. Literatura este o cale de cunoaștere, nu numai în sens filozofic, ci și în planul istoric. Iată de ce creatorul de literatură are enorme responsabilități. În urmărirea și îndeplinirea lor, criteriul este unul singur: adevărul, respectarea lui, căutarea lui necori. Literatura are o mare putere modelatoare. Este un aspect de care trebuie să ținem seama necontenit. Asupra lui și, firește, și asupra altora, ne atrage atenția cuvântarea recentă a secretarului general al partidului la Consfătuirea de la Mangalia. Cu certitudine, peste 50 de ani, cel care va dori să se documenteze pentru anii 60-80, va putea să-și creeze o imagine a acestor ani datorită cărților care se tipăresc acum. Uneori, folosim cu jenă termenul de cronicari ai vremurilor noastre. Dar noi, scriitorii, asta știm. Mai buni sau mai puțin buni. Mai talentați sau mai puțin talentați. A nu te socoti cronicar al acestei epoci înseamnă să nu te socotești scriitor.

PLATON PARDĂU

(Urmare din pagina 9)

cu frumoase intenții de a fi pildă celor de față prezenți, cad în zona istoriei (dacă istoricii, bineînțeles, nu pretind științifice

corectări scriitorului cronicar). Asemenea, reconstituiri de crinene vremi, dacă ele nu intră în teritoriul de sensibilitate ale prezentului. Sigur, există și curiozitatea în fața documentului, lumea citește și uită munți de cărți-document. Dovadă că le uită în trenurile vjeloase ale prezentului, în sălile de așteptare ale zilei de azi către ziua de azi, este că nu puține erori se repetă și rare sint ambițiile de a egala recorduri din alte epoci.

Rămâne, deci, ambiția recordului azi, acum, aici. Rămâne modelul omului care își începe ziua de muncă sperind sau deznădăjduit, care trăiește victoria de a-și vedea copilul admis la facultate sau propria lui idee admisă la cine știe ce concurs de idei care pot deveni fapte. Scriitorul nu se situează în afara acestui fel de model pe care eu l-aș numi al omului care luptă, care nu se dă bătut nici cînd e sigur că pierde, care știe că viața e un sir de cuceriri și pierderi, care față de el vrea să fie corect (față de el, față de ai lui!), care nu pleacă de pe suprafața pămîntului înșelindu-se că a trăit altfel și altcum și altă viață. Care lasă simplul mesaj: așa a fost, așa am fost, așa am rezistat.

Pentru că orice viață e, din momentul conștiinței de sine, o problemă de rezistență morală în fața eșecului individual. Firește, încercăm să judecăm societatea în ansamblu, dar mare lucru nu vom pricepe în afara judecării valorilor morale individuale. Se poate întâmpla ca o societate să eșueze, drumul ei să fie sinuos, dar individul, oamenii să învingă, să se salveze. Nu vreau să desprind prin aceasta istoria individului de cea a colectivității. Văd aici explicația faptului că omul a izbutit totuși să se ridice deasupra vremurilor de cumpănă. Adică există un model uman etern și, în același timp, mereu altfel, concordant cu vremea. Un model uman etern al prezentului. Permanența lui, dacă reușim s-o surprindem, s-o înțelegem, constituie o șansă ca omul viitorului să ne accepte în cetatea lui, iar cel al prezentului să se oprească din trepidanta cursă către nu se știe unde și să caute punctele cardinale ale luptei pentru triumful binefii, cinstei, răspunderii față de sine însuși și față de cei din jur. Să le zăute și să-și potrivească drumul după ele. E ceea ce ne-a cerut din nou, în vibrante cuvinte, secretarul general al partidului în recenta cuvîntare de la Mangalia. Romanul, mai ales, în momentul literar actual, are deplin resursele de talente scriitoricești ca modelul de erou al omului nou, eroismul acestuia să nu se piardă în neant. Avînd propria conștiință de sine, o are, implicit, pe cea a eșecului dar și a izbînzi întemeiate ferm pe adevăr.

Tudor Popescu

(Urmare din pagina 9)

precizare) personajul este „cheia reușitei”. Spectatorul nu intră în sala de teatru gîndindu-se că va auzi rostindu-se de pe scenă idel interesante. Ar citi o carte de filozofie. El vine să vadă oameni interesați, prinși, angrenați într-o intimplare oarecare, dramatică sau comică. Oameni interesați, oameni adevărați, oameni cu un contur psihologic ferm, în care ei crede și ale căror destine și le însușește. Dacă personajele nu reușesc această apropiere de spectator, pînă acolo încît acesta să-l trăiască afectiv avaturile de viață, nu se produce impactul pe care îl dorește dramaturgul. Dimensiunea exponențială a unui personaj o presupune pe cea individuală și invers, un personaj numai cu date personale, dar fără să fie purtătorul unor idei pe care spectatorul să le desprindă din felul lui de a acționa și reacționa în fața vieții, devine pitoresc, studiu în sine, exercițiu de virtuozitate.

3. Începutul răspunsului la această întrebare este în răspunsul la întrebarea a doua. Un personaj, ca să aibă înriurire asupra spectatorului, trebuie, mai întii și mai întii, să fie „om”, adică să se înfățișeze ca un „om posibil”, dominat, în bună parte, de problemele de viață ale spectatorului însuși. Această recunoaștere de către spectator dă credibilitate piesei și o apropie de spectator, influențîndu-l. Per-

sonajul credibil, al cărui destin și problematică de viață au fost însușite de spectator, devine un model pentru acesta. Sedus în planul ideilor, interesat de elevația gîndurilor pe care dramaturgul încearcă să le transmită, își însușește mesajul piesei numai dacă ajunge la el pe calea unui destin uman. Un erou se înfruntă, în fața spectatorului, cu viața, se zbate să realizeze ceva, se ciocnește de opiniile și interesele altor eroi, se străduiește să înlăture mentalități caduce, el însuși modelîndu-se în această luptă. Din această zbatere continuă a lui, spectatorul desprinde un înțeles, un sens, o idee, își formulează un crez de viață, pe care și le însușește „la cald”, adică trăindu-le. Spectacolul a avut o puternică influență asupra lui, ideea l-a cucerit pentru că era încărcată de afectivitate. Pornindu-se de la acest adevăr ferm, de curînd, s-a cerut oamenilor de teatru, de la cel mai înalt nivel al conducerii de partid, să se preocupe a da spectatorilor (cu precădere celor tineri) modele de viață care să joace un rol pozitiv în formarea lor ca oameni adevărați, care să le stimuleze elanul constructiv, să le trezească dorința unei comportări umane superioare. Această cerere trebuie înțeleasă nu în sensul de a configura caractere blînde, mălăiețe, cumînți, ci, dimpotrivă, în fața tinărului spectator să evolueze acei eroi care pot lăsa „urme adînci” în conștiința tinărului spectator, să-l tulbure prin destinul lor eroic (nu spectaculos), prin măreția caracterului, prin dăruire și abnegația cu care se angajează în construirea socialismului în țara noastră.

Caractere frumoase, prin pasiune, forță, credință nestrămutată în destinul lor și al poporului lor, fermitate în raport cu tot ceea ce grevează mersul nostru înainte. Fermite care presupune o atitudine critică, deschisă, o stare de continuă luptă cu tot ceea ce mai strîmbă caracterele și destinele unor oameni, care trăiesc în socialism dar aspiră chiverniseala măruntă a societății burgheze. Un erou e mare, cred eu, mai ales, prin aceea că s-a eliberat pe sine de mentalitatea unei existențe închinată bunurilor materiale, și se dăruiește deplin semenilor săi.

4. Cred că din ansamblul teatrului contemporan românesc se desprinde limpede imaginea timpului nostru. Sint unii critici care au părerea că teatrul românesc de acum ar fi prea legat de evenimentul trecător și că va deveni neinteresant în clipa rezolvării cazurilor vizate. Mi se pare neîntemeiată această rezervă, deoarece teatrul de acum, ca și teatrul dintotdeauna, este strîns legat de realitate, dar din unghiul unei viziuni general-umane. Deficiența trecătoare dezvăluie raporturi umane, stări de spirit, aspirații ale acestui timp. „Situaii trecătoare” ne dezvăluie și Gogol, și Caragiale. Situațiile sociale din piesele lor nu mai există astăzi și ele ne interesează „ca imagini ale aceluși timp”, în care omul avea o anume condiție socială. În afară de ansamblul dramaturgiei contemporane, cred că opera fiecărui dramaturg ce e în serios tînde să lase o imagine a timpului său. Personal mă străduiesc să las în „comedia mea umană” această imagine. Dar cine parcurge opera lui D. R. Popescu, Paul Everac, Horia Lovinescu, Th. Mănescu s. a. cred că-și conturează o imagine destul de fidelă a timpului nostru.

Eugen Uricaru

(Urmare din pagina 9)

tu, omul a trebuit să zboare în Cosmos. Știa că trăiește pe o sferă aproximativă, însă, cred, niciodată nu și-ar fi putut da seama de această aproximativitate (iertăți-mi barbarismul) dacă nu s-ar fi distanțat de ea. „Dețășarea” aceasta nu s-a putut face decît cu ajutorul imaginației. O imaginație necesară pentru a explora viitorul. Eu folosesc imaginația pentru a explora trecutul. Mobilul este același: vreau să văd cum arată în adevăr lumea în care și pe care trăiesc. Aici și acum. Cosmonautii mei sint personajele mele. Asemeni celor cu imaginație, eu nu pot zbura. Este una din probele „de foc” ale pregătirii pentru zborul în spațiul extraterestru:

cei care au imaginație bogată sint respinși. Imaginația rămîne pe pămînt. Asemenea acestor cosmonauti, exploratorii trecutului din cărțile pe care le scriu au o dublă misiune: să fie chiar lumea mea, cea în care trăiesc și eu, cel care i-am trimis, să fie reprezentanții ei și, în același timp, să vadă, să audă, să înțeleagă exact. Am avem nevoie de experiența lor în acele lumi necunoscute, pentru a înțelege mai bine, pentru a vedea și auzi mai bine lumea noastră. Se deduce ușor că, respectînd prima lor misiune, personajele acestor cărți se străduiesc să fie reprezentative; respectînd-o pe cea de-a doua, se străduiesc să fie cit mai mult niște individualități. Excesul unilateral dăunează în general, iar cit privește excesul în literatură, avem cunoștință de experiențe triste, chiar în literatura noastră. Mi se pare limpede că un personaj unilateral nu poate constitui un fel de a fi atrăgător, cu atît mai puțin convingător, decît un personaj unilateral nu are șanse de viață. Literatura se constituie ca realitate artistică, dar o realitate. Ea face parte din lumea noastră, așa cum tot ceea ce creează omul, bun sau rău, devine o realitate. Cititorul își alege din literatură personaje preferate, le putem numi și „personaje-model”, în măsura în care acele personaje corespund imaginii despre sine și aspirațiilor proprii. Există și situația fericită cînd un om descoperă prin literatură o față necunoscută, sau nu îndejuns de înțeleasă, a lumii. Deci modelul literar se constituie în baza aspirațiilor sociale, etice, morale etc. ale celor care caută în literatură o formă de realizare a acestor aspirații. Nu cred că literatura poate impune un model uman, însă sint conștient că ea poate oferi un astfel de model. Rolul și rostul scriitorului adevărat cred că este acela de a înțelege care sint realele aspirații ale lumii sale, spre a le oferi o șansă de realizare în opera sa. Cred că publicul își alege din multitudinea de înfruchipări artistice pe acelea care, la un moment dat, sint cele mai apropiate de imaginea sa despre sine. Această imagine este în continuă transformare și de aceea cred că și modelele se vor transforma. Asta nu înseamnă că nu există și modele perene. Există și tocmai acest fel de personaje, de opere, reprezintă valoarea supremă în creația artistică. Aceste modele sint deasupra modelor, ele reușind să concentreze în personalitatea lor valori umane esențiale — sirul acestora poate începe cu Achile ori Ulise, poate continua cu Don Quixote, ajungînd la Pierre Bezuhov ori Ilie Moromete. Toți acești eroi literari — lista este eliptică, dar nu întîmplătoare — reușesc să atingă nu schematicismul, ci esența comportamentului uman, devenind astfel modele. Un model adevărat trebuie să fie îndejuns de viu și de generos pentru a fi în stare să elibereze din om energii benefice. Cît privește calea de a realiza un astfel de model, proza este tot atît de potrivită cît și poezia ori muzica, ori celelalte cuvinte spuse cu îngăduință ori fermite atunci cînd trebuie... Tot ce este omenesc e foarte potrivit pentru a umaniza.

4. La această întrebare doresc să răspund punînd și eu o întrebare: de ce credeți că cititorii viitorului vor fi interesați de felul în care am arătat noi? Cred că e firesc să fie interesați de felul în care arată ei și, de ne vor citi cărțile, sint sigur că tot pe ei se vor căuta în cuvintele așezate pe hirtie astăzi de noi. În măsura în care noi vom ști să le transmitem prin cărțile, construcțiile, arta noastră, felul nostru de a fi, pentru ca el să fie și al lor, altfel spus, în măsura în care vom ști să ne păstrăm specificul românesc pentru a-l încredința lor spre păstrare și îmbogățire — vom fi importanți pentru ei. Dacă ne interesează viitorul, atunci să încercăm să facem parte din el, așa cum au încercat și au reușit bunii noștri să facă parte din viitorul lor, din prezentul nostru adică. Ei există pentru noi fiindcă ne-au dat ființa națională, ne-au dat independența, ne-au dat Unirea. Dacă vreți, sint dovezi incontestabile despre interesul lor pentru viitor. Dacă noi ne recunoaștem în cărțile noastre, cu siguranță că și cei din viitor vor avea ceva de recunoscut în ele.

Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar

TOPUL MUZICII TINERE

Talon de participare nr. 4

august 1983

Topul Cenaclului Flacăra

Clasamentul realizat a fost întocmit pe baza scrisorilor primite în ultima săptămînă. Reamintim cititorilor noștri că pot trimite opțiunile pe adresa redacției, sub mențiunea Topul Cenaclului Flacăra, alăturîndu-le talonul de participare. Configurația topului este următoarea:

Piesă	Interpret	Autor	Punctaj
1. Antiprimăvara	Vasile Șeicaru	Vasile Șeicaru	610
2. La nunta ta	Ștefan Hrușcă	Ștefan Hrușcă	541
3. Totuși, iubirea	Májay Gyözö	Májay Gyözö	331
4. Mărturie	Ducu Bertzi	Ducu Bertzi	305
5. La o cană cu vin	Ecoul	Ecoul	265
6. Crescătorul de cai	Poesis	Poesis	255
7. Da, da, da	Andrei Păunescu	Trio	240
8. Să ne iubim	Gil Ioniță	Gil Ioniță	232
9. Poporul român, Opere complete	Valeriu Penișoară	Valeriu Penișoară	166
10. Dor de Eminescu	Alexandru Zărnescu	Alexandru Zărnescu	104

Așteptăm în continuare propunerile dumneavoastră.

Spectacol colectiv

Localitatea : Costinești, amfiteatrul natural de lângă hotelul „Forum”, 18 august.

Număr de spectatori : 10 000.
Atmosfera : cu excepția citorva minute de început, extraordinară până la sfârșit.
Calitatea spectacolului : foarte bună.
Aportul organizatorilor : foarte bun.

O promisiune onorată și o revanșă a fost spectacolul de la Costinești. Înainte de ora consacrată începerii manifestării, amfiteatrul natural de lângă hotelul „Forum” încă mai lăsa suficiente locuri altor admiratori ai cenaclului. La scurtă vreme însă, după ritualul sonor al deschiderii, spațiul dinaintea scenei devenise arhiplin. Atmosfera, stimulată de un grup de tineri din județul Alba, care avea să devină nucleul animator al publicului, dădea impresia unei explozii și conducătorul cenaclului sesiză repede elanul asistentei.

O suită de cintece revoluționare („Jurământ la Putna”, „Trăiască România”, „Treceți batalioane române Carpații”, „Iancu la Tebea”) creează în public o spontană fuziune cu membrii cenaclului. Recunoștința e totală: marea majoritate cîntă, melodiile fiindu-i de-acuma cunoscute, toată lumea scandează „Trăiască, trăiască, trăiască, să trăiască, / Ardealul, Moldova și Țara Românească”. Spectacolul crește în intensitate, producînd uimire chiar în rîndul celor aflați pe scenă. Impresia e de mare sărbătoare, în care spontaneitatea publicului a depășit toate așteptările. Nu lipsește nici ingeniozitatea la Costinești și, ca un gest emblematic, doi tineri din Alba flutură drapelul țării, poposind pe scenă spre a-și aduce prinosul față de istoria națională proslăvită prin cîntec. Este momentul de apoteoză a spectacolului.

După alte intervenții de aceeași elevată manifestare, după microrecitalurile lui Arpad Domokos, ale grupului „Ecoul”, ale actorului Mihail Stan și ale trupei „Totuși”, publicul își recapătă febrilitatea, reacționînd entuziasmat la „Minerii”, cîntat de Vasile Șeicaru. În tribune, tinerii cîntă, scandează și dansează. În elanul și frenezia ce par necontenite, aceștia sînt fotografiați cu mișcările ridicate, în semn de aprobare deplină a spectacolului. Într-un bilet prin care își anunță prezența în public, Ivan Patzaichin aduce sincere elogiul cenaclului. Este invitat pe scenă și, în semn de omagiu, i se dedică un cîntec. Sonurile muzicii și aplauzele se confundă într-un spectacol unic. Starea de spirit, din care nu lipsește patetismul de bun gust, e dirijată inteligent spre un moment mai lejer, ocazie cu apariția în scenă a grupului de umor „Mesaj”. Risul devine o altă față a euforiei generale.

Urmează ritmurile incitante de hard rock ale grupului „Iris”, prilej cu care Cristian Minculescu își câștigă încă o dată sufragiile, apoi inflexiunile melodice ale vocilor lui Duce Bertzi, Ștefan Hrușcă și Valeriu Penișoară. Totul e receptat ca șlagăr. Publicul fredonează, secundează, are inițiativă. Nimeni nu e simplu privitor ca la teatru. În bună parte, seara de la Costinești a fost un spectacol colectiv. Anlaulele sînt reciproce: poetul Adrian Păunescu este pur și simplu entuziasmat.

Un moment insolit a fost miniconcursul „Pace, patrie, libertate”, organizat la sugestia conducerii stațiunii. Sub acest generic, spectatori au fost invitați să participe cu succinte creațiuni (aforisme, notații, poezii), selectate de conducătorul cenaclului și, cele mai bune, răsplătite simbolic cu autograful poetului, prilejuit de distribuirea volumului *Totuși, iubirea* chiar în timpul desfășurării cenaclului. Dovedind un egal apetit pentru muzică și poezie, tinerii aflați la Costinești au participat astfel la o acțiune complementară în cadrul „Zilelor cărții pentru tineret”. Această emancipare sub toate aspectele a publicului a contribuit în chip hotărât la dialogul susținut pe toată durata spectacolului care s-a sfârșit cu torțe.

RADU G. ȚEPOSU ■

Un eșantion dintr-o generație fără prejudecăți

Localitatea : Năvodari, 19 august 1983, Complexul de odihnă pentru copii și tineret.

Număr de spectatori : 10 000.
Calitatea spectacolului : bună.
Atmosfera : o imagine vie a tineretului.
Noutăți : au debutat Ramona Teiu, din Iași, cîntînd la vioară „Balada” lui Ciprian Porumbescu, și Marin Iosif, cu un cîntec country.

Aportul organizatorilor : foarte bun. Un omagiu cadrelor didactice și activiștilor din tabără !

Am revenit în tabăra de la Năvodari conform dorinței noastre de-a fi din nou împreună cu oamenii tineri de aici, în marea lor majoritate elevi. Li s-au alăturat profesorii lor și mulți alți oameni

veniți, ca peste tot unde ne ducem, din alte locuri.

Membrii cenaclului se prezintă, apoi faptele lor. Deschidem omagînd memoria ființei fragile a profesoarei, imaginată astfel de o întregă literatură, rază luminind ideea de continuitate spirituală. Continuăm cu „Foaie verde spic de piine”, interpretat de Tatiana Filipoiu, apoi cîntecele lui Arpad Domokos dînd naștere de fiecare dată unei stări de bucurie febrilă. Ca o cădere de frunză prinsă-n voalul toamnei sună legănat cîntecele Maramureșului, „Săraca inima me” și „Cînd s-o-mpărțit norocul”. „Let it be” întregeste recitalul lui Duce Bertzi. Apoi „Yesterday”, un alt cîntec de rezistență din „baricada”. The Beatles precede cîntecul dedicat poate nu atât acestei trupe istorice cît stării de spirit și atitudinii determinate de apariția ei în contextul artistic contemporan : „Din nou Beatles”, cu Vali Șerban. Cîntecele noastre nu sînt nici exemplificative, nici explicative, sînt în raporturi de inter-determinare directă cu trupul viu al realității care le naște și pe care le rîndul lor îl transformă înfrumusețîndu-l. Va naște miine cîntece mai limpezi, mai frumoase. La „Colind de frați” îl surprindem cîntînd pînă și pe Dan Coveianu de la grupul satiric Mesaj. Iris — Ștefan Hrușcă o balanță cu talere în echilibru măsoară miezul intimplării noastre. O (eventuală) cădere în pulsul publicului ne determină să marcăm unul dintre cele mai slabe momente ale serii la începutul cîntecului lui Valeriu Penișoară, „Viitorul”. O tresărire de orgoliu a celor prezenți se grăbește însă să răstoarne imaginea arătîndu-ne adevăratul nivel al acestui public. Ioana Păunescu cîntă o piesă din repertoriul lui Suzzy Quatro, iar Andrei Păunescu, interpretează partitura chitaristică a piesei „Europa” a lui Santana. O pancartă apărută din mulțime — PACE — vine ca răspuns imediat intenției noastre de-a cînta pacea și binefacerile ei. Întemeiem această idee întocmai cum se află și în realitate, pe ideea de libertate, pe ideea de unitate națională. Adrian Păunescu găsește încă o dată prilejul de-a aminti tuturor cuvintele președintelui Nicolae Ceaușescu că orice concesie se poate face păcii dar nu și aceea de libertate și unitate națională. Doar respectîndu-le, pacea este un fapt împlinit. De aceea cîntăm și aici pentru România și garantul libertății ei, președintele Nicolae Ceaușescu. De la recitalul lui Mihail Stan, superbă imbinare de poezie și muzică (un plus în această seară pentru interpretarea dată poeziei lui Evgheni Evtuşenok, „Monologul puilor de vulpe”), seara aceasta va curge, valoric vorbind, peste tot ce-am avut la Năvodari pînă acum. La recitalul lui Vasile Șeicaru, primit și aici cu mare bucurie, ni se dezvăluie întregă imaginea acestei generații (într-un eșantion al ei) fără prejudecăți, participantă la chiar actul viu al modelării ei. Májay Gyözö, Anca Heroiu, Costas Caracostas, grupul Poesis, Alexandru Zărneșcu și Magdalena Finna au rotunjit finalul acestui spectacol al cărui atu a fost tineretea. Știm că actul nostru oricît de împlinit ar fi nu face decît să reliefeze munca de zi cu zi a educatorilor de profesie și activiștilor. De aceea omagiem aici activitatea forurilor coordonatoare, Ministerul Educației și Învățămîntului și Consiliul Național al pionierilor, într-un proces de durată ale cărui roade ni s-au arătat în toată bogăția lor în această seară.

Din dragoste pentru satul românesc

Localitatea : Băneasa, 20 august 1983, stadionul din localitate.

Număr de spectatori : 3 000.
Calitatea spectacolului : medie la început, foarte bună în cea de-a doua parte a sa.

Atmosfera : caldă, făcînd totodată dovada unui impresionant bun-simț colectiv.

Noutăți : a debutat ca un potpourri de melodii populare la caval și fluier virtuozul Gheorghe Petcu, din Negureni-Băneasa.

Aportul organizatorilor : foarte bun.

Stadionul din comuna Băneasa, județul Constanța, acolo unde aveam să susținem spectacolul nostru din această zi nu-i unul obișnuit. Lipsa gazonului pe terenul de joc, pămîntul moale și ud, doar citeva rînduri de gradene într-o tribună depărtată de scena ridicată pe platformele a patru remorci erau datele unei ambiante poate mai puțin prielnice desfășurării manifestării noastre. Cu toate acestea oamenii acestor locuri nu-și puteau refuza prilejul de-a ne întîlni.

Prima parte a spectacolului nu va depăși media. Poate și pentru că oamenii nu erau familiarizați cu o asemenea manifestare. Simteam că se uită la noi „ca nuntașii la lăutari”. Numerele din această parte, mai ales cele de profunzime, parcă nu-și găsesc ecoul. Unii mai vorbesc între ei, alții care au găsit cite ceva pe care să se așeze sint acum deranjați de cei rămași în picioare. Între ei și scenă — un perete de sticlă. Parcă nici nu ne luăm în seamă. Nu voiam spectacolul nostru ? Curînd aveam să constatăm contrariul. La cîntecul lui Duce Bertzi, „Cînd s-o-mpărțit norocul”, nimeni nu cîntă. Și deodată, intervenția lui Adrian Păunescu, cu extraordinara-i forță de convingere, schimbă totul. Să fie oamenii aceștia tot aceea dinainte ? Le auzim acum vocile calde pornite din suflutele lor curate. Mihail Stan înregistrează primul mare succes al serii cu poezia lui Marin Sorescu, „Minunea”, dialogată inspirat cu Adrian Păunescu. Cei patru „băieți veseli” de la Mesaj fac trecerea de la umorul fin și inteligent la sarcasmul satirei. Atmosfera este destinată și simțim în dăruierea cu care au început să se implice oamenii aceștia în desfășurarea momentelor noastre premisele unei reușite depline. Cu Valeriu Penișoară, cîntăreț abordînd o problematică de largă audiență, ne reamintim comandanțele pentru care au luptat și luptă revoluționarii democrați și comuniști : dreptate, omenie. Cîntecul „Viitorul” reafirmă credința că forțele democrației, ale adevărului și încrederea deplină în oameni, sesizînd totodată, așa cum spune președintele Nicolae Ceaușescu, problemele așa cum sînt, pot limpezi destine, pot împlini idealuri.

După recitalul lui Vali Șerban, la realizarea celor patruzeci de minute de dans, care au urmat (cele mai multe într-un colaj compact, în acest turneu) participă pe rînd trupele Flapo și Totuși, Andrei Păunescu și Costas Caracostas. Pro Musica și, în fine, Ștefan Hrușcă, al cărui rock, „Săra banalitate” deschide recitalul său. Totul este acum atît de bine, atmosfera atît de plăcută încît Rodica Iancu ne scrie cu îndreptățire : „Am fost la Constanța «în constelația oamenilor buni» de pe stadion. Mă credeti că aici mi se pare mai frumos ? Vibrează parcă și pămîntul !”, „Rugă pentru părinți”, cîntat minunat la Băneasa, este un moment de vîrf. Făclilele aprinse în noapte păreau degetele lunii înmuiate-n cîntec. Májay Gyözö traduce tuturor inexplicabilul ce ne leagă : „Totuși, iubirea”. Pînă la final, Magdalena Finna și Tatiana Filipoiu cu cîntecele grupului Ecoul și recitalul lui Vasile Șeicaru aveau să sădească definitiv în suflutele acestor oameni minunați sentimentul împlinirii. Îl aveam și noi, căci oricît de insistență fusese invitația oamenilor de aici, ne aduseseră pînă la urmă dragostea pentru satul românesc. Și nu ne-a părut rău !

„Trăiască Libertatea, Trăiască România !”

Localitatea : Brăila, 23 August 1983, Stadionul municipal.

Număr de spectatori : 25 000.

Calitatea spectacolului : excepțională. Atmosfera : sărbătorească, de mare dăruire și elevație.

Noutăți : Mariana Șarba a adus o nouă interpretare cîntecului „Săraca inima mea”. Au debutat : Daniela Lipatti, cîntînd „Foaie verde lămiță” ; grupul rock Ecoul ; Cătălina Dumitrașcu, o apariție impresionantă prin sensibilitate și inteligență interpretativă, și Dorin Dumitru cu imitații folk pline de savoare.

Aportul organizatorilor : exemplar, pînă la emoție.

Brăila : Nota 100.

23 August, Sărbătoarea Națională a României a prilejuit Cenaclului Flacăra al Tineretului Revoluționar și tinerilor brăileni o întîlnire de excepție. Stadionul municipal a cunoscut chiar din startul manifestării noastre efectul mobilizator al ambianței de tinerete și bucurie izvoirînd în această zi din suflutele tuturor. Atmosferă sărbătorească. În mijlocul stadionului peste gazonul terenului — citeva covoare ornamentale și un coș imens cu flori. Peste tot în tribune steaguri tricolore. Pancarte mari poartă inscripțiile : „Ceaușescu — Pace”, „Ceaușescu — Tinerii” ca două motivații necesare și suficiente ale acestui act. Ni se pare firesc ca manifestarea noastră să fie așezată chiar de la început sub semnul păcii cu atît mai mult cu cît doar citeva ore ne despărteau de momentul în care președintele Nicolae Ceaușescu adresase lumii două importante mesaje de pace. De aceea gestul aducerii în scenă a doi porumbei albi ni s-a părut acum mai mult ca oricînd că semnifică limpede și convingător gradul de maturitate al conștiinței politice și patriotice a oamenilor simțînd nevoia să-și exprime cu orice ocazie adevărul deplin la politica partidului nostru. „Să fie pace în lume”, era mesajul pe care cei doi porumbei îl purtau acum peste zare. Acest moment urmat de acela în care am reafirmat și aici ideea președintelui României arătînd că temeiul păcii este libertatea națiunilor au potențat întreaga desfășurare a serii. Totul de la un capăt la altul a fost cald și emoționant făcîndu-ne să ne simțim datori cu un mare spectacol. Și dacă vă vom spune că prezența noastră aici, în această zi, s-a datorat extraordinarelor dorințe a conducerii de partid a județului, ca prin Cenaclul Flacăra tinerii să-și poată exprima modul în care reușite această generație să-și împlinească pe coordonatele vieții noastre conștiința de sine cît și marile resurse de a participa la împlinirea dezideratelor țării, veți ști de ce n-am putut evita prilejul realizării unuia dintre marile noastre spectacole. Cele 100 de puncte puse în joc în această manifestare conțin pentru desemnarea publicului campion al cenaclului au fost adjudecate de cei prezenți fără drept de apel. Aproape că tinerii formînd publicul acestei seri nici n-au concurat cu alții din alte colțuri ale țării ci cu ei înșiși într-o cursă de autodepășire din care exemplul oferit de cele două tribune aflate într-o frumoasă întrecere a fost dintre cele mai semnificative. Cu totul impresionantă au fost trei dintre momentele acestei serii, ireproșabil în întregul ei. Primul, declanșat la cîntecele dedicate țării și eroismului românesc, a cuprins tot stadionul în flacăra entuziasmului născînd și aici imagini expresive. O torță și Tricolorul fac inconjurul stadionului în uralele tuturor. Se cîntă extraordinar. O flăcără, ca de la inimă la inimă, este purtată în scenă pe la toți membrii cenaclului la cîntecul „Jurământ la Putna”. Cel de-al doilea moment memorabil al spectacolului a fost realizat cu participarea tuturor celor prezenți la cîntecul grupului Ecoul, „Ciresul”. Am simțit atunci Libertatea existînd ca un dat intim al ființei fiecăruia luînd de această dată formă de cîntec intruchipînd peste noi toți imaginarii, uriașul cires al acestei seri. Dialogul tribuneilor lăsat să cînte singure a cîntărit atunci decisiv în balanța celor o sută de puncte. O mare de entuziasm se revărsa pînă mult dincolo de stadion. Se scandează îndelung „Ceaușescu — România”, „Ceaușescu — Pace” și „Ceaușescu — Tinerii”. Eram fericiți să fi putut prefața cu emoția acelei nopți emoția acelei dimineți. Plecînd de la manifestarea de tinerete, bogăție și profunzime pe care o realizasem împreună, ne stăruiau puternic în minte versurile poetului Adrian Păunescu :

„Trăiască-n sănătate cîrmaciul țării noastre
Conducător de țară, conducător de oaste
Trăiască omul țării, eroul ei viteaz
Că-n grija lui se află poporul nostru azi.
Bine-ai venit vă spune cîntînd Brăila noastră
Cîrmaci al României, la Dunărea albastră
Trăiască genul păcii ce-mpiedică stihia
Trăiască Libertatea, Trăiască România”
Era o dovadă că oamenii pot și trebuie să fie mereu egali cu ei înșiși. Libertatea tinăra cînta România,

CONSTANTIN DRAGOMIR ■

Ați citit cronicile manifestărilor cu numerele : 1 086, 1 087, 1 088, 1 089, 1 090.

■ „Pe strada Justiției, la intersecția cu strada Poiana Florilor (deci în plin centrul Capitalei), canalul stradal este spart de aproape 5 ani. Vă imaginați ce inundație se produce pe trotuar și pe carosabil cu fiecare ploaie. Poate găsiți ac de jocul celor care nu găsesc timp să facă această reparație. (Boliu Nicolae, str. Justiției, nr. 37, București). Noi credem că, fără nici un ac, I.C.A.B. va lua măsuri de remediere a defecțiunii.

■ **Tudor Mihai și Tudor Elena**, pensionari ai C.A.P.-ului din comuna Butimann, jud. Dimbovița, ne scriu: „Accesul la locuința noastră se face printr-o ulicioară de cca. 6 m. lățime, în formă de L din șoseaua națională. Vecinul nostru, Stan Gheorghe, încălcând normele bunele conviețuirii între oameni și profiind de faptul că sintem foarte bătrâni (78 și respectiv 73 de ani), a săpat de-a lungul ulicioarei un șanț de colectare a apelor provenite din ploaie, ceea ce face impracticabil drumul spre locuința noastră. O comisie a Consiliului popular județean Dimbovița a dispus prin adresa nr. 1818/1981 ca șanțul să fie astupat, până la 15 decembrie 1981. Consiliul popular comunal nu a respectat însă dispoziția dată de către organul județean. Sintem oameni în vîrstă și în toată viața noastră n-am bătut la ușile tribunalelor... Sperăm că necazul celor doi pensionari va fi totuși soluționat.

■ **Procuratura Generală**: „La adresa dv. în legătură cu memoriul lui Mihaeșcu Nicolae, domiciliat în Tîrgoviște, str. Tineretului, bl. 12, ap. 23, micro 6, jud. Dimbovița, vă facem cunoscut că, examinîndu-se cauza la care se referă, s-a constatat că hotărârile sint netemeinice și nelegale. În consecință s-a declarat recurs extraordinar ce a fost trimis, în vederea soluționării, Tribunalului Suprem.”

■ Din iulie pînă în octombrie 1952, am lucrat la I.A.S. Bucium, județul Iași. Îmi trebuie o adeverință privind perioada respectivă necesară la completarea cărții de muncă. Toate încercările de pînă acum s-au soldat însă cu un esec. I.A.S. Bucium îmi răspunde că a predat documentele din 1952 la Arhivăle Statului din Iași, iar lucrătorii de acolo că munca de găsiere a actelor de la Bucium este foarte anevoioasă. Și astfel, eu alerg de 2 ani între Bucium și Iași, fără a putea obține adeverința. (Safir Theodor, București, str. Fabricii nr. 10, bl. 25/5, sc. A, ap. 4, sector 6). Credem că un plus de înțelegere din partea conducerii Arhivelor Statului din Iași ar rezolva cu ușurință problema.

■ **Consiliul popular orașeneș Buhusi**, analizînd reclamația cetățeanului Boancă Octav din Buhusi, str. Ștefan cel Mare, bl. 34, ap. 8, că i s-au refuzat nejustificat de către E.G.C.L. sume de bani reprezentînd contravaloarea lucrărilor de curățire a apartamentului din care s-a mutat, ne informează: „Conducerea E.G.C.L. Buhusi va restitui sumele de bani încasate eronat de la petent. Acesta a lăsat apartamentul în bună stare, fapt dovedit de procesul verbal încheiat cu unitatea E.G.C.L. prin delegatul autorizat.”

■ **Consiliul popular al sectorului 1** ne informează că locuința din str. Costache Aristia, nr. 4, ce a fost atribuită Viorică Paul, este liberă, urmînd ca petenta să se prezinte la S.G.L. 5 I.C.R.A.L. Pajura, spre a o lua în primire.

■ Urmare a scrisorii semnate de Naidin Maria, prin hotărîrea Biroului executiv de conducere al Direcției sanitare județene Brăila, Iancu Georgeta, telefonistă la Stația de salvare Brăila, a fost schimbată de la locul de muncă. Cazul a fost dezbătut și în colectivul de muncă al stației, iar coordonatorul acesteia a fost atenționat și a primit sarcini ferme privind îmbunătățirea și perfecționarea asistentei de urgență la Stația de salvare Brăila.

■ **Ciorbagiu Ștefan din Zălaș, Piața Libertății nr. 6**, ne scrie despre necazurile prin care trec cele 60 de familii din blocul în care locuiește. Clădirea este înconjurată de țevi, fier beton și alte materiale rămase în urma construcțiilor din zonă. Drumul pietonal din fata blocului a fost complet degradat de mașinile grele care au descris șantierul microtermocentralei din imediata apropiere, astfel că, pe ploaie, din holul blocului se iese direct într-o imensă groapă cu apă. Mai recent, organele locale au aprobat ca într-un spațiu foarte restrîns dintre bloc și restaurantul „Transilvania”, pe care locatarii voiau să amenajeze un loc de joa-

Scrisoare comentată

O hotărîre judecătorească îmbătrînită

Prăjină Matilda, din strada Ipsilante nr. 5 din Iași, ne înfățișează, în scrisoarea sa, nu numai o durere personală ci și o stare de fapte ieșită din comun în ceea ce privește autoritatea unei hotărîri pronunțate de o instanță judecătorească. Corespondenta noastră este o femeie simplă, fără multă știință de carte, drept pentru care muncește ca spălătoare de vagoane la Întreprinderea de transport din Iași, avînd, așa cum singură scrie, o retribuție „potrivită cu pregătirea” sa. Pe deasupra, suferă și de o boală grea. Necruțătoare. Sint amănunte pe care le reproducem nu pentru a impresiona pe cineva, deoarece nu toți cei care cîștigă mai puțin ori sint suferinzi trebuie, în mod automat, să aibă mereu dreptate în tot ceea ce întreprind sau solicită. Le-am amintit, totuși, intrucît un astfel de om nu este, de regulă, înclinat spre neadevăr și minciună. Li sint suficiente grijile sale... El bine, Prăjină Matilda a moștenit o căsută în care a vrut să intre, așa cum legal este. O singură pledică: acolo deținea o cameră și o bucătărie o altă femeie, Grosu Eugenia. În urma unor îndelungate procese, Prăjină Matilda a obținut o hotărîre judecătorească prin care Grosu Eugenia era obligată să părăsească spațiul din casa devenită proprietatea celei care ne-a scris. Asta se întimpla acum 7 ani!! De atunci și pînă în prezent, respectiva hotărîre nu a fost dusă la îndeplinire, cu toate că executorii judecătorești s-au prezentat la fața locului încercînd s-o determine pe Grosu Eugenia să elibereze camera și bucătăria.

Este, firește, de mirare că, vreme de 7 ani încheiați, ceea ce a decis o instanță judecătorească nu devine fapt împlinit. O explicație totuși ar părea că există: Grosu Eugenia construisese, între timp, la adresa menționată, o anexă (cum? cu ce aprobări? în ce scop? cu cîți bani?), pentru care pretinde acum, din partea Matildei Prăjină, suma de 15 mii lei! Argumentul acesta pare să țină în loc intrarea în drepturi a celei care cîștigase procesul. Dar, pe ce bază? Nu există o altă hotărîre judecătorească prin care să se stabilească anume că deținătoarea imobilului, adică Matilda Prăjină, datorează această sumă fostei chirieșe. Este, pur și simplu, doar o pretenție a Eugeniei Grosu, dar fără suport! Matilda Prăjină nu are nevoie de anexa construită de fosta chirieșă și nimeni nu o poate obliga să și-o aducă. Grosu Eugenia poate face ce dorește cu acea anexă: s-o dărîme și să-și recupereze materialele, eventual, dar n-o poate vinde cu de-a sila celei care deține titlul de proprietate asupra locuinței din strada Ipsilante nr. 5. Iar suma fixată de Grosu Eugenia depășește, se pare, însăși valoarea întregii construcții. Este un nonsens, pe de o parte, faptul că o hotărîre judecătorească nu se aplică de șapte ani și, pe de alta, că executarea ei este condiționată pe alte căi, decît cele ale justiției din partea care a pierdut procesul.

Așteptăm ca legea să fie aplicată în litera și spiritul său.

Emanuel VALERIU ■

că pentru copil, să fie deschisă o grădiniță de vară. Astfel ca „distracția” să fie completată!

■ „Am avut un început de nevralgie de trigemen. La cererea mea am fost programat pentru tratament la Centrul de cercetare și asistență stomatologică din Cîmpina. După a 6-a ședință de tratament cu aparatul multifuncțional contractile feței și durerile pe care le aveam au dispărut. Nu m-am pripit a face cunoscut cazul meu și altor suferinzi, deoarece am vrut să mă conving că vindecarea rezistă timpului. Acum — după trei luni — pot afirma că tratamentul este eficient. Mulțumesc din inimă tovarășului dr. Dinu Florea și colectivului său pentru binele făcut.” (Cojocaru Constantin din Suceava, str. Republicii nr. 2).

■ **Oficiul județean pentru construirea și vinzarea locuințelor Sibiu**: „La scrisoarea tovarășului Moldovan Ioan, din Sibiu, Calea Dumbrăvii, bl. 26, ap. 14, adresată revistei dv., vă comunicăm că la această dată cooperativa „Constructorul” din localitate a executat toate lucrările restante consemnate de petent. S-a stabilit, de asemenea, să fie restituite proprietarilor obiectele lipsă din grupurile sanitare ale apartamentelor.”

■ „În revista dv. am găsit sesizarea tovarășului Constantin St. Popa din București că nu găsește pături cu borul mare. Or, noi tocmai asta facem și, dacă dînsul dorește, îl putem confecționa oriunde una. Vă rog transmiteți-i adresa noastră”. O facem cu plăcere: **Cooperativa Sporul, București, str. Gabroveni nr. 2**, responsabil **Dinu Mihai**.

■ **Întreprinderea județeană de gospodărie comunală și locativă Galați** ne informează: „În urma verificării situației s-a constatat că faptul semnlat de Trîndafir Petrică din Galați, Micro 40, bl. T4, ap. 72, este real. Ca urmare, s-a pus în vedere Asociației de locatari să recalculeze cheltuielile de întreținere pentru perioada la care se referă sesizarea.”

■ În anul 1974, **satul Bicești din județul Bacău** a fost electricificat. Din pricina unei schițe defectuoase, un număr de case au rămas însă fără posibilitatea de a se racorda la rețeaua electrică. Rugăm organele locale să sprijine familiile, în numele cărora ne-a scris **Gitin Ion**, în dorința lor de a se bucura de această binefacere a civilizației ca și ceilalți membri ai C.A.P.-ului.

■ **UNCAP** ne trimite o copie a referatului întocmit în urma cercetărilor întreprinse pe baza sesizării lui Arato Ștefan din comuna Moșnița Nouă, județul

Timiș. Din referat rezultă că faptele relatate erau reale. Ca urmare, pentru abuzurile manifestate în activitatea consiliului de conducere al C.A.P. Moșnița Nouă, pentru lipsa de preocupare în apărarea și gospodărirea fondului funciar, neexecutarea la timp a lucrărilor agricole, mortalitățile înregistrate la ovine, neasigurarea bazei furajere și alte acte de indisciplină în organizarea muncii, **Duma Ion** președintele C.A.P., a fost sancționat, iar **Șerbănescu Nicolae**, inginer șef, a fost schimbat din funcție.

■ **Bălănoiu Ion din București, b-dul I. B. Tito nr. 57 A** face o propunere la care ne raliem: În vagoanele de metrou să se afișeze indicații de prioritate pe scaune pentru anumite categorii de călători (bătrîni, invalizi, persoane cu copii mici în brațe), după sistemul reglementărilor de la celelalte mijloace de transport în comun. Nu întodeauna bunăvoința se învață în cei șapte ani de acasă.

■ „Am cumpărat în primăvara acestui an 2 bilete de tratament la Geoagiu Băi — vilă, confort I — de la O.J.T. Dolj — ne scrie **Lucian Ștefănescu din Craiova**. Spre stupoarea noastră, ajuși în stațiune pe 12 iulie, ni s-a spus că trebuie să ne întorcem acasă: „Doljul n-a semnat contractul cu noi, deci n-avem nici o obligație față de dv.” După o noapte dormită pe unde s-a putut și după multe audiențe la diferiți factori, ni s-a dat cazare la un particular. Noi am suportat diferența de confort, dar credem că cineva — fie O.J.T. Dolj, fie conducerea stațiunii — trebuie să suporte diferența de preț”. **Logic**.

■ **Consiliul popular al sectorului 3** ne informează, în legătură cu memoriul prin care Dăscăliuc Aneta, mamă a 7 copii, solicita sprijin în rezolvarea situației locative: în urma analizării cazului, conducerea T.C.I.B. a repartizat familiei petentei apartamentul 35 din Aleea Postăvarului nr. 1, bl. C. 3, sector 3.

■ O întreagă pagină de semnături însoțește scrisoarea pe care ne-a trimis-o **Prepeneac Elena**, oficiară la Oficiul P.T.T.R. Beiuș. Pînă în anul 1981, asistența medicală pentru lucrătorii acestui oficiu era asigurată de policlinica și spitalul din Beiuș. Din anul menționat au fost trecuți în evidența Spitalului C.F.R. Oradea. Aceasta înseamnă că pentru o consultație, pentru o naștere, pentru o internare de urgență, ori pur și simplu pentru o prelungire de concediu medical, ei trebuie să parcurgă 63 km. Credem că **Ministerul Sănătății**, în acord cu **M.T.Tc.**, va găsi o reglemen-

tare care să pună capăt acestor situații anormale.

■ Adăugăm mulțumirile noastre celor trimise de **Stan Ștefana din București** și **Miereanu Iacob din Lupeni** pe adresa Întreprinderii de frigider Găești, care a răspuns cu promptitudine semnalelor critice apărute în revistă, luînd măsuri imediate de reparare a frigidereilor în cauză.

■ 7 tehnicieni de la Centrul de protecția plantelor Sînnicolaul Mare ne-au solicitat lămuriri și sprijin privind încadrarea lor la o categorie superioară, precum și în problema cheltuielilor de deplasare. **DGAIA** — **județul Timiș**, către care am îndrumat scrisoarea, răspunde: „Conform indicatorilor tarifare, petenții nu pot fi încadrați în categorii superioare, deoarece nu execută lucrări din aceste categorii. Referitor la cheltuielile de deplasare, cîn verificări a rezultat că au existat restanțe mari în achitarea acestora. Inspectoratul de protecția plantelor a primit sarcina de a lua toate măsurile pentru acordarea la zi a acestor drepturi, potrivit prevederilor legale în vigoare.”

■ Consemnăm încă un act pozitiv la dosarul tratamentului medical prin acupunctură. **Macarie Ruxandra, din Huși**, ne scrie cu bucurie că, în urma unui astfel de tratament, aplicat de dr. Vasile Iacob din Sibiu, boala de care suferea de multă vreme (hipoacuzie de transmisie) a regresat mult, aproape dispărînd.

■ „Călătorind, nu de mult, spre Drobeta-Turnu Severin, a trebuit să schimb autobuzul în orașul Motru. Coborînd din mașină, am rămas surprins de ceea ce ar fi trebuit să se numească o „autogară”. În clădire nu există sală de așteptare, nici casă de bilete, nu este afișat nici un program al autobuzelor și al liniilor de parcurs. Amănunte despre mașina care mă interesa am aflat întrebînd din om în om. Cum este posibil ca un important oraș minier cum este Motru să nu beneficieze de o autogară civilizată?” (**Doinea Gheorghe din Drobeta-Turnu Severin, Aleea Cloșani, nr. 1, sc. 3, ap. 18**).

■ **Gune Ion**, om al muncii la Grupul de șantiere montaj cazane „Vulcan” București, ni s-a adresat cu plîngerea că nu este încadrat conform calificării sale. Verificînd situația, **Consiliul popular al sectorului 5** ne răspunde că încadrarea petentului s-a făcut eronat, deoarece acesta nu a prezentat acte de studii, deși era calificat electrician. Odată cu prezentarea actelor necesare a fost încadrat electrician cat. 2/B. Avem o nelămurire, tovarășe **Gune**: de ce a trebuit să faceți un ocol atît de mare și nu v-ați dus pur și simplu cu hirtia aceea la serviciul personal-invățămînt din întreprindere, care v-ar fi rezolvat pe loc problema? Credeți că timpul tovarășilor de la Consiliul popular — cărora le mulțumim pentru sprijin — nu este tot atît de prețios ca al dv.?

■ În seara zilei de 4 martie a.c., în stația C.F.R. Hălmgaiu, **Gavriliă Rozalia, Rus Vasile și Rus Gheorghe** au încercat săci cu mere și baloturi cu obiecte personale în vagonul nr. 02521503736. Vagonul a fost sigilat în prezența expeditorilor. Șeful stației de destinație **Peciu Nou** i-a pus să semneze de primire înainte de a se verifica starea mărfurilor. Din vagonul cu sigiliile intacte lipseau însă 4 saci cu mere, o bundă, 16 saci goi și o plapumă de lînă. Din martie, oamenii se străduiesc zadarnic să recupereze fie mărfurile, fie contravaloarea lor. Li se răspunde însă că, în afara declarațiilor semnate de ei, nu există suficiente probe. Rugăm **M.T.Tc.** să verifice temeinică sesizării semnate de cei trei cetățeni din comuna Hălmgaiu, **satul Brusturi, județul Arad**.

■ **Consiliul popular județean Bihor** a întreprins o anchetă aprofundată privind cele semnate de profesorul **Gomboș Viorel**. Faptele s-au dovedit reale. Ca urmare, inspectoratul școlar a eliberat dispoziția de numire pe catedra de limba română la școala generală din Hăieș, profesorului **Gomboș**. Pentru lipsă de exigență și dezordine în sectorul pe care-l coordonează, inspectorul școlar **Crîșan Aurel** a fost sancționat.

■ „În imediata apropiere a

stației C.F.R. Birlad, între blocuri, s-a amenajat cu multă muncă și destul de mari cheltuieli un parc pentru copii, frumos și destul de bine înzestrat. În prezent, din inițiativa nu se știe cui, s-au instalat, de-o parte și de alta a parcului, două containere pentru resturi menajere. În afara aspectului lor inestetic, ele exală un mirou greu, care face imposibile atît jocurile copiilor cît și odihna pe-o bancă. Acum toată lumea ocoleşte parcul, care stă părăsit și se va degrada încetul cu încetul. Nu-i păcat?” (**Theodor A. Lificiu din Birlad, str. Republicii, nr. 50**).

■ **Ministerul Sănătății** ne comunică: La sesiunea de transferări, organizată de minister în zilele de 5-6 iulie a.c., Direcția Sanitară a județului Gorj a prezentat, cu avizul Direcției Sanitare a județului Mehedinți, dosarul de transfer al petentel **Georgescu Emilia**, de la dispensarul comunal Cujmir, la dispensarul policlinic de stomatologie Tîrgu-Jiu. Comisia ministerului a avizat transferul care urmează să fie efectuat în perioada 1-30 octombrie 1983.

■ „În luna aprilie am intrat să mă tund la frizeria „Elegant” din bd. 1848, iar pe la sfîrșitul lunii iunie am făcut același lucru la „Figaro”. Și una și cealaltă sint unități de categoria lux, iar prețul, de fiecare dată, a fost 41 lei. Spălatul părului sa face însă cu săpun tip „Chela” (de șampon nici vorbă), iar cînd am întrebat dacă există un catalog de prezentare a modelelor de tunsori, răspunsul a fost oarecum ironic: „Nuuu! Unde vă credeți?” Am rămas cu o nedumerire. Oare ce înțelege cooperativa Igiene prin „Lux”? Prețul sau serviciul? Ori poate cuvîntul e o poreclă?” (**Felecanu Vasile, din București, Aleea Ucea, nr. 7, bl. P8**).

■ **Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale — Botoșani**: „Urmare scrisorii prin care **Iacobescu Brîndusa** din Botoșani, Aleea Rotundă, nr. 10, solicita sprijin pentru încadrarea sa în muncă, vă informăm că petiționarea a fost invitată la Oficiul forțelor de muncă, pe data de 15 iulie a.c., și a fost repartizată cu dispoziția nr. 2413 la Întreprinderea de fire melană din localitate, pe post de muncitoare.”

■ „Zilnic, cca. 1000 de călători plătesc suplimentul de viteză la rapidul 52 și, tot zilnic, rapidul 52 întîrzie cel puțin o oră (în 28 iulie a.c. a avut o întîrziere de 65 de minute în București-Nord). Întrebarea mea este: de ce nu se iau măsuri pentru stabilirea unui orar care să țină seama de motivele — obiective sau subiective — care determină întîrzierile acestuia așa-zis „rapid”? (**Constanțin Petrescu, din București, Aleea Valea Viilor, nr. 2, bl. D 50, ap. 21**).

■ **Tudor Florin din Slănic Prahova, str. Vasile Alecsandri, nr. 13, bl. 16 B, sc. A, ap. 19** ne semnaleză că locatarii, din acest imobil au necazuri cu apa potabilă. Cînd plouă apa vine atît de murdară încît nu poate fi folosită în gospodărie, iar după orele 19 este zilnic oprită. Cu apa caldă este de asemenea o problemă. În cele 3 zile pe săptămînă cînd e programată, la etajele superioare nu ajung decît 10-20 de litri, deci cel mult pentru baia unui nou născut.

■ Tot în legătură cu problema apei calde și reci care nu ajunge la nivelele II-III-IV ne scrie și **I. Silaghi**, președintele asociației de locatari, care administrează 9 blocuri de pe str. **Astronauților, din Satu Mare**. O expertiză tehnică a precizat că întreprinderea furnizoare a încasat nejustificat de la locatari sume de bani ce reprezentau de fapt o prestație neexecutată. Nenumăratele audiențe, refuzurile de plată, și chiar procesele n-au rezolvat nimic. Rugăm conducerea E.G.C.L. Satu Mare să ia măsurile cuvenite pentru ca situația să fie curmată.

■ Analizînd memoriul **Anicutei Roșu** din comuna Bălești, județul Vrancea, studentă în anul I la A.S.E. București — curs fără frecvență — **Consiliul popular al județului Vrancea** a aprobat încadrarea petiționarei la Asociația economică pentru creșterea și îngrijirea porcilor Mărtinești, în funcția de merceolog.

Pagină realizată de **ALEXANDRU ȘERBAN** ■

● „FLACARA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 10-13.

„Și ce dacă lucrez de una singură, nu am cele mai bune rezultate?”

Avem în față un referat. O coală de hirtie cu litere îngheșuite, citețe, deși ușor tremurate. Semnată dedesubtul paginii de patru, cinci persoane cu funcții de răspundere. Citirea referatului ne stărneste dorința de a o cunoaște pe cea „prinsă” între acele rinduri îngheșuite. Este solicitată prin telefon. Până vine, ni se dau frânturi de explicații, cu greu închegându-se o discuție. „Și totuși — rupe făcerea inginerului șef al C.U.A.S.C.-ului, o tăcere pe care doar zborul unor porumbei în dreptul ferestrei o destrămasese până atunci — această șefă de fermă, Dumitra Crețan, a dat în acest an producții foarte bune! Nu înțelegem cum de nu a învățat și lecția respectului față de oameni, a colaborării cu ceilalți, cum de se sustrage — pentru că se sustrage — spiritului colectivității!”

Supărat, omul nostru mușcă din țigară, de rămine filtrul între dinți. Este supărat parcă pe el, parcă și pe ceilalți, care, poate, nici ei nu au știut cum să lucreze cu Dumitra Crețan. Și, ca și când răspunde unui gând sicutor, repetă: „Și totuși...” Vrea să spună că este greu să-ți duci pină la capăt un astfel de gând în preajma ei, a ingineriei. Pentru că ea refuză orice discuție. Pentru că vine cu buzunarele dădora de invective și cuvinte jignitoare. Nimeni nu are ce dispoziții să-i dea, cită vreme ea este specialistă! Și, cu asta, închide gura oricui! Ba că președintele C.A.P.-ului nu are studii (chiar dacă este recunoscut nu numai de cei ai obștii, ci și de cei de la județ, că este un inimos, și un foarte bun organizator, care își întemeiază dispozițiile cu hotărârile gândite și luate în colectiv), ba că inginerul „X” este un incompetent, că inginerul șef să facă bine să-și vadă de ale lui, că primarul comunei nu trebuie să se amestece și nu trebuie să uite de unde a pornit (a pornit de la tractorist,

a devenit apoi maistru, a făcut liceul și, în sfârșit, este student la A.S.E. la f.f.). Subiecte de hartă se pot confecționa la fiecare pas! Urmarea nu s-a lăsat așteptată. Impotriva ei au pornit referate, amenzi, sancțiuni, ba chiar și propunerea de a fi îndepărtată din ferma pe care o conduce.

Sosește. Tinăra, dragută, într-o rochie parcă decupată dintr-o revistă de ultimă modă. Am un moment de invidie. Nu știa de ce fusese chemată. Află. „De ce tocmai eu, de ce această discuție tocmai cu mine?” ne întreabă. Îi arătăm referatul. Îi comunicăm că nu dorim decât o simplă discuție despre ce înseamnă colectivul în luarea unor decizii comune, despre cum consideră dumneaei relația dintre specialist și ceilalți (fie ei specialiști sau nu, dar făcând parte din aceeași familie a muncii). Ocoleşte răspunsul, revenind la aceeași întrebare (imbrăcată într-o haină mai... pitorească): „De ce să fiu eu (șap ispășitor)?” Recunosc, nu m-am înțeles cu președintele C.A.P.-ului, nici cu primarul, nici cu inginerul șef, nici cu... — dar n-am făcut eu cele mai bune producții?!” „Singular?” — o întrebăm la rindul nostru, încercând să ordonăm discuția pe făgașul ei normal. „Și ce dacă lucrez singură, odată ce lucrez bine?” — ne răspunde, lăsându-ne, măr-turisim, interziși.

Se cuvine să vă prezentăm și dumneavoastră locul și momentul acțiunii, precum și pe interlocutorii noștri. Cel care ne-a sugerat discuția cu șefa fermei este inginerul șef al C.U.A.S.C. Zănoaga-Dolj, Corneliu Ionescu. Șefa fermei nr. 5 Leu, Dumitra Crețan. Venisem pentru un reportaj — C.A.P. Leu fiind una dintre cele mai mari și cele mai bune ale Doljului, cu oameni înfrății întru muncă și rezultate, cu oameni care, chiar dacă nu seamănă între ei, sînt precum degetele

unei singure palme, adică uniți. Cazul ing. Dumitra C. începuse să-i pună pe gânduri de mai multă vreme (de vreun an, de când ea se află printre ei), dar nu găsiseră soluția nici prin sancțiuni, nici prin amenzi. Inginera refuză să se prezinte seri în șir (pare-se, chiar săptămîni în șir!) la planul de muncă, un fel de raport colectiv despre munca de peste zi și despre ce urmează să se petreacă — la concret — în continuare. De aceea, poate, simțind că ceva nu-i în ordine cu discuția noastră, interlocutoarea refuză să o mai poarte, părăsind încăperea. Ne-am întrebat: cum pot oare oamenii cu care lucrează să se sfătuiască cu ea pentru o problemă de specialitate, cînd refuză pur și simplu o simplă discuție despre colaborare?

Și încă un lucru, deloc negliabil: dacă la ferma condusă de inginer Dumitra Crețan rezultatele în acest an sînt bune, asta nu înseamnă că le-a adus aici de una singură!

GEORGETA ȘTEFĂNESCU ■

P.S. Sintem rugați să mai consemnăm, precum un apel, următoarea situație: au la C.A.P. Radomir (din același C.U.A.S.C. Zănoaga) un șef de fermă la Ciocănești, Gheorghe Lascu. Bun, foarte bun tehnolog. Are niște culturi pe cinste! De un an de zile, C.A.P. Radomir nu are însă inginer șef. I-a fost oferită, în nenumerate rinduri, lui Gh. Lascu această funcție, dar a refuzat-o. Nu vrea „să-și facă probleme”. E mai bine, oricum, să răspundă de șapte tractoare, în loc de 27! De ce adică să răspundă el de toate complexe probleme ale unui C.A.P. și nu de cele ale unei singure ferme!

„Pentru că — îi transmit pe această cale cei ai locului — avem nevoie de un om responsabil, de un îndrăgostit de meserie, ca acest căpos inginer Lascu. Și pentru că dorim să-l aducem și soția ca șefă de fermă la noi”. Ce ziceți, stimate tovarășe inginer Lascu? Puteți rămîne rece în fața unei cerințe atît de calde și, mai ales, atît de importante?

pildă, să demonstreze că „aglomerarea” de rude în amintitele posturi a fost „întimplătoare”. Astfel, o parte a acestora ar fi lucrat în cooperatie mai înainte ca Mavru Ioan să fi ajuns președinte; respectiv fuseseră școlarizați în sistemul cooperatist, ceea ce îi obligase să lucreze... tocmai aici, la Mavru. Aici și numai aici! Ascultînd aceste explicații ale fostului președinte, ne exprimăm totuși mirarea că, atunci cînd a fost vorba să se găsească o pereche de nași pentru fiica sa, nașa s-a „întimplat” să fie chiar gestiona de la restaurantul din Biled!

Sigur, cînd zicem „rude” nu ne gîndim la raporturile juridice care stabilesc aceste relații, ci la o interpretare mai generală, astfel încît Mavru Ioan vrea să aibă dreptate cînd afirmă că Huidan Vladimir nu-l este neam, ci că i-a cununat doar fiica (respectivul deține funcția de gestionar la autoservirea Sandra). Rude ori neamuri, neamuri ori nași, cei incriminați stau pe următoarele funcții: contabil principal, șef unitate alimentație publică, lucrător comercial (vinzător), femeie de serviciu, manipulant de mărfuri, vinzător la autoservire, șofer la o autobază ori la alta, adică exact toate funcțiile care au contact direct oricui cu mărfurile ce ajung și pleacă dintr-o cooperativă. La fel de nesinceră ne apare și o altă afirmație a lui Mavru Ioan, aceea privind școlarizarea rudelor (ori neamurilor, cum vreți să le ziceți) și „legămîntul” lor de a lucra 5 ani în cooperatie. Or, Gheorghe Martin a absolvit în 1972, Gheorghe Chelu în 1976, Florica Chirțan în 1961... Fără comentarii.

Mai înțelegem că într-o localitate mică se întimplă, dacă nu este chiar o regulă, ca oamenii să se înrudească între ei, fără ca prin aceasta colectivitatea, munca ei, să aibă de suferit. (Ba încă, în unele zone, cum sînt cele miniere, sînt familii întregi de muncitori în subteran, pe care ceilalți s-au obișnuit să-i deosebească... numerotîndu-i!). Dar că dintre toate rudele sau „neamurile” lui Mavru Ioan nu s-a găsit nici una care să i se opună, să-l cheme la ordine și să-l îndrume spre respectarea legilor — iată un fapt care nu poate fi chiar întimplător.

Ancheta întreprinsă de Centrocoop, colaborarea cu organele locale și județene, consensul la care s-a ajuns în privința măsurilor de îndreptare a unei situații ce trebuia de mult curmată, ne apar ca extrem de pozitive. În ciuda unei întîrzieri pe care numai o „rudenie” de un anume fel a putut-o face posibilă.

MANOLE CIRȚAN ■

Falimentul „Firmei Mavru”

„Ce probe trebuie găsite pentru a fi schimbat un președinte de cooperativă de producție, aprovizionare și desfacere a mărfurilor?”, întreabă, într-o corespondență adresată revistei noastre, un cetățean din comuna Biled, județul Timiș. Întrebare cu totul justificată nu numai de demersurile întreprinse, atît de el cit și de alți cetățeni din partea locului, cit și de constatările organelor de miliție, rămase, toate, pînă nu demult, fără nici un rezultat. Dar, mai presus de orice, nedumirea corespondentului nostru se justifică prin acțiunile abuzive ale președintelui în cauză, Mavru Ioan.

Din lunga listă a abuzurilor săvîrșite, întocmită de cel ce ne-a scris, reținem cîteva: livrarea, către un particular, a trei saci cu zahăr, din porția destinată colectivității; întocmirea de borderouri false, prin care s-au obținut sume de bani în folosul președintelui; însușirea, tot pe bază de documente falsificate, a 500 kg porumb intrate în posesia lui Mavru Ioan (porumb aflat în fondul centralizat destinat hranei animalelor); întocmirea unui proces verbal de degradare a unei cantități de peste 4000 kg ciment care, în fapt, nu existaseră, astfel încît președintele să-l poată „ajuta” pe zidarul căruia îi lipsea cimentul să scape de rigurile legii; distribuirea de materiale de construcții pe bază de achiziții, dintre care unele (cum a fost cazul cu un vițel sacrificat la nunta fiicei președintelui) intrau în posesia aceluiași abuziv Mavru Ioan. Lista abuzurilor este și mai lungă. Ne mărginim să mai menționăm doar că printre încadrările cooperatiste din Biled figurau nu mai puțin de 12 persoane făcînd parte, într-un fel sau altul, din familia lui Mavru Ioan: nepoți, ginere, fiică, cumnată, verișori, nași. „Nu întimplător, scrie cel care ni s-a adresat, oamenii din comună spun, în loc de cooperativă, «Firma Mavru»”.

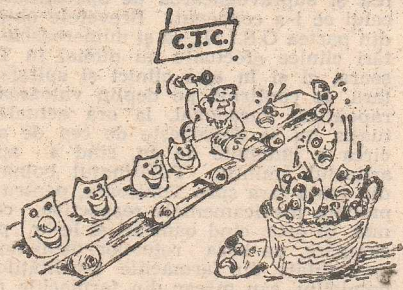
Miliția județului Timiș, în urma verificărilor declanșate de o sesizare asemănătoare cu cea sosită la redacție, conchide (avem fotocopia actului emis și semnat de comandantul respectiv) că „cele sesizate se confirmă. În acest sens, a fost informată conducerea unității U.J.C.C. pentru a se lua măsuri împotriva sus-numitului” (Mavru Ioan, n.n.). Documentul este datat 7 februarie 1983. Atunci însă cînd, luînd legătura cu Centrocoop-ul, tovarășul desemnat să cerceteze de ur-

gență situația s-a adresat președintelui U.J.C.C. Timiș, a aflat că „Mavru Ioan este un președinte bun! Evident, cu unele lipsuri” (fără precizarea de ce natură: personale sau în gestiune?).

Toate aceste asigurări au fost spulberate cu prilejul anchetei întreprinse la Biled. Pe lângă cele sesizate de corespondentul nostru, au mai ieșit la iveală și alte nereguli săvîrșite de același Mavru Ioan. „Cazul” avea și „vechime”, pentru că, încă din luna octombrie a anului 1982, Biroul executiv al U.J.E. Coop. Timiș hotărîse schimbarea lui Mavru din funcția deținută. S-au găsit însă oameni care l-au apărut, astfel încît decizia luată atunci a rămas baltă.

Acestea fiind spuse, să ne fie îngăduite cîteva observații. De la data amintită (octombrie 1982), Ioan Mavru a comis, în continuare, grave abateri, ceea ce arată o mentalitate cu totul neobișnuită atît în ceea ce privește aprecierea ajutorului (!?) ce i s-a dat prin menținerea în funcție, cit și o imprudență greu de explicat; sau poate, mai curînd, o autoîncredere, al cărei suport — cercetat cu atenție — s-ar putea dovedi mai mult decît interesant. Comițînd fel de fel de abuzuri și ilegalități, Mavru Ioan se dovedea, în schimb, față de alții „intransigent”, mergînd pînă la desfaceri de contracte de muncă” (pe motive mai mult ori mai puțin întemeiate!).

Cercetarea întreprinsă recent la cooperativă din Biled s-a efectuat în prezența fostului președinte al acesteia — a lui Mavru. În cursul cercetării, vinovatul a încercat să minimizeze ori să denatureze faptele dovedite. S-a străduit, de

LEONTE NĂSTASE ■

Anonimii unei fapte de omenie

Dacă Iulian Moraru, minier din Lupeni, în vîrstă de 28 ani, tată a doi copii, se află astăzi printre ai săi, se poate spune că este o întimplare ieșită din comun. Că viața sa a fost pusă într-un grav pericol este un fapt binecunoscut de cei din jurul său. Că el a scăpat ca prin „minune”, este, de asemenea, știut...

Mai puțin se știe — și poate că nici nu se va putea afla vreodată întregul adevăr — despre spontaneitatea, dăruirea și energia cu care au acționat — pentru a salva ceea ce, inițial, părea de nesalvat — un mare număr de anonimi.

S-a întimplat într-o noapte, pe linia ferată Craiova-Filiași, Mecanicul de pe acceleratul 241 a observat, la lumina fa-

rurilor locomotivei, un om căzut pe linia paralelă, pe care trecuse în sens invers, cu cîteva minute în urmă, un „personal”. Nu putea să-și dea seama dacă cel căzut mai era în viață, dar, poate, mai exista o speranță... Transmite imediat, prin radio, impieगतului de mișcare de la stația prin dreptul căreia tocmai trecuse, ceea ce văzuse. Impieगतul nu stă nici el pe gânduri: ridică receptorul și anunță postul de miliție T.F. din gara Filiași. Subofiterul de serviciu raportează urgent că s-a petrecut un eveniment grav, cere permisiunea să plece la locul faptei, iese în spatele gării și aleargă la primul autovehicul ieșit pe șosea, îi indică șoferului direcția în care să pornească, îi cere să fie prudent, dar să apese pe accelerație, pentru că undeva, la circa 16 km, se află un om căzut pe calea ferată. Poate că mai este încă în viață. Poate că, prin cine știe ce minune, nu va trece pe-acolo vreun tren...

Șoferul și milițianul ajung la timp. Îi ridică de pe șine pe cel căzut, aflat în stare de inconștiență, cu leziuni multiple la cap.

La Spitalul din Filiași se fac primele încercări de ameliorare a stării grave a omului. Apar primele semne de încredere în posibilitatea de a fi salvat.

Pentru mai multă certitudine, „Salvarea” din Filiași îl transportă pe pacient la Craiova. Medicii de gardă, personalul de serviciu de aici îl iau în primire. Lupta pentru viața unui om continuă cu aceeași abnegație. Nu știm exact numărul și numele tuturor celor care au acționat, ca un singur om, pentru salvarea vieții minerului Iulian Moraru dar ceea ce conțază este spiritul de profundă omenie pe care l-au dovedit, fără vreo ezitare, toți acești anonimi, cărora le adresăm din adîncul inimii, alături de cel salvat, întreaga recunoștință.

MIHAI GROZAVU ■

Cronica șoselei

Sfirșitul unui „raliu”

Au plecat de acasă bine dispuși, chiar veseli. Tatăl, Cezar R., la volanul unui autoturism cu abia 2000 de kilometri la bord, mama, Eugenia, și cei doi copii — Viorel, care reușise printre primii la examenul treptei a II-a de liceu, și Virginia, elevă în clasa IX-a, care și ea trecuse cu bine examenul primei trepte.

„Vom face — le promisese tatăl — un fel de tur al țării, trecînd prin Oltenia, Banat, Crișana, Maramureș, apoi vom cobori spre centrul Ardealului. Sper să vă placă. Majoritatea acestor locuri nu le-ați văzut niciodată... Ne vom opri la cele mai importante monumente, muzee, astfel încît să rămîneți cu ceva după excursia noastră”. Copiii, imbujorați la față, erau în culmea fericirii. De cînd visau ei un asemenea tur. „Mamă, dar tu de ce nu spui nimic?”. „Nu știi, Virginia, că uneori omul rămîne... mut de atîta bucurie și fericire? Uite, prin starea asta trec eu acum”.

Abia în timpul concediului au putut să plece la un drum mai lung. Cu vechea mașină nu-și puteau permite decît scurte excursii la sfîrșit de săptămîni, în zona pădurilor și lacurilor din apropierea orașului.

Tatăl și mama, amîndoi specialiști de înaltă calificare, erau, de regulă, supra-ocupați la uzină, de dimineață pînă seara.

„Avem noroc de copii buni, Eugenio, spunea adesea Cezar R., soției, că de ocupat de ei nu prea avem cînd”. Era adevărat, copiii nu trebuiau îmboldiți ca să învețe.

Și au plecat. După 3 zile „făcuseră” deja Craiova, cu eleganta ei arhitectură, splendidul oraș de pe Bega, pitorescul Arad, Oradea, Băile Felix... Drumul și impresiile noi culese de-a lungul lui îi obosiseră.

„Doar nu sintem la raliu, Cezare dragă, să facem cite 300 de kilometri pe zi! — a exclamat Eugenia. Hai să ne oprim o zi aici. E așa de frumos! Verdeță, liniște hotelul e bun... Se mai odihnesc și copiii!”

„Nu! — s-a opus Cezar — programul program, nu renunț la el. O să-l respect exact așa cum țin la uzină, cu dinții, de graficul de livrări!”

După numai o oră de repaos, Dacia albastră se repune în mișcare. Popasurile devin din ce în ce mai scurte. Se ajunge la 400 de km rulați pe zi. Oboseala cuprinde întreaga familie.

Deși șofer cu peste 200 000 km la volan (căci înainte mai avusese o mașină), Cezar începe să facă greșeli. Într-o comună, ferește cu greu un grup de tineri care aștepta, autobuzul într-o stație. Puțin mai departe, e cit pe-acți să rateze un viraj. Oprește pe stînga. Noroc că din sens opus nu venea nimic.

„Cezare, tu nu cunoști drumurile pe aici! — se plînge soția. Mergi mai încet! Zău, în loc să fie o plăcere, călătoria asta devine un calvar. Uită-te și la copiii ăștia, parcă ne-am fi propus anume să-i extenuăm”. „Lasă — îi ripostează celălalt — o să ajungem peste o oră la motel și o să vă odihniți”. Din pricina căldurii, a celor peste 2000 de kilometri parcursi într-un timp relativ scurt, șoferul încep să se închidă ochii. Se trezește din nou pe stînga drumului și nu poate evita stergerea unui parapet metallic. Din fericire, totul se încheie doar cu deformarea aripilor și spargerea unui far.

Șoferul oprește, enervat. „Uite, dom-le, mașină nou-nouță, în ce hal a ajuns! Dacă mă tot bați la cap, Eugenio, și-mi abatei atenția!”

Bombănînd, Cezar R. (specialist industrial de înaltă calificare, ca și soția sa) se urcă la volan și demarează puternic. Obosit și nervos, nu observă că se apropie de o trecere nepăzită peste calea ferată. Nu reduce viteza și nu se asigură. Din stînga se apropie cu viteză un tren. Urmează șuieratul puternic al locomotivei, un tipăt sfîșietor prevestitor al nenorocirii, după care un bubuit groaznic, urmat de zgomotul tiririi mașinii aproape 100 de metri, apoi liniște. Mecanicul de locomotivă și ajutorul său fug spre epava mașinii, dar e prea tîrziu. Viorel este singurul care, fără răni prea grave, supraviețuiește tragediei familiei.

VICTOR BEDA ■

RADU IULIAN ■

Medicamentul românesc de concepție originală

Vasile Boici :

**Ne mai trebuie
spirit gospodăresc
și simțul urgenței**

Doctorul Vasile Boici, medic primar șef de secție la Centrul de recuperare cu Boicil din Timișoara, ne comunică „ultimelmele știri” de pe frontul Boicilului : „este vorba de Boicil S, un medicament de cinci ori mai concentrat decât Boicil forte și care se administrează intravenos în diferite crize dureroase în afecțiunile de ficat, intestine, metanoanexite, boli de rinichi, arterite obliterante, sechele postflebitice. De reținut deci — subliniază interlocutorul nostru — că aria de tratament este, în cazul Boicilului S, mult mai largă, ea nu se mai limitează la reumatism. Noul medicament s-a dovedit a fi foarte eficient. Intrucât el este „acoperit” de brevetul inițial Boicil, nu a mai fost nevoie de un nou brevet, însă fabricarea se cam târăgănează. Îl aștept de doi ani...”

— În pregătire ?
— Sprayul Boicil pentru astm. El va contribui la soluționarea unei probleme medicale importante, intrucât, mulți pacienți suferă de pe urma acestei boli, se sufocă, iar din străinătate nu se mai aduc sprayuri comparabile. De altfel, testele noastre dovedesc că sprayul Boicil este mai eficient decât cele străine. Aceasta este însă o problemă a viitorului apropiat.

— Care este situația Boicilului forte, care a intrat în uz curent ?

— Producția și desfacerea sînt multumitoare, dovedind că medicamentul este foarte cerut în farmacii. Chiar medicii mai sceptici odinioară și-au schimbat atitudinea. Prin „Chimimportexport” sînt în curs tratative vizînd exportul întregii game de medicamente Boicil. În ceea ce privește consumul intern, ne lovim uneori de „fleacuri” — totuși neplăcute. Astfel, am elaborat un prospect pentru tipar conținînd indicații privind toate formele de Boicil. Acest prospect, dacă ar fi tipărit de către Centrula medicamentului, ar fi foarte util atît medicilor cît și pacienților. Dar așteptăm, așteptăm...

— Destul de des, Boicil nu se găsește în farmacii. De la dv. aflăm că fabricarea Boicilului S se cam târăgănează. Se datorește aceasta unor cauze obiective, de pildă lipsei de materii prime, greutăților legate de import ?

— După părerea mea, categoric nu ! Disponem de materie primă suficientă în România pentru toate formele de Boicil, iar extrasele, dozările și selecționările se efectuează chiar în Timișoara, la Centrul de cercetări chimice, de unde sînt expediate la „Terapia” Cluj-Napoca, „Miraj” București și „Nivea” Brașov. Avem tot ce ne trebuie — repet — pentru a fabrica toate formele de Boicil ! Ne trebuie doar spirit gospodăresc și simțul urgenței.

LIONEL NIȘESCU ■

Șt. Ionescu-Călinești :

**Gama Pell-Amar,
întîmpină încă
rezistențe**

Abia revenit dintr-o călătorie din Kuwait și Qatar (despre care ziarul kuweitian Al-Watan scrie pe larg în numărul său din 23 iulie a.c.) la Centrul de terapie pe care îl conduce în cadrul Complexului hotelier Flora-Parc din București (hoteluri asaltate de turiști și de pacienți străini), dr. Ștefan Ionescu-Călinești ne răspunde că, „deși se afirmă tot mai mult, intern și internațional, demonstrîndu-și virtuțile terapeutice în numeroase afecțiuni, gama de medicamente Pell-Amar întîmpină încă rezistențe”. E vorba, mai ales, despre medicamentele sale noi, puse la punct și testate clinic, deci pe bolnavi, în ultimii ani. Astfel, tabletele anunțate de doi ani că vor apărea în farmacii nu le-a văzut încă nimeni. Omologarea și promovarea acestora în producție trenează nejustificat, în ciuda faptului că au avizul de necesitate terapeutică ; dosarul depus (cam demult !) la Comisia medicamentului răspunde la toate cerințele în vederea clarificării asupra produsului ; rezultatele cercetărilor și testărilor clinice au fost comunicate în țară, iar în Centrul Pell-Amar se lucrează curent cu aceste medicamente. Și cu cît intrarea în producția industrială farmaceutică întîrzie, cu atît o serie de bolnavi sînt frus-

In ampla deschidere spre cunoaștere și progres, Partidul Comunist Român a acordat în mod constant o atenție cu totul deosebită stimulării și dezvoltării cercetării științifice, apreciate în documentele de partid ca principal factor al progresului contemporan, hotărîtoare și determinantă în edificarea României moderne prin largile și profunde sale implicații în toate compartimentele activității noastre. Am fost cu toții martorii acestui timp în care, prin grija expresă, nemijlocită, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, bătălia pentru promovarea noului s-a distins nu numai ca o preocupare rezervată strict unor cerceri de inițiați, ci ca un veritabil fenomen de masă, de o amploare fără precedent, creația și creativitatea tehnică și științifică devenind opera comună a unor largi colective de muncitori, ingineri și tehnicieni, de medici, cadre didactice, studenți, agricultori. Am fost cu toții contemporanii acestui urias proces de revizuire a propriului nostru potențial creator, dobîndit în spiritul bogatelor tradiții ale inventicii românești și, mai presus de orice, prin marea capacitate a comuniștilor de a transforma în fapte vocația unui întreg popor.

Din aceste adevăruri promovate consecvent de partidul nostru, de secretarul său general, redacția noastră a desprins nobila datorie de a prezenta, de la un număr la altul, prin puterea slovei tipărite, aspecte din munca și viața cercetătorilor noștri, acordînd un plus de interes unor inventatori și inovatori aflați, în bătălia pentru nou, pe pozițiile cele mai avansate. Am făcut-o și o vom face în continuare, considerînd că promovarea noului de interes public reprezintă o îndatorire revoluționară și patriotică de cea mai mare însemnătate.

E adevărat, uneori realitatea nu s-a dovedit pe măsura așteptărilor și unele idei, în care am crezut mai mult decît meritau, au fost scoase din competiție prin mijlocirea experimentului de laborator sau a unor teste ulterioare. Natura e plină de aparențe și de capcane. Nu e mai puțin adevărat însă că, în același timp, numeroase realizări de răsunet, anunțate și susținute pentru prima dată în coloanele revistei noastre, ocupă azi un loc de cinste în patrimoniul inventicii naționale. Între acestea din urmă se află și câteva medicamente de concepție originală, despre geneza și valoarea cărora ne propunem să vorbim în paginile de față. Ele aparțin unor cercetători solitari (medici, chimiști, biologi și farmaciști) și au fost aduse în atenția cercurilor de specialitate prin intervențiile repetate ale redactorilor și colaboratorilor noștri.

Din păcate, lista nu e completă. Cîteva din aceste remedii farmaceutice se mai află încă în curs de testare, iar despre altele nu am obținut informații, deoarece autorii lor participă în clipa de față la diverse întruniri de specialitate din țară și din străinătate. Ele vor forma obiectul unor relații ulterioare de îndată ce situația o va permite.

LIVIU TIMBUS ■

trați de un medicament natural deosebit de valoros (fiind singura șansă în maldid de-a dreptul dramatică, precum este sclerodermia, de pildă) și, în plus, este ignorată o sursă serioasă de valută. La o deplasare din primăvara acestui an a doctorului Ionescu-Călinești în Suedia, marele concern A.B. Protucter, care se ocupă în special de desfacerea medicamentelor naturale, s-a arătat, foarte interesat de importul tabletelor Pell-Amar. Preparate artizanale, medicul le aplică, le-a aplicat chiar multor pacienți veniți din Suedia, care, întorși acasă, au făcut cea mai bună reclamă medicamentului românesc. E cu atît mai ciudată târăgănarea cu cît e vorba, în fapt, de întăblirea pulberii liofilizate injectabile din extract de nămol, ce se produce și se aplică pe scară largă. E o formă mai ușor de administrat, mai lesnicioasă pentru bolnav, o formă care, în multe țări, este preferată produselor injectabile. Doctorul Ionescu-Călinești înțelege că omologarea unui medicament trebuie să respecte obligatoriul anumite etape firești : „nu mă opun, dar nu pot să uit că dețin încă din 1980 o hirtie prin care Comisia medicamentului îmi cerea date prospectuale ; pentru ca acum, în 1983, aceeași comisie să uite ce mi-a cerut acum trei ani ; și să-mi ceară să arăt ce efecte farmacodinamice are aplicarea internă ! Acum, sigur că n-a cercetat nimeni în lume ce se întîmplă intern cu extractul de nămol sapropelic concentrat, dar dacă acesta este acceptat injectabil, dovedind că nu face rău — ceea ce înseamnă deja intrarea sa în circuitul sanguin, — cum ar putea «să facă rău» inghițit sub formă de tablete ? ! Dacă vreme de 5 000 de ani o terapie nu a adus omenirii niciodată vreun rău, nu vedem cum l-ar aduce astăzi, cînd este ridicată la o condiție modernă și complexă, asociată cu multe alte procedee ! Am niște studii — pe care le-am efectuat la un mare institut de farmacodinamie din R.F.G. — ce demonstrează activitatea ei din punct de vedere al acțiunii antiinflamatoare. Și dacă rezultatul în boli reumatismale, nu este semnificativ, avem constatări, făcute pe nenumărate cazuri tratate, care arată că în sclerodermie, în dischinezii biliare (asociate bolilor reumatismale), în reumatismul psoriazic, precum și în tulburările de metabolism muscular, constituie un adjuvant terapeutic prețios în terapia complexă”.

Nici Crema pentru tratarea dermatozelor și psoriazisului, de asemenea anunțată de mai multă vreme a ajunge în farmacii și spitale, nu se află într-un stadiu mai avansat. „La fel, de luni de zile, această cremă se plimbă între avize și fabricație — ne comunică autorul ei, dr. Ionescu-Călinești. Ea aduce în mod cert, putîndu-se proba cu o cazistică numeroasă de bolnavi tratați, un beneficiu în tratamentul psoriazisului. Avem promisiunea directorului general al Centralei industriale de medicamente că, în maximum cîteva zile, se va trece la producția ei în întreprinderea de antibiotice din Iași”. Este un produs compus din extract de nămol, vitamina F, și alte medicamente, îndelung cercetat experimental și clinic, care se dovedește foarte activ în dermatoze alergice și în psoriazis. Un produs care, de asemenea, pe lângă alinarea adusă suferințelor, poate reduce importul atîtor unguente scumpe, cu rezultate mai mult sau mai puțin pozitive. El poate fi promovat și pe piața internațională a medicamentului, fiind o incontestabilă sursă valutară, avînd la bază o materie primă naturală practic inepuizabilă, (nămolurile sapropelice din lacu-

rilor balneare, se știe, se autoregenerează de două ori pe an).

E în interesul sănătății oamenilor, în interesele majore ale țării, ca lucrurile, și în acest domeniu, să se urcească din loc !

Ionel V. Dinu :

**Vaccinul
anticandida
așteaptă
omologarea**

Aminteam nu de mult, într-un articol că alergienii doctorului Ionel V. Dinu de la Spitalul clinic județean din Timișoara (o trusă complexă alcătuită din circa 30 de asemenea produse medicamentoase destinate atît testării cît și tratamentului a numeroase alergii, boli de etiologii în cea mai mare parte necunoscute dar care iau uneori forme dramatice, invalidînd atîta oameni), se pot produce în cantități suficiente, putînd înlocui total importul (alergienii costînd enorm pe piața internațională a medicamentului) într-un laborator galenic bine pus la punct, sub conducerea și supravegherea de specialitate a celui ce i-a conceput. Brevetele obținute din partea O.S.I.M., ca și numeroasele testări clinice efectuate nu numai în Timișoara, ci și în alte clinici și spitale din țară, le confirmă pe deplin valoarea terapeutică. Paradoxal, la ora actuală situația nu se deosebește de cea de acum circa o jumătate de an, cînd a apărut articolul amintit. Pelerinajul bolnavilor din toată țara spre Timișoara, pentru a-și procura medicamentele respective, continuă. Și asta, cînd oamenii și le-ar putea cumpăra, pe baza rețetelor medicilor de specialitate, din farmaciile localităților de domiciliu, sau măcar din farmaciile mari, din reședințele de județe. Dar, la fel ca și acum o jumătate de an — ne aduce din nou la cunoștință medicul timișorean — aceste medicamente nu sînt comandate de oficiile farmaceutice și de Centrofarm. Alți medici dermatologi ori alergologi continuă să le prescrie bolnavilor produse similare din import, pe care aceștia nu le găsesc, făcînd eforturi și tot felul de intervenții, apelînd, prin audiențe și memorii, pe la toate forurile medicale și de Cruce Roșie, la organele de presă, pentru a și le procura.

În ceea ce privește Extractul de Candida și vaccinul corespunzător pentru tratarea infecțiilor candidozice — se știe, atît de răspîndite azi, în era antibioticelor — situația este și mai paradoxală. Deși s-a depus de multă vreme la Comisia medicamentului dosarul integral, cu referatele de specialitate necesare, privind rezultatele pozitive în testările clinice — testări ce s-au desfășurat în mai multe clinici din țară, și sub conducerea și supravegherea unor specialiști de mare tinută profesională, printre care prof. dr. Bădănoiu de la Clinica universitară dermatologică din Craiova nu s-a făcut un pas pentru omologarea medicamen-

tului. Inerția, lipsa de receptivitate și de interes față de promovarea acestui produs farmaceutic românesc, manifestate exact la forul responsabil cu acest act național important, Institutul pentru controlul de stat al medicamentului și cercetări farmaceutice, sînt escamotate cu abilitate. Lucrurile doar se amină, (sine-die), cu eleganță, funcționarii săi slujindu-se de motivații aparent „obiective”. Dar pînă cînd ? Bolnavii au nevoie de medicamente, nu de vorbe, de tergiversări birocratice, formulate, chipurile, în numele suprem al sănătății omului. Nu e bun un medicament, să se afirme documentat și cu responsabilitate : „nu e bun !” Este bun, să se dea la timp avizele necesare pentru intrarea lui în fabricație și circuitul terapeutic de masă, intrucît sănătatea este, într-adevăr, mai presus de orice. În plus, piața internațională a medicamentului este, ca orice piață, dominată de concurență. Cîștigă prioritatea acela care a ieșit primul cu un produs.

CICI IORDACHE-ADAM ■

George Subinschi :

**Covalitin:
7 000 de persoane
tratate**

Covalitinul, produs anti-litiazic, conceput și realizat de chimist dr. Tina Covaliu, brevetat în 33 de țări și omologat de curînd în Uniunea Sovietică, a fost administrat pînă în prezent în mai bine de 7 000 de cazuri de litiază renală. Istoria lui începe cu 20 de ani în urmă, cînd dr. Tina Covaliu obține primele rezultate de laborator în cadrul Clinicii urologice de la Panduri. Ulterior, prin înființarea secției de Litiază cationică a Spitalului P.T.T. din Capitală, tratamentul pe bază de Covalitin devine o practică terapeutică de rutină. O cazistică extrem de bogată și observații minuțioase de specialitate ne pot conduce astăzi spre concluzii definitive în legătură cu importanța, și valoarea terapeutică a produsului. Iată ce ne-a declarat în această privință medicul George Subinschi, apropiat colaborator al Tinei Covaliu :

— Covalitinul și-a demonstrat eficacitatea în toate formele de litiază renală caracterizate prin apariția unor calculi de dimensiuni mijlocii, care nu depășesc în lungime 15 mm și în grosime 10 mm, deci a pietrelor ce pot fi expulzate prin căile excretorii. În aceste situații, medicamentul provoacă eliminarea pietrei și totodată previne apariția recidivelor litiazice la bolnavii operați sau la cei ce au eliminat calculul prin diferite metode. O practică îndelungată a mai stabilit că produsul previne dezvoltarea litiaziei, păstrînd funcțiile renale, și în cazul bolnavilor cu calculi coraliformi sau în situația în care, din pricina unor afecțiuni asociate, pacientul nu poate fi operat. Tratamentul duce, de asemenea, la prevenirea microlitiazelor cu colici renali și a hematuriei macroscopice. În toate aceste situații critice, se poate aprecia, pe baza cazisticii pe care o deținem, că eficiența Covalitinului a fost de 85 la sută. În feul acesta, sute de bolnavi, propuși pentru operație, au scăpat de suferință și de intervenție chirurgicală, urmînd tratamentul cu Covalitin.

— Covalitinul constituie o practică medicală curentă și în „alte unități spitalicești” ?

— Din păcate, în tratamentul litiazelor renale domină în continuare metodele de tratament clasice, conservatoare. Un bolnav care, prin investigații urografice dovedește că are un rinichi mut, este sfătuit să se supună de urgență intervenției chirurgicale. Or, noi am demonstrat în sute de cazuri (iar dosarele pe care le avem stau oricînd la dispoziția specialiștilor în materie) că piatra poate fi eliminată în timp prin tratament medicamentos. Evident, terapia se face numai sub directia noastră supraveghere, astfel încît, pe baza controlului periodic, se poate aprecia dacă afecțiunea se află într-un proces de involuție, deci că maladia nu prezintă riscul de a compromite rinichiul afectat. O operație de calcul nu este un lucru plăcut, actul operator este oricum traumatizant, țesutul fibros care rezultă în urma operației facilitează apariția recidivei, iar nu de puține ori cei operați contractează infecții cu proteus. Evident, totul de la caz la caz, prin studierea atentă și responsabilă a afecțiunii în cauză. Numai pe această bază noi decidem dacă un bolnav poate folosi Covalitinul, sau este nevoie să suporte intervenția bisturii.

Covalitinul s-a bucurat de un larg ecou internațional. Dr. Tina Covaliu a fost invitată la numeroase reuniuni internaționale de specialitate, unde a făcut demonstrații practice în legătură cu eficacitatea medicamentului. În clipa de față, se află în Italia, unde, la invitația Facultății de

Medicină a Universității din Genova, susține o suită de conferințe consacrate tratamentul litiatic prin Covalitin.

Constantin Băcanu: Vaccinul total celulo-microbian și problemele lui „la zi”

Despre efectele autovaccinului celulo-microbian complex, conceput și realizat pentru întâia oară în lume de doctorul Constantin Băcanu din București, am scris în mai multe articole publicate în revista noastră. Reamintim cititorilor noștri că, sub raport teoretic, autovaccinul — care își propune în esență corectarea deficitului imunitar și stimularea generală a organismului — își poate demonstra eficacitatea în toate bolile infecțioase, degenerative și sclerozante. Prepararea lui se face din produsele patologice ale pacientului, iar administrarea este simplă și lipsită de orice nocivitate.

— Autovaccinul — ne declară interlocutorul nostru — a dovedit o eficiență notabilă în mod special în bolile cronice cu etiologie microbiană (bacterii, virusuri, protozoare, giardia, trichomonas) și la bolnavii cu deficit imunitar mai puțin avansat. La persoanele tinere, instalarea imunității, ca urmare a tratamentului, poate dura, sau depăși 10 ani. În maladiile cronice și sclerozante ameliorarea se lasă așteptată uneori 2-3 ani, dar în aceste cazuri am convingerea că, prin îmbunătățirea autovaccinului prin ultrasunare, se vor obține rezultate chiar și mai devreme.

— În precedentele noastre articole, am înștiințat publicul larg despre rezultatele neașteptate dobândite prin autovaccin în tratamentul unor afecțiuni în fața cărora terapia clasică sau medicația obișnuită se dovedesc de multe ori neputincioase. Am citat în acest sens vindecarea sau ameliorarea unor cazuri de lupus eritematos, neoplasm de vezică urinară, bronșită asmatică, parodontoză, infecții rezistente la antibiotice. Cititorii noștri vor fi, desigur, interesați să afle noi amănunte în această privință.

— Aici se impun câteva precizări. În bolile degenerative și sclerozante, mulți bolnavi sau chiar medici așteaptă ca autovaccinul să producă „restitutio ad integrum”, iar aceasta în maximum 2-3 luni de zile. Or, o vindecare rapidă și funcționarea normală a organului lezat nu sînt posibile decît în situația în care microbii rămîn cantonați în partea superficială a mucoasei, deoarece acest țesut se regenerează repede. În acest caz are loc o vindecare clinică fără defec, posibilă și prin autovaccin și prin solitudinea sulfamidelor și antibioticelor. Cînd agenții patogeni lezează celulele cu funcțiuni importante, se poate produce, prin mijlocirea autovaccinului, o vindecare clinică, dar una cu defect, care reduce capacitatea funcțională a organului afectat. Ea cere timp și multă răbdare, iar rezultatele nu sînt întotdeauna pe măsura așteptărilor. Iată de ce eu insist atît de mult pentru folosirea autovaccinului în perioada de debut a bolii sau chiar în scop preventiv. M-aș referi la un singur exemplu: transplantul renal este o operație spectaculoasă atunci cînd reușește, dar, oricum, mutilantă pentru donator și cu multe probleme pentru bolnavii cu deficit imunitar. Iată de ce este mult mai înțelept ca, atunci cînd au apărut primele semne de imbolnăvire, să îndepărtați deficitul imunitar prin autovaccin. Eu am vorbit mult despre rolul lui preventiv, dar n-am înregistrat ecoul dorit. Într-un articol publicat în *Vlăga Medicală* nr. 8 din 1981, preluat și de revista „Flacăra”, intitulat „Imunitate și egalitate biologică”, am arătat că, prin auto-

vaccinarea întregii populații, s-ar dobîndi un succes imens în prevenirea și combaterea bolilor cronice, acestea nemaiavînd șansa de a se instala decît după vîrsta de 50 de ani. Experimentul pe suine, desfășurat la fermele de la Periș și Tămădău, a demonstrat că acest lucru e perfect posibil. Cu acest prilej, îmi permit să amintesc, s-a obținut pe sute de exemplare o surprinzătoare egalitate biologică, datorită eradicării unor maladii, și tot pe această cale, o creștere în greutate, ce a însumat per total mii de kilograme de carne. Experimentul a fost întrerupt împotriva dorinței mele, iar de atunci și pînă în prezent economia națională a fost văduvită, după calculele mele, de aproximativ 240 milioane kilograme carne. Regret, de asemenea, că autovaccinul nu este folosit în mod curent de către sportivi, deoarece pe această bază am avea șanse sporite de a obține în numeroase competiții internaționale (inclusiv cele fotbalistice) rezultate scontate. De ce să nu încercăm, cînd, repet, repararea și administrarea autovaccinului este simplă și total lipsită de contraindicații!

LIVIU TIMBUS ■

Grigore Osipov-Sinești: Medicamentele noastre cunoscute și peste hotare

Grigore Osipov-Sinești, doctor în științe medicale, conducătorul Centrului metodologic de paradontologie din București, ne vorbește despre stăruințele depuse de către Centrul medicamentului pentru promovarea și valorificarea, nu numai în țară, ci și peste hotare, a produselor legate de asistența paradontopatiilor.

— Am în vedere — spune doctorul Osipov Sinești — următoarele produse: ● biostimulatorul os minerale, preparat și valorificat chiar de Centrul medicamentului; ● apa de gură „Osidenta”, pe care o fabrică „Biofarm”; ● pasta de dinți medicinală „Osidenta”, fabricată de „Nivea” Brașov, întreprindere care manifestă, de asemenea, o grijă deosebită pentru a se respecta elementele componente aflate la baza brevetului. Aceste produse se bucură de o largă solicitare, dispar repede din farmacii. Trebuie precizat că biostimulatorul os minerale nu este un medicament obișnuit, el se aplică numai prin operație la bolnavii de paradontopatie esențială. În acest scop se cere o pregătire deosebită a medicilor respectivi, care trebuie să fie dotați cu o manualitate chirurgicală perfectă. Operațiile se efectuează la Centrul metodologic din str. 11, Iunie nr. 10 din București de către patru echipe, conduse de doctorii Liliana Popescu, Mihaela Ghilodiu, Ion Chirman și Iuliana Mihai; în municipiul Suceava operațiile se fac de către doctorul Dan Babiu, specializat la centrul din București.

— Sînt produsele de care vorbești mai înainte cunoscute și peste hotare? — l-am întrebat pe doctorul Osipov Sinești.

— Centrul medicamentului, în colaborare cu „Chimimportexport”, a organizat în lunile iunie și iulie trei acțiuni de promovare pe plan extern: la Viena, la Praga și Bratislava, la Sofia. S-au ținut conferințe însoțite de proiectii de filme paradontologice privind această metodă românească. Drept urmare, mai mulți specialiști din țările respective și-au exprimat dorința să se familiarizeze cu tehnica operatorie și să se specializeze în aplicarea metodei pentru tratarea acestei maladii grave și complexe care este paradontopatia esențială și care afectează un mare număr de oameni. Inclusiv tineri!

N. LIONEL ■

nală pentru asigurarea a cît mai multor materii prime din resurse interne, a rezolvat într-un mod economic și eficient această problemă a medicamentului românesc. Un grup de specialiști — chimiști, biologi, farmaciști — de la Institutul de cercetări chimico-farmaceutice din București, întreprinderea de antibiotice din Iași, „Solventul”-Timișoara și Fabrica de ulei din Iași au pus la punct un înlocuitor al lanolinei — gliceridele semisintetice — obținut din ulei de floarea soarelui. Gliceridele, după rețetele cercetătorilor români — comparate cu cele realizate pe plan mondial — răspund tuturor exigențelor chimiei farmaceutice și tuturor normelor farmaceutice internaționale. Dar, abia după realizarea acestei materii prime, intrate în producție industrială în 1983, în compartimentul de cercetare uzinală și în secția galenică a întreprinderii ieșene a început o muncă asiduă, de zi și noapte, cercetări de o mare responsabilitate pentru ca produsele întemeiate pe lanolină din nomenclatorul întreprinderii să fie practice, re-create pe baza noului produs. Examenul a fost trecut cu brio. Farmacemul a fost trecut cu brio. Farmacemul a primit deja uncevențe, creme, pomezi pe bază de gliceride semisintetice indigene, ce constituie una din cele 5 invenții aplicate în producție anul acesta la „Antibiotice” Iași.

Aparatura medicală (V)

Un domeniu pe drumul afirmării: electronica și informatica medicală

Aparatura medicală și organele artificiale, fără de care medicina nu numai a viitorului ci chiar cea de azi nu mai poate ține pasul cu vremea, sînt în toată lumea o cursă și o șansă de câștigat. Domeniul de virf și de anvergură ce poate aduce oricărui țări bani și notorietate, ne spunea în cunoștință de cauză, într-o recentă discuție, titularul cursului de specialitate de la Institutul Politehnic din București și, totodată, inginerul șef al Stației de verificare și întreținere a aparatului medicale de pe lângă Ministerul Sănătății, Ion Chesă.

Dar, la ora actuală, lucrurile nu merg foarte bine, sînt pe undeva niște bariere care le țin în loc. Despre unele dintre acestea au discutat, le-au dezbătut cu responsabilitate, luciditate și stare de spirit critică, tocmai unii dintre cei mai reprezentativi specialiști în domeniu întruniți în jurul unei mese rotunde cu tema „Stadiul și perspectivele electronicii medicale în R.S.R.”, în cadrul celui de al III-lea Simpozion „Contribuții la dezvoltarea electronicii medicale”, desfășurat la Timișoara (așa cum am mai scris), cu cîteva luni în urmă.

„Este necesară recunoașterea legală a existenței cercetării și cercetătorilor de electronică medicală”, propune conf. dr. Grin Uwe de la Institutul Politehnic din orașul gazdă. Cercetările actuale sînt deosebit de inițiative personale ale unor șefi de clinică, ale unor șefi de catedre universitare, ale unor pasionați individuali, lucrînd mai mult sau mai puțin solitar. Este deci necesară depășirea fazei empirice, de entuziasm personal care nu permite o viziune de ansamblu și de perspectivă a necesarului de aparatură în spitalele noastre, și mai ales, nu permite, nu creează cadrul încheierii de contracte cu unități sanitare”, Ingerul Dumitru Bobircă de

existente, cu o condiție desigur, ca nu numai cadrele de ingineri, de cercetători, tehnicieni să fie pregătiți la cel mai înalt nivel în domeniul aparatului medicale, dar și medicii înșiși, cei care urmează s-o utilizeze. Remarcă astfel, cu surprindere, chiar cu tristețe și dezolare, lipsa unor medici la respectiva masă rotundă. Speră ca respectiva societate să ajungă să funcționeze cît mai curînd și mai real și să influențeze factorii de decizie atît pentru a se stabili domeniile de cercetare, prioritățile în dezvoltarea aparatului medicale cît mai ales, în consensul ideii formulate de prof. Teodorescu de la Iași, pentru școlarizarea, pregătirea atît a medicilor, cît și a cadrelor medii în domeniu. Această „societate ar putea corobora toată activitatea sectorului. Ar trebui cooptați și medicii interesați (cardiologi, explorări funcționale etc.)” Conf. univ. I. Mălăc de la Universitatea din Brașov vede, desigur, această societate avînd statutul și rolul unei Comisii naționale multidisciplinare competentă a dirija cele trei forme de cercetare: departamentală, universitară, uzinală. „În domeniul învățămîntului se simte necesară lărgirea programului cursurilor din domeniu, eventual generalizarea la toate secțiile tehnice și la toate facultățile de medicină și cu atît mai mult pentru sistemele post-universitare de specializare. Documentația aparatului să fie larg distribuită, eventual gratuit, cadrelor ce predau cursuri de electronică, informatică medicală și biofizică. (Comitetul de înființare ar putea deține un nomenclator al cadrelor didactice)”. Ingerul Stelian Lozeanu de la I.M.F. Iași speră că o astfel de organizare „ar putea rupe barajul existent între medici și ingineri” insistînd asupra faptului că „înainte de a produce chiar, sau în orice caz, concomitent cu aceasta, să se specializeze cadrele ce vor folosi aparatura. Un minimum de cunoștințe de electronică medicală sînt absolut necesare și medicilor, pe de o parte (pentru a putea ști ce să ceară inginerilor), iar pe de alta pentru a le utiliza, la cei mai buni parametri, în spitale”. Altfel se va perpetua situația

Trimisă spre informare conducerii Ministerului Sănătății, propunerea exprimată în articolul de față este susținută, iată, cu autoritatea și înaltul său prestigiu, de către tovarășul ministru prof. dr. doc. Eugen Proca, care ne comunică: „De acord cu înființarea unei asemenea societăți!”

la Institutul de cercetare științifică și inginerie tehnologică pentru electronică din București (care are, se știe, de mulți ani un laborator de electronică medicală și realizări remarcabile în acest sens, dar prea puține ajunse în producție), consemnează că datorită lipsei acestei recunoașteri oficiale și legale și mai ales a lipsei unui for coordonator central, sînt multe domenii neglijate sau în orice caz rămase în urmă, cum ar fi acela al protezării, unde „sînt necesare eforturi serioase, pentru că nu există o activitate propriu zisă”. Un alt sector „neatacat”, neabordat și extrem de necesar, de solicitat fiind aparatura de laborator medical, pentru encefalografie etc. Față de nivelul mondial, există încă multe lucruri pe care trebuie să le facem și trebuie ca aparatura pe care o concepem să fie competitivă, să ajungem chiar să „exportăm”. Conferențiarul Grin precizează că, totuși s-a făcut mult în alte sectoare, absolut de virf cum sînt crioterapia și influența cîmpurilor electromagnetice puternice în care sînt cercetări și realizări dar nu există beneficiari”. (O problemă pe larg dezbătută de noi în intervențiile anterioare.) Dr. ing. H. N. Teodorescu de la Institutul Politehnic din Iași, pentru rezolvarea multipelor probleme pe care le ridică și le implică dezvoltarea și promovarea în producție și în practica medicală a realizărilor și cercetării naționale susține o idee, larg îmbrățișată de către toți participanții, devenind în consens concluzia principală a mesei rotunde, dacă nu chiar a simpozionului și anume înființarea unei organizații naționale de electronică medicală și biofizică. Idee perfectată pe parcurs de intervențiile celorlalți specialiști ca acest organism să aibă rolul și statutul unei Societăți de electronică și informatică medicală cu afiliere atît pe lângă Academia de Științe Medicale și Uniunea Societăților de Științe Medicale, cît și a unei Comisii de specialitate pe lângă CNIT — Consiliul național al inginerilor și tehnicienilor. Desigur, fiind o problemă bipartită, ca să spunem așa, care e atît de domeniul ingineresc cît și medical, nu se poate decît colaborînd și încă în modul cel mai perfect. Iată, prof. dr. doc. Valeriu Neșțianu de la Facultatea de medicină a Universității din Craiova atrage atenția că pînă în 1972, pe plan mondial au murit 1200 de oameni din cauza aparatului electronice medicale care nu respectă anumite norme și standarde de protecție. Este de acord că existența unei astfel de societăți ar putea îmbunătăți, perfecționa, aviza cu maximă competență standardele

despre care ne-a vorbit prof. dr. Litarek de la Spitalul „Fundeni” din Capitală, și anume că „avem aparatură, dar nefolosită, fie pentru că medicii nu știu cum s-o utilizeze, fie pentru că odată defectată, nimeni nu mai știe s-o repare”. Ingerul R. Zlatian de la Filiala Craiova a Institutului de proiectări pentru automatizări, menționează că dintr-un studiu, din 1981, a rezultat că posibilitățile de realizare de aparatură medicală în țară sînt foarte mari însă nu s-a realizat nimic. A existat și un program de cercetări din care nu s-a finalizat decît foarte puțin și asta din mai multe cauze: „aprovizionare, colaborare medic-inginer, clauze din STAS-uri. Este important ca cercetarea să se ocupe de aparate ce pot fi realizate industrial (și cerute de comisiile de specialitate). Unicele ar trebui să rămînă în sarcina instituțiilor de învățămînt superior. Societatea ar putea coordona, iată, forțele existente, ar permite să nu existe suprapuneri de teme și paralelisme ce irosec energii, idei, inteligențe, de cercetare; precum și resurse materiale și așa (destul) de deficitare”. „Solicitățile sînt numeroase, precizează și demonstrează inginerul Balint de la ICSITE, Filiala Cluj-Napoca. Finalizate, ar înmănușea o gamă foarte largă de aparate, ce ar putea acoperi cu prisosință nevoile interne, ale spitalelor noastre, ale laboratoarelor de cercetări în domeniu, ale învățămîntului, dar este necesară aprobarea forurilor de decizie (la care medicii înșiși ar trebui să insiste. E vorba de munca și condiția lor profesională).

Iată cîte probleme ar putea rezolva existența unei asemenea societăți cu un statut clar și cu rol și funcțiuni executive și mai clare. Un grup de lucru, dintre distinși participanți, a elaborat și un memoriu către CNST în vederea validării înființării unui asemenea organism. Deocamdată, se așteaptă răspuns. Amintim că a trecut de-atunci peste o jumătate de an. E păcat, ca aceste idei valoroase și intenții de bine din care ar avea de profitat economia națională și sănătatea populației să nu se materializeze.

CICI IORDACHE-ADAM ■

Premiera la

„Antibiotice” — Iași

Gliceride semisintetice

Cînd publicam — cu circa doi ani în urmă — seria de articole „Farmacii, farmaciști, medicamente”, consemnam printre medicamentele deficitare în rețea (și unde receptura farmaciilor întîmpina, de asemenea, greutăți, prin lipsa unei aprovizionări corespunzătoare cu ingredientele), mai ales pe cele sub formă de uncevențe, creme, pomezi. Trebuie să reamintim că una din greutăți era deficitul unei materii prime importante, suportul în care se încorporau substanțele active — lanolina; o materie primă adusă din import, tot mai deficitară și mai scumpă pe piața internațională farmaceutică. Iată că astăzi avem satisfacția să informăm că cercetarea noastră științifică, aflată în eșalonul întii în acțiunea națio-

Lumea în care trăim O idee străbate Europa...

Decizia a fost unanimă. De la primul pină la ultimul deputat ales — fie că era creștin-democrat, liberal, independent, social-democrat sau comunist — au votat deopotrivă aceeași idee: așezarea să fie declarată zonă denuclearizată, liberă de arme atomice.

Orașe mari și comune minuscule au adoptat aceeași decizie: să fie eliberate de povara nucleară. Numai în Olanda sînt peste 100 de localități ce se opun instalării „eurorachetelor”. În Japonia 900 de așezări s-au declarat zone denuclearizate. Orașul Asahikawa din arhipelagul Hokkaido s-a declarat oraș al păcii, fără arme nucleare. Decizia a fost adoptată unanim. La mii de kilometri, în Canada, orașul Brantford se proclama, de asemenea, denuclearizat. Municipipalitatea sa chema toate celelalte consilii municipale canadiene de a împiedica producția, transportul sau depozitarea de arme nucleare pe teritoriul lor.

Hotărîri, asemănătoare în esența lor, au fost adoptate în ultima vreme, în zeci și sute de localități din Belgia, Italia, Republica Federală Germania, Olanda, în peste 150 de comunități urbane din Marea Britanie.

Multe dintre localitățile acestea sînt cele în care N.A.T.O. intenționează să amplaseze rachetele „Cruise” și „Pershing-2” începînd cu luna decembrie a acestui an. Iar ideea declarării acestor localități drept zone denuclearizate s-a născut ca o expresie a opoziției maselor populare față de armamentele nucleare, față de pericolul izbucnirii unei conflagrații nimicitoare pentru întregul continent, pentru întreaga planetă.

Exemplu, în această acțiune ce se extinde tot mai mult în Europa occidentală, l-a constituit ideea unor zone denuclearizate despre care se discută de ani de zile în Europa și în lume.

Așa cum se știe, încă cu mulți ani în urmă țara noastră a propus crearea în Balcani a unei zone denuclearizate, o zonă lipsită de arme nucleare. Această propunere românească, de amplă rezonanță, reduce riscul utilizării armelor nucleare, ferește popoarele de efectele catastrofale ale exploziilor nucleare, promovează destinderea și încrederea mutuală.

Ideea zonelor denuclearizate a căpătat de-a lungul anilor o largă circulație, o amplă aderență a popoarelor lumii. După cum este cunoscut, America Latină a fost declarată zonă liberă de arme nucleare, ca urmare a tratatului de la Tlatelolco din 1967. Majoritatea țărilor de pe acest continent au semnat acest tratat care prevede interzicerea achiziționării, stocării, utilizării, testării și desfășurării de armamente nucleare.

În ultimii ani au fost făcute numeroase propuneri, sau

revitalizate altele mai vechi, propuneri care au ca obiectiv interzicerea armelor nucleare în Balcani, în Europa centrală, în Scandinavia, Marea Baltică, sau sud-estul Pacificului. Iar mai recent, în timp ce N.A.T.O. se pregătește să amplaseze noi rachete nucleare în Europa, propunerile privind crearea unor zone denuclearizate și, mai ales, acțiunile întreprinse în acest scop se înmulțesc tot mai mult. Despre acestea discutăm guverne și conducători de state, iar ideea este îmbrățișată și salută de milioane de oameni.

Primul ministru grec, Andreas Papandreu, a propus inițierea unor tratative concrete pentru înfăptuirea ideii creării unei zone denuclearizate în Balcani. Suedia și U.R.S.S. au făcut, separat, propuneri pentru crearea unei zone denuclearizate în centrul Europei, de-a lungul liniei de demarcare între țările N.A.T.O. și țările Tratatului de la Varșovia. S-au intensificat acțiunile de creare a unei zone denuclearizate care să cuprindă țările europene nordice. De asemenea, primul ministru australian a propus crearea unei zone denuclearizate în vestul Pacificului în care să fie interzise experiențele și stocarea de arme nucleare.

Popoarele Europei au tragică experiență a celor două războaie mondiale. Tocmai de aceea ele speră că încheierea de acorduri care prevăd interzicerea armelor nucleare în regiuni delimitate clar ale lumii, ar minimaliza eventualitatea izbucnirii unui război nuclear. Așa s-a născut, la scară mai mică, și mișcarea de declarare a unor orașe și localități drept zone denuclearizate, zone lipsite de arme nucleare, ideea care străbate Europa și la care aderă noi milioane de oameni.

Orașe denuclearizate.

Zone denuclearizate.

În fond este aceeași idee aplicată pe un alt spațiu. Ea reflectă nevoia oamenilor acestui timp agitat de a se simți în liniște și pace, de a trăi la adăpost de pericolul distrugerilor orbe. Orașele ce se doresc smulse din strînsăra amenințării nucleare sînt din ce în ce mai numeroase. Fenomenul trebuie plasat în contextul trezirii la realitate a popoarelor. Este un act de răspundere față de ele, față de viitorul planetei. Iar dorința de a crea zone denuclearizate vădește tendința de a se înainta către ziua în care toată lumea, absolut toată, va deveni o planetă denuclearizată.

Terra — o planetă fără arme nucleare.

Terra — un spațiu eliberat de coșmarul atomic.

Terra — o lume a păcii.

Nu este un vis utopic. Terra poate deveni planeta fără arme nucleare. Obiectivul acesta poate fi atins, însă, doar prin lupta perseverentă a popoarelor...

AL. PINTEA ■

Spectacolul informației

Mini, mini...

Despre „Sony” știe tot omul că și-a creat nume în lumea bună prin găselnițe ivite la timp și, evident, înaintea altora: radioul complet tranzistorizat, și deci portabil, televizorul tranzistorizat, videocasetofonul la domiciliu și destul de insistentul „walkman”. Nu cred să mă fi surprins ceva mai tare ca această jucărie prinsă la curea, de care stau agățate căștile puse la ureche, astfel ca nimic din ce curge pe bandă să nu se piardă, ci doar să se transforme în ciștigul agreabil și absolut pentru purtător. Ciștigul nu este doar acesta, și așa ceva m-a și „curențat”: vezi oameni în toată firea, soți și soție, călcînd alături, kilometri în șir, fără să-și spună o vorbă, fără să se privească, probabil fără a (mai) fi conștient unul de prezența celuilalt. La mijloc este acest aparat de ascultare în timp ce te plimbi, dar nu numai. Îi bănuiesc pe posesorii apelînd la serviciul lui — de ce n-ar face-o? — în spațiile de acasă, racordîndu-se astfel cu voluptate la banda muzicală și izolîndu-se cu pricepere de ceea ce înseamnă comunicare intrafamilială. Un perete despărțitor tras cu osirdie între tine și restul lumii, la argumentul plăcutelor picurări în ureche și cu consecințele deloc greu de ghicit în relația cu ai tăi și mai ales cu cei foarte ai tăi — soția, soțul, copiii...

În timp ce recեսunea provoacă insomnii, tehnicienii de la „Sony” caută să-și pună în valoare zilele de veghe întru diversificarea producției și seducerea cumpărătorilor. Videocasetofonul de casă Betamax n-a prea reușit să risipească în cruntarea de pe fruntea fabricanților, concurența dovedindu-se promptă și si-

gură. O va reuși noua generație de videocasetofoane pe opt milimetri? Așa cum am mai avut prilejul să spunem în coloana de față, noul sistem de înregistrat este gândit pentru camere de luat vederi de mică greutate, și toate companiile electronice japoneze vor merge pe această formulă.

Din totalul fabricației „Sony”, 42 la sută reprezintă aparatură video. Ultimul intrat în hora produselor cu căutare este, se pare, ceea ce se vrea fratele mai tânăr al walkman-ului, numit, evident, watchman. Primul ne ajută să ascultăm muzică, scutindu-ne astfel să cerem sau să dăm explicații soției în timp ce mergem la plimbare sau citim ziarul de seară. Noul venit merge mai departe și ne oferă șansa de a privi programe de televiziune în cursul deplasărilor de la serviciu acasă, în parcuri, în autobuz, în tren, în timp ce așteptăm să se deschidă magazinele. Aparatul are cam un a vechime, putînd fi ținut în palmă și manevrat cu ușurință, și lăsînd la discreția noastră ecranul nu mai mare decît o radieră. Reacțiile s-au dovedit și în acest caz diverse, entuziasmul producătorilor fiind estompat de comentarii de genul: „Cine o să dea atîția bani pe o jucărie cînd poate lua la jumătate de preț un aparat mult mai mare?” Argumentul portabilității la ora plimbării are și el alternativă: „Crezi că stă cineva să se uite pe ecran cînd trebuie să traverseze strada?”

Dar producția a demarat, mai întîi cu 2.000 de bucăți pe lună, apoi cu 5.000. Un nou model cu 20 la sută mai mic și-a semnalat deja apariția și cifra de plan se anunță în creștere: 20.000 de minitelevizoare — numai pentru piața internă. Toamna acestui an prognozează debutul pentru cumpărătorii potențiali de pe continentul nord-american.

Dar... Iată un „dar” care vine din partea celor interesați să prindă trenul acum

cît consumatorul de imagine încă n-a fost monopolizat de o firmă anume, de un tip anume, însă s-a lăsat, pînă una alta, prins în păienjenșul modei. Prin urmare, „Seiko” a plasat un watchman într-un ceas brățară, restul circuitelor trebuincioase funcționării micului ecran fiind încredințat unui pachet de mărimea celui de țigări. „Casio Computer Co.” și „Britain's Sinclair Research Ltd.” intenționează să scoată în magazine calculatoare cu ecranul tv cam la o treime din cel al aparatului watchman.

Decamdată, problemele tehnice fiind rezolvate, arbitrajul a rămas în seama prețului. Prea ridicat pentru a încuraja priviri admirative spre watchman. Dar bătaia pentru mini-mini continuă, optimiștii afirmînd că noul produs poate atinge cîndva voga videocasetofoanelor. Care, să nu uităm, în Japonia, pot fi găsite la 12% din totalul de 80 milioane de adrese. În S.U.A., procentul se situează la mai puțin de unu la sută.

În timp ce se caută soluții de natură a unge roțile micuțului watchman spre timpul liber al cetățeanului amator să-l sacrifice pe altarul comunicării, al informației, apar ideile. „Sony” preconizează să asocieze televizorul plat de cameră la un aparat miniatural pentru a slui securitatea locuinței. „Casio” planuiește, la rîndu-i, multiplicarea funcțiilor cuplajului televizor-computer, gîndind că poți obține informații prin telefon sau radio (de la bursă, să zicem), dar le înțelegi categoric mai bine avînd la îndemînă un videotext.

Pe trotuarele comunicării, ca și pe bulevardele orașelor, pasiunea pentru mini se vădește presantă. În cazul din urmă, o putem vedea cu ochii noștri. În primul caz ne-o anunță febra din laboratoarele infierbîntate de febra maxi-modernizării.

NEAGU UDROIU ■

Un român în Academia de citologie

alte, vicepreședinte al Federației mondiale de boli infecțioase și parazitare, membru al Academiei france-

ze de medicină) a fost ocazionată de desfășurarea, la Queen Elizabeth Hotel din Montreal, Canada, a celui de-al VIII-lea Congres internațional de citologie, la care au luat parte peste 600 de specialiști, de pe toate continentele.

Medicul român a prezentat reuniunii o lucrare originală, „Modificările electrono-optice ale celulelor lichidului cefalorahidian în cursul meningitei urliene”, rod al colaborării dintre colectivul pe care-l conduce și cercetătorii de la Institutul de virusologie „Stefan S. Nicolau” și de la Institutul de imunologie „Victor Babeș”, comunicare care a stîrnit un deosebit interes, impunînd prin ținută și noutate. Atît ea, cît și, deopotrivă, mai vechile contribuții ale doctorului Marinescu Dinizvor în domeniul limfocitozei și mononucleozei infecțioase, al rușiei etc. (cartea sa „La Lymphocytose infectieuse aigue”, tipărită la Masson & Cie. în 1965, a fost ulterior tradusă în limbile rusă și italiană) au determinat cooptarea savantului român între membrii Academiei internaționale de citologie, alegerea fiind susținută, în scris, de 3 personalități de primă mărime ale medicinei mondiale. Bunăoară, profesorul Claude Laclance, președintele Asociației canadiene de patologie, a recunoscut „meritele auto-

rului unei opere celebre privind limfocitoza infecțioasă acută”, în vreme ce academiianul francez Jean de Brux l-a caracterizat pe compatriotul nostru drept „a very good standing medical professor”. În sfîrșit, vicepreședintele A.I.C., profesorul belgian Claude Gompel, și-a exprimat admirația față de „colegul român și studiile sale referitoare la o serie de maldadii de graniță, între infecții și celule”. Folosindu-ne de prilej, și reamintim că, încă din 1949, doctorul Marinescu Dinizvor a înaintat o ipoteză, o teorie originală, în conformitate cu care oreionul (parotidita epidemică) n-ar fi doar o boală a glandelor salivare parotidiene, ci ar implica toate glandele cu secreție externă și internă, precum și sistemul nervos. Atît ipoteza, cît și termenul propus de el, „neurocricină epidemică”, și-au găsit pînă la urmă confirmarea, al VIII-lea Congres internațional de boli infecțioase și parazitare, organizat la Stockholm în 1982, adoptîndu-le.

Nu ne rămîne, în încheiere, decît să-l felicităm pe doctorul docent Gheorghe Marinescu Dinizvor pentru noul titlu academic acordat (al 12-lea), încă un semn al înaltei stime cu care medicina românească e, azi, privită în lume, și să-i urăm spor la muncă.

VIDIU IOANIȚOIA ■

Mondo umano?

„Le Boucher” și protectorii

De curînd, am avut și eu curiozitatea, firească, să citesc volumul semnat de doi publiciști — Joe Heydecker și Johannes Leeb — intitulat „Procesul de la Nürnberg” și apărut în fălă-mă-cire românească la Editura politică. Este adevărat, cu ani în urmă, am parcurs bunele pagini pe aceeași temă scrise de un excelent publicist român — e vorba de Sergiu Verona — așa că, într-un fel, eram familiarizat cu subiectul și „eroii” săi. În cartea de față, însă, am urmărit cu deosebire mecanismul acuzării, argumentele invocate și felul în care faptele au fost prezentate. Așa se face că am reținut și ideea doctorului Robert M. W. Kempner, membru al corpului de acuzare al acuzatorului principal S.U.A., Robert M. Jackson: „Așa cum au relevat acuzatorul principal american, Robert M. Jackson, și succesorul său, generalul Telford Taylor, în sala de judecată, principiile de la Nürnberg sînt valabile pentru toți criminalii de război, nu numai pentru Germania”. E adevărat, 149 de acuzați (din care 38 au fost achitați de tribunalul tot la Nürnberg) au luat loc în boxa acuzărilor în cele 13 procese. Că, apoi, acuzatorul american, de pildă, a fost foarte ferm și inspirat laborios în pregătirea pledoariei sale. Dar tot în vremea cînd la Nürnberg se judeca marile procese, continua, în diferite locuri, vinătoarea marilor capi nazisti scăpați sau neprinși încă. Eichmann, Barbie, Bormann și atîția alții. Unii, precum Eichmann, au fost descoperiți între timp, primindu-și pedeapsa de rigoare. Alții și-au pronunțat chiar ei verdictul, aplicîndu-și-l.

Însă cazul celui „Le Boucher de Lyon” („măcelarul din Lyon”, cum l-au numit francezii și presa respectivă pe cel care, între 1942—1944, a condus cu o feroare greu sugerabilă Gestapoul din acest oraș) a alimentat din plin preocupările celor ce doreau ca și el să-și primească pedeapsa. Prin anii '60, prezența lui în state latino-americane a devenit tot mai clară, dar la fel de ciudată era dispariția lui tocmai cînd urmăritorii ajungeau foarte aproape de el. Se știe că, pînă la urmă, în februarie a.c., Barbie a fost extrădat iar între timp au devenit publice marile protecții de care el s-a bucurat imediat după capitularea nazistă. Între acestea, cel mai spectaculos este, de departe, raportul de 218 pagini alcătuit de Allan Ryan, asistent special al ministrului american al justiției, William French Smith, în care autorul arată că „ofițeri ai contraspionajului american s-au suprapus cu cercetările justiției”, ajutîndu-l pe Barbie să fugă și mințind deliberat înalta Comisie Americană, autoritatea civilă americană în Germania ocupată în 1949. Acești ofițeri spusese comisiei că nu știu unde s-ar găsi măcelarul din Lyon. Or, în memorandumul ce însoțește raportul lui, Ryan a scris ministrului că „ofițeri americani au fost direct răspunzători de protecția unei persoane căutate de guvernul francez și i-au permis să scape justiției”. Cel mai înalt în grad dintre ofițerii care l-au sprijinit pe Barbie să fugă nu era un colonel, cum credeau unii ziaristi, ci chiar un general de brigadă, Robert Taylor, care, între timp, a încetat din viață.

Potrivit agenției „France Presse”, ceilalți ofițeri nu vor fi sancționați, întrucît activitatea lor este azi prescristă. Mai mult, același amintit raportor, deși nu-i acuză, susține că ei „au acționat în cadrul sarcinilor și apărînd ceea ce ei gîndeau a fi interesele armatei și guvernului american”. Klaus Barbie ajunsese în Bolivia, ajutat de o organizație numită „Rat Line”. Dar despre contextul în care guvernul american s-a scuzat oficial pe lingă cel francez pentru cazul Barbie vom mai vorbi, așa încît, decamdată consemnăm cum se ridică vălul de pe această lungă și misterioasă poveste.

DUMITRU CONSTANTIN ■

Lumea se amuză

(După FÜR DICH — R.D.G.)

Martor ocular la prima ediție a mondialelor de atletism

Cineva afirma că, după ce se nasc, finlandezii încep să alerge la 5000 sau 10 000 m. Dacă nu fac asta, caută cu îndrăgire o sulită. Totul poate începe cu această extraordinară bucurie a gazdelor primelor mondiale de atletism de a face sport, de a aplauda un alergător. Un singur sport a reușit să umple celebrul stadion olimpic construit în urmă cu 45 de ani: atletismul. După Jocurile Olimpice din 1952, Campionatele de atletism ale Europei, finala Cupei Europei la atletism și numeroasele campionate europene sau mondiale de patinaj vitează au făcut din Helsinki una din capitalele sportului mondial.

Acum, statisticile unei excepționale săptămâni atletice, o adevărată întâlnire „la vîrf” a „monștrilor sacri” ce pe întregul glob, confirmă prognozele. S-a desfășurat la Helsinki cea mai mare competiție athletică organizată vreodată: 1572 de atleți (1037 de băieți și 535 de fete) din 157 de țări. Numărul spectatorilor, pe arșiță sau ploaie: 422 402. Se aflau printre ei foarte mulți dintre cei ce i-au aplaudat pe Nurmi, Jazy, Keino și Clarke, pe Vaatainen și Lasse Viren. În această săptămână de foc, aceștia au scandat într-un impresionant cor Vainio, Ekblom, Lillak, Bryggare sau Salonen și i-au aplaudat frenetic pe Lewis, Bikova, Moses, Daute, Göhr, Cușmir, Thompson, Kratochvilova... De foarte multă vreme nu se mai găsea nici un bilet pentru ultimele trei zile de concurs, fiecare ceas sporind nerăbdarea cu care era așteptată prima duminică a „festinului preolimpic al giganților”, cum îl numeau ziarile, sărbătoare pentru care ei, finlandezii, s-au pregătit timp de trei ani. Rivalitățile notorii, Lewis-Smith, Bikova-Meyfarth, Thompson-Hingsen, Ashford-Göhr ș.a.m.d. sau dilemele de genul: „va confirma Zhu Jianhua la înălțime?”, va sări Cușmir 7,50?, vor rezista Ovet și Scott noului val Cram, Aquila?, vor domina francezii prăjina? etc. făceau să crească atracția superspectacolului de la Helsinki.

În ceea ce privește atmosfera din Sa-tul sportivilor de la Otaniemi, în fapt „orașul” studenților Institutului tehnic superior, inaugurat în '52, cu prilejul Olimpiadei, ea avea să fie, încă din prima zi, destinsă, cordială, de neuitat, potrivit aprecierilor făcute la sfîrșitul campionatelor, confirmînd astfel ceea ce un fost mare sportiv al lumii, Emil Zatopek, mărturisea la o conferință de presă găzduită înainte de începerea întrecerilor: „Nu pierd nici o ocazie să reamintesc tinerilor sportivi că, deși victoria este frumoasă, ea nu valorează prea mult dacă nu este urmată, treizeci de ani mai târziu, de o sănătate intactă și de plăcerea de a-ți regăsi foștii adversari într-o excelentă formă fizică. Cînd îi întâlnești pe Reiff sau Mimoun, uit cu totul trecutul, ca să nu mă gîndesc decît la fericirea prieteniei păstrate”. În paranteză fie spus, treizeci de ani înseamnă totuși ceva în viața unui om și iată că, la aceeași conferință, celebrul atlet nu l-a recunoscut pe bărbatul albit pe la temple, aflat în primul rînd de ziaristi, care îl privea cu insistență fără să rostască o vorbă, mulțumindu-se doar ca, după o oră, să-i strîngă mîna și să-i precizeze că este unul dintre succesorii săi pe tabela recordurilor mondiale la 10 000. Era australianul Ron Clarke.

Primele Campionate mondiale de atletism au luat sfîșit. Roma pregătește ediția viitoare. Rivna președintelui F.I.F.A., Premio Nebiolo, a dat roade. Deocamdată însă legendele Helsinkiului 1983 sînt proaspete. Iată cîteva dintre ele.

Carl Lewis: Ziua în care voi bate recordul lui Beamon este aproape

Liderului de necontestat al alergătorilor de vitează din lume i-au trebuit doar două minute pentru a cuceri două medalii de aur și a stabili primul său record mondial, la stațea de 4x100 m. Cursa sa fantastică, majoritatea ziaristilor au fost de acord că datorită lui s-a obținut acest record, a sculat tribunele în picioare. Stilul său elegant merita un premiu de frumusețe. Și totuși, marea sa dragoste este săritura în lungime: „Îmi plac lucrurile dificile. La sărituri, trebuie să te stăpînești cu totul, în vreme ce la sprint este suficient să alergi repede”. La Helsinki, mulți l-au comparat cu Owens. Lewis s-a arătat măgulit, dar a răspuns cu modestie: „Era un personaj de legendă. Părinții mi-au vorbit deseori despre el cu respect. Apoi, într-o zi, l-am văzut. A fost foarte drăguț cu mine și mi-a dat cîteva sfaturi. Sînt fîlatat că sînt comparat cu el, dar nu l-am egalat încă”. Părinții lui Carl sînt profesori de educație fizică la High School din Willingro-New Jersey. Mai are încă trei frați. Cleveland este un foarte bun jucător de fotbal, primul sportiv american de culoare care a semnat un contract cu echipa Cosmos din New York, înainte de a trece la Memphis. Ceilalți doi fac, de asemenea, sport de performanță. Referindu-se la lungime, probă pe care aici a cîștigat-o cu o primă săritură, Lewis este convins că totul trebuie să fie perfect pentru a sări mult: pistă, elan, viteză, vreme, formă sportivă etc. Anul trecut a avut o încercare de 9,14, depășind pragul cu un deget iar la antrenament a sărit de cîteva ori 9 metri. „Știu

că ziua în care voi bate recordul lui Beamon este aproape. Voi fi primul atlet care va sări 9 metri. Acesta este țelul meu principal înainte de Los Angeles. Deocamdată, mă grăbesc să ajung acasă. Mai am un an și termin universitatea. Apoi, trebuie să mă antrenez foarte mult, cu Tom Teliez. Primul scop mi l-am atins, acum avem altele. Noi nu spunem încă: patru titluri la olimpiadă. Asta cere multă maturitate”. Carleton McHinely Lewis numără doar 22 de ani.

Jarmila Kratochvilova:

Mi-a ieșit mai bine decît am crezut

„Astăzi am vrut să cîștig, dar nu m-am gîndit că voi stabili un record mondial. Vroiam doar ca Cehoslovacia să cîștige două medalii de aur”. Jarmila Kratochvilova a cucerit „aurul” la 400 m și 800 m, „argintul” la 4x400 m și a stabilit un record mondial la 400 m, fiind prima femeie care a coborît sub 48 de secunde. Nu s-a gîndit la record, ci la medalie. Și la Marita Koch. A vrut să facă o „dublă”, știind că învingătoarea ei de la Atena nu va alerge la 400 m. Este un pachet de mușchi și domina prin forță. Un adevărat miracol în stare să descurajeze orice adversară. A muncit enorm și a scos mai mult decît spera. „Sînt foarte obosită. Mi-a ieșit mai bine decît am crezut. E foarte sigur că la Los Angeles nu voi mai concura la două probe, pentru că este, într-adevăr, foarte greu. Timp de un an mă voi concentra numai pentru a reuși la Olimpiadă.”

Marlies Göhr: Nu este problema mea. Ashford a plecat și n-a mai ajuns

Nu poți vorbi de Kratochvilova fără a aminti de Marita Koch. Este imposibil să amintim de Marita Koch fără să te gîndești la Marlies Göhr. Și, în sfîșit, lumea mare e mică, cu greu pomeniști de ultimele două uitînd de Ashford. A fost marea absentă, a fost atleta care a deschis seria ratărilor dramatice. Să rememorăm finala de 100 m. Se pleacă fantastic, ca cîm pușcă. La 60 de metri, cînd jocurile erau departe de a fi făcute și întregul stadion urmărea cu respirația tăiată trio-ul Koch, Göhr, Ashford, ultima cade secerată. Ne-am adus aminte că în serii, după cursă, atleta americană își masa mușchii cu coapsele drepte. Aparatele de fotografiat începuseră să țâcăne, pentru un moment finisul mutîndu-se la jumătatea distanței, unde favorita era instalată pe

targă. Finala a fost, firește, dominată de cele două supercampionese din R.D.G. A mai rămas doar jocul declarațiilor. Imediat după cursă, Göhr: „Mi-e greu să spun cum am cîștigat. Ashford este cea mai bună alergătoare din lume. Am întrecut-o o singură dată la Los Angeles. Sînt teribil de fericită de timpul obținut”. Koch: „Sînt foarte fericită cu medalia de argint și extrem de mulțumită de a-lergarea mea. Îmi pare rău pentru Evelyn. Rănirea ei nu mi-a afectat însă performanța”. Ashford: „Sînt decepționată, dar voi reveni la anul. Voi fi la Jocurile olimpice și atunci nu-mi va mai scăpa victoria”. Vizavi de pățania lui Ashford, Göhr, studentă la psihologie, răspunde sec: „Nu știu, nu este problema mea, ci a lui Ashford. A plecat și n-a mai ajuns. Ea trebuie întrebată”. Ashford, ați văzut mai sus, a răspuns.

Mary Decker: Pofta vine cîștigînd

„Venind la Helsinki, mă gîndeam să particip doar la 3 000 m. Apoi, însă, am invins. Pofta vine cîștigînd”. Lucrurile au ieșit bine la 3 000 m și absolventa Institutului de relații publice, născută în California, Mary Decker, a început să cocheteze cu ideea de a alerge și la 1 500 m. După Kazankina, urma o altă alergătoare de marcă: Zaițeva. Alergă ușor, fără să i se vadă efortul. Este firească și amicală. „Știu că am făcut o bună alegere alergînd la 3 000 m. Este distanța pe care voi alerge la Los Angeles. Am locuit vreme îndelungată acolo”. A venit proba de 1 500 m cu un finis dramatic pentru Zaițeva și o nedumerire urmată de o explozie de bucurie a americancei. „Am rupt rîndul pe ultimii 400 m, își explică ea victoria. În turul final, Zaițeva se apropiase tot mai mult de mine. M-a depășit și am lăsat-o înainte. Dacă n-ar fi fost vînt, aș fi încercat să alerg mai repede. Nu ne-am atins la finis”. Zaițeva a plonjat peste linia de sosire, fapt care a împiedicat-o pe Decker să-și dea seama cine a fost cîștigătoarea. Zaițeva: „Mă așteptam la o medalie. O consider pe Decker principala mea adversară. Am făcut o cursă obișnuită cu excepția căderii”.

Acestea sînt numele asupra cărora ziarile au revenit zi de zi cu ample comentarii, tablete, portrete. Valorile sînt mult mai multe. Și Foster, și Moses, și Lillak, și Avdeenko, și Daute, și Cușmir, și Hofman, și Cova, și Grete Waitz, și Bikova, și mulți alții. Forța concursului nu a constatat doar în prezența cîștigătorilor, ci și în faptul că marile puteri ale atletismului și-au dublat sau chiar triplat licențele cu atleți și atlete de valoare apropiată. Clasamentele neoficiale după numărul de medalii și puncte demonstrează limpede potențialul athletic al primelor trei clasele: R.D.G., S.U.A. și U.R.S.S. Potrivit criteriilor acestor ierarhii, România ocupă locul 15, la egalitate cu alte patru națiuni (la medalii), și locul 13 după numărul de puncte, 22 cu totul. Clasamentele nu spun însă prea mult. În ceea ce ne privește ele au, poate, darul de a mai atenua insatisfacția provocată de mai ales de comportarea atleților noștri. Să fim drepiți și să recunoaștem că, dacă Anșoara ar fi reușit să cucerească medalia de aur, aprecierile multora ar fi înclinat către calificativul bun și nu mediocreu. Vom reveni cu cîteva considerații după un scurt popas asupra probei de lungime.

Anșoara Cușmir: Faptul că am fost favorită m-a dezavantajat

„Este o mare surpriză pentru mine”, afirma după concurs Heike Daute, adăugînd că a fost avantajată și de vînt. Ca să fim exacti, Daute a pregătit aceste campionate temeinic și în liniște, fără să atragă atenția asupra ei. A fost antrenată exact, științific, intrînd în cea mai bună formă exact cînd și-a propus, adică la Helsinki, ocolind, așa cum am spus, Universiada care îi putea afecta performanța de la mondiale. Seria ei de sărituri a fost excepțională: 6,91 — 7,02 — 7,27 — 7,16 — 6,79 — și 7,26. Vîntul care a bătut în rafale, la a patra încercare, a avut chiar +5,5 m/s, și faptul că a sărit imediat după Cușmir, putînd să controleze ea disputa, nu sînt avantaje de neglijat atunci cînd lupta se dă la un asemenea nivel. Credem că Anșoara și-a propus prea mult (Universiada și mondialele), dacă ne gîndim că performanțele de excepție sînt rezultatul unor condiții de pregătire și de concurs, de asemenea, de excepție. Repetăm, foarte puțini din sportivii prezenți la Helsinki au participat și la Universiadă, iar dintre săritoare doar ea și Bikova, la înălțime, au cucerit „aurul” în Canada. Anșoara mărturisea că a fost dezavantajată de „titlul” de favorită. Și, ca să fim drepiți, și-a onorat cartea de vizită: trei sărituri au fost peste 7 m, ultima, depășită cu aproape o palmă, fiind în jurul a 7,30. Performanța de 7,15 m reprezintă cea mai bună săritură a ei la un concurs din strălînatate.

Vrem să fim bine înțeleși, nu căutăm s-o scuțăm, este o mare atletă dar, preluînd aprecierea antrenorului Ion Moroiu, în acea zi, la Helsinki, așa cum a concurat, Daute nu putea fi învinsă. Ne rămîne convingerea că, la Los Angeles, atleta noastră își va lua revanșa, încredători fiind în calitățile ei fizice deosebite, forță și viteză, în ambiția și marea ei dorință de a învinge.

La Los Angeles va fi altceva

Eva Zörgő Raduly a obținut locul 5. Dacă ar fi repetat performanța ei de vîrf din acest an, ar fi ocupat locul 4. Cunoșcîndu-și ambiția și puterea de a-lăsa sistem convinsi că la olimpiadă poate urca cel puțin două locuri. Doamne! Felicită și Mihaela Loghin au ocupat locul 6 la 800 m, 1 500 m și, respectiv, la atencarea greutății, ambele concurînd în finale alături de mari performere ca Jarmila Kratochvilova, Mary Decker, Helena Fibingerova și Ilona Slupianek. Cristiana Cojocaru s-a clasat între cele mai bune 8 alergătoare din lume, la 400 m garouri, din 30 de concurenți, alerzînd în finală cu Fesenko, Ambrazene și Fidler, ea să nu le amintim decît pe primele trei. Sub posibilități au concurat Florența Crăciunescu (și ea a acuzat eforturile și pregătirea făcută pentru Universiadă) și Vall Ionescu (ieșită din forma).

Pentru băieți, prea puțin: doar o experiență

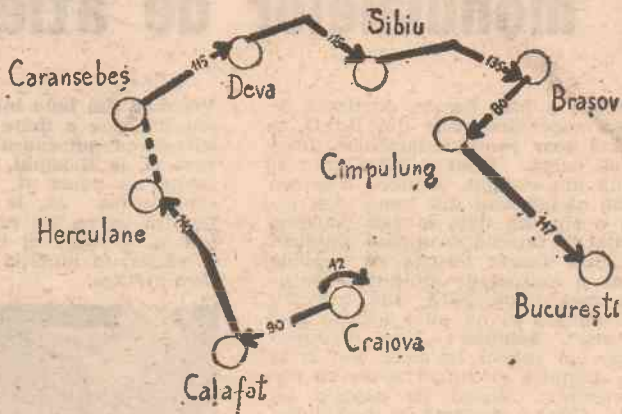
Sorin Matei nu a reușit să-și etaleze valoarea, iar Bedrosian a dezamăgit sîrînd numai 16,43, cu aproximativ un metru sub performanța cîștigătorului, polonezul Hoffman. Aruncătorii de disc au mers mai bine în concursul desfășurat, la Turku, după cinci zile de la ratarea calificărilor la Helsinki. La Turku, Zamfirache a avut trei aruncări peste 62 m, iar Nagy cîteva peste 60 m. Citează mai puțin explicațiile și mai mult munca pentru olimpiadă, o pregătire care să le permită să concureze fără să fie deranjați prea mult de vreme sau calitatea discului cu care se aruncă.

Cam aceștia sînt sportivii pe care ne putem bizui în continuare și la Los Angeles. Excepțiile sînt puține. Din acest punct de vedere, al selecției, federația de specialitate și conducerea C.N.E.F.S. au gîndit bine incluzînd în lotul pentru Helsinki mult tineret (Maria Badea, Cristiana Cojocaru, Gh. Cojocaru, Constantin Militaru, Cristian Popescu, Petre Drăgoescu și Liviu Giurgian sînt cîteva nume). Dar pentru băieți, din păcate, primele campionate mondiale de atletism n-au fost decît o experiență. La olimpiadă pot dovedi că ea a fost și folositoare.

Ciclismul la ora recuștigării entuziasmului

**TURUL
ROMÂNIEI
EDIȚIA 1983**

— Stimate tovarășe profesor Gheorghe Stănel, lumea sportului vă cunoaște, dar nu atât cât să nu vă invităm, după obiceiul casei, să vă prezentați.

— În tinerețe, am făcut atletism, fiind campion și recordman pe pistă, la garduri. Am primit chiar titlul de maestru emerit. După retragere, am activat, mulți ani, la Rapid, după care am trecut la federația de haltere și, din martie 1983, la cea de ciclism.

— O federație, cea de ciclism, foarte grea, nu?

— Nu știu cât de grea dar, la venirea mea, dezorganizată. Îi lipseau multe, aproape toate structurile, colegiile etc., dar întâi și întâi îi lipsea entuziasmul. Acasă, concursurile erau rare și slabe, desfășurate în anonim. Spectatorii se numărau, la velodrom, pe degete, ce să fi văzut?! Afară, participam când și când, în curse minore și, de fiecare dată, după mullă tevatură.

— Reluarea Turului ciclist al României, după 9 ani de pauză, cum trebuie interpretată? Dealtfel, ca să fim sinceri, despre această competiție am venit să discutăm, dar tentația de a analiza mai adine situația ciclismului a fost prea mare.

— Am zis, să ne gospodărim cât mai bine, dar să ieșim și-n lume, să nu pierdem contactul. Atât cât mai era, firav. Am fost ajutați, e drept, de conducerea C.N.E.F.S., dar am căutat, și în parte am reușit, să ne descurcăm și singuri. Am bătut la toate ușile, fără sfială. Și, la urma urmei, tot rezultatele vorbesc. În Cursa Păcii, băieții s-au comportat mult mai bine decât în alți ani: Romașcanu a câștigat două etape, iar echipa patru. Când s-a pus problema Universiadei de la Edmonton, iarăși au fost discuții. De ce să mergem, s-au întrebat unii, dacă n-avem șanse?! Până la urmă, gândindu-ne înțeleger la nivelul Consiliului Național, am mers, iar Gheorghe Lăutaru a obținut, la adițiune de puncte, o medalie de argint extrem de prețioasă.

— De ce extrem de prețioasă?

— Simplu: pentru că e prima. În plus, deși fără Romașcanu, echipa s-a clasat pe un onorabil loc 4.

— Da, o anume schimbare în bine poate fi detectată, dar calea până la marea performanță rămâne lungă, ce părere aveți?

— Fără îndoială. La recente naționale pe pistă, săptămîna trecută, atmosfera a fost alta și, spre bucuria noastră, s-au bătut și câteva recorduri. Reavem lumea la ciclism, asta e un semn, nu? Dar, ca să păstrez limbajul, până la capătul etapei mai e. Dar sintem hotărîți să nu stăm cu mîinile încrucișate.

— Vorbiți, tot timpul, la plural, cu toate că, dacă nu greșim, federația n-are decât un om retribuit, pe dumneavoastră, ca secretar responsabil. Greșim?

— Nu, dar am pus la punct, în colectiv, organismele federației, atrăgîndu-i pe toți cei care iubesc în mod sincer această disciplină. Vechea federație avea, din cite mi s-a spus, multe polite de împărțit și chiar de plătit. Eu însă, nu mă laud, am venit fără nici o prejudecată: cine e pasionat și face treabă, stă, cine nu, fără supărare, pleacă.

— Să nu ne lungim, a plecat ce-areva?

— Da, dar cei mai mulți au rămas. Cu ei, am rease-at structurile, am elaborat linia metodică și așa mai departe. Încă n-avem președinte de federație, dar vom avea, poate chiar până la plecarea în Tur. Am numit, ca să mai dau un exemplu, antrenori noi la

loturi, iar loturile le-am despărțit, care de velodrom, care de șosea. Vom intra și mai adine, specializînd sportivii pe probe, unii pentru fond, alții pentru contratimp etc. Vom pune, poate că nu-i termenul cel mai exact, rînduială, fiecare antrenor va ști, îndeobște la lot, ce are de făcut și chiar va face. Nu vom admite nici o abateră de la disciplină.

— Care sint noii antrenori ai loturilor naționale de seniori?

— Nicolae Voicu și, la lotul B, Ion Stoica pentru șosea, Mircea Mihăilescu și Ion Vasile pentru pistă. Ca antrenor coordonator, ne-am oprit asupra fostului campion Vasile Selejan.

— Romașcanu ca Romașcanu, Jos palaria pentru contribuția sa la prestigiul ciclismului românesc, dar întrebarea e cine vine după el? Plutonul pare cam lipsit de har.

— Mă tem că n-aveți dreptate. Un buchet de dinamoviști, Costică Paraschiv, Valentin Constantinescu, Ionel Gancea și Constantin Căruțașu, îndeobște energie spre vârful piramidei. Au crescut și se ridică vertiginos o serie de alți tineri, dotați și harnici: Cornel Popa de la Plopieni, Iosif Schneider de la Arad, Zsolt Lăorenzi de la Zărnești. Ultimul, de pildă, n-are decât 16 ani, e încă junior II, dar se afirmă despre el că e cel mai bun produs, în materie de fond, al acestor ani. Așteptăm totodată ca secția clubului Steaua, reînființată în 1982, să scoată primii campioni. E o eroare să credeți că Romașcanu n-are parteneri de valoare.

— Antrenorii cum lucrează?

— Mulți bine, dar și mai mulți prost. Fără tragere de inimă. Iată, de pildă, Voinea Arad, care își croiește tot mai mult loc în fața, are ca antrenor pe Matei Peloc, de profesie contabil?! Omul nu trăiește din ciclism, dar e pasionat, trage cu dinții. La naționalele de juniori i-a bătut pe toți. E normal ca un astfel de tehnician să fie încurajat. Din păcate, ca ei sint puțini. Ciclismul românesc încă îi lipsește, deși multă lume merge pe bicicletă, baza de masă. Am aflat, mai deunăzi, că la Deva se organizează, cu 80-100 de tineri, un fel de tur al orașului. Fiește, o competiție modestă, dar ea arată, nu-i așa, preocupare. Am decis să înființăm acolo o secție, s-o afiliem, s-o cultivăm. În alte județe însă, în ciuda tradiției, se stă mai slab.

— La concret, unde?

— În Timiș, în Bacău, în Maramureș, chiar în Dolj. Zic chiar în Dolj, pentru că, ajunși la Craiova cu probleme legate de organizarea Turului României, am găsit multă bunăvoință, la toate nivelele, ba chiar și competență. Poate că Turul, e și asta unul din motivele reluării lui, va deschide apetitul pentru ciclism, va trezi ambiții.

— Apropo de Tur, v-am mai între-

bat: cum trebuie privită reluarea lui?

— Ca un prim pas pe calea redresării. Am stat, o vreme, izolați și n-am procedat cred bine. Teama de eșecuri a costat scump. Anul acesta, am mai ridicat capul, am fost la Concursul „Prietenia”, am luat parte, pe pistă, în Polonia și Bulgaria. Rezultatele au fost cînd mai bune, cînd mai rele, dar noi ne găsim, după umila mea părere, în situația dictonului olimpic: totul e să participăm. Din afară, nu vom învăța nimic. În 1984, în temeiul experienței pe care sperăm s-o acumulăm în această toamnă, vom invita, în Tur, și rutieri străini.

— La actuala ediție, numerotată cu 21, vor lua startul, deducem, numai cicliști români. Cîți?

— Sub o sută, din 15 cluburi. Plecarea caravanei va avea loc duminică, 4 septembrie, din Craiova, iar sosirea se va efectua, după 8 etape, la București, în fața Casei Științei, o săptămîna mai tîrziu. Vor fi parcursi 865 de kilometri, cei mai mulți în etapa a III-a, 140 de la Calafat la Herculane, cei mai puțini în ziua inaugurală împărțită, de fapt, în două: dimineața un contracronometru, după-amiază un circuit.

— Octavian Amza, care va fi arbitrul principal al cursei, ne spune că etapa a IV-a va cunoaște și o transbordare? De unde pînă unde?

— Etapa va începe, în drum spre Deva, la Herculane, dar plecarea tehnică se va da de la Caransebeș.

— În ce zi le va fi rutierilor cel mai greu?

— Probabil că pe tronșonul Brașov-Bran-Cimpulung, prevăzut cu punctele de cățărare de la Moeciu. Fundata și Mateiaș, toate în jur de o mie de metri.

— În jurul cărei ore se vor da plecările?

— În jurul orei 14, în așa fel încît, în funcție de lungimea și dificultatea traseului, sosirile să aibă loc nu mai tîrziu de ora 17. Doar la București, la capătul Turului, caravana va ajunge la 12,45.

— A ridicat multe probleme organizarea întrecerii?

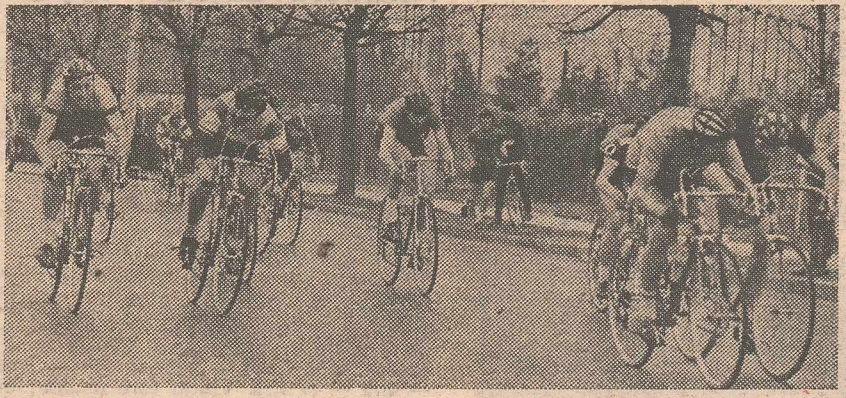
— Desigur, fiind vorba despre 170 de oameni, poate ceva mai puțini, poate ceva mai mulți, care nu doar aleargă pe biciclete, majoritatea, ci și dorm, și mîncîcă, și repară etc., etc. Peste tot însă, cînd am măsurat și recunoscut traseul, am găsit în toate județele, uși deschise. Dealtfel, am și hotărît să oferim o cună și o diplomă județului care va organiza cel mai bine trecerea Turului. Faptele vor decide.

— O ultimă întrebare, tovarășe Stănel. Impasul ciclismului nostru a fost multă vreme pus pe seama dificultăților materiale. Parecă atzeam un refren: „n-avem piese, n-avem baieri etc. etc.”. S-au rezolvat greutățile mereu invocate?

— Ele au existat și, în parte, mai există, dar nu atât piesele de schimb îi lipseau ciclismului românesc cit, repet, organizarea îi lipsea, entuziasmul. Cînd stai de-o parte, parecă ai mai puține posibilități să greșești, nu-i așa?! Ca să răspund la întrebare, situația materialelor s-a tot îmbunătățit. În trimestrul 4 al acestui an, va începe producția românească de piese pentru bicicletele de curse, pe baza asimilărilor. Din clipa aceea, permițî-mi să glumesc, ne va fi și mai greu: pe ce vom mai da vina?!

— Vă mulțumim, stimate tovarășe profesor Stănel, și vă dorim dumneaavoastră, și Turului ciclist al României 1983, mult succes. Vom fi, în măsura posibilităților, alături de caravană și, cum zice românul, vom mai vedea. Pînă la urmă, ca să vă cităm, tot faptele vor hotări.

VIDIU IOANIȚOIA

1-0 cu R.D.G., la fotbal

După 10 ani

Negriță, autorul singurului gol în amicalul de miercuri

Miercuri, pe „Ghencea” (stadion pe jumătate gol), echipa reprezentativă de fotbal a izbutit o victorie după care aleargă de 10 ani, mai exact din luna mai 1973: a învins echipa R.D.G. La limită, e drept, 1-0 prin golul marcat de Negriță (minutul 35), dar convingător, Cămătaru și, mai ales, Coraș ratînd alte 4-5 goluri, între care cele din minutele 21 (Cămătaru) și 54 (Coraș) păreau ca și inscrișe! Dincolo de joc însă, un joc aflat adesea, îndeobște în prima repriză, la discreția tricolorilor, rămîn mai multe cișliguri. Primul s-ar lega de faptul că, spre deosebire de alte sezoane, naționala și-a reluat peste vară activitatea mai repede, ea avînd deja în palmares, încă înaintea gongului inaugural al campionatului, două partide internaționale de verificare, 0-0 cu Norvegia și 1-0 cu R.D.G. Al doilea ciștig trebuie pus pe seama cutezanței cu care antrenorii Mircea Lucescu și Mircea Rădulescu au promovat cîțiva jucători tineri. Miercuri, Coraș, Movilă și Hagi au dat, în mare parte, satisfacție, cu precădere ultimul care, deși cam firav, a arătat o tehnică de învidiat și, surprinzător pentru vîrsta lui, o bună orientare în teren. Coraș, în schimb, s-a bramburit de citeva ori și, încă mai grav, a irosit 3-4 ocazii cit roata carului. Movilă a vrut mult, n-a ieșit totdeauna, dar și el rămîne, după opînia noastră, o achiziție fericită pentru „familia” tricolorilor.

Deși fără miză, meciul a plăcut. Oaspeții, care nu mai au valoarea de acum 5-6 ani (învinși acasă de belgieni, ei nu mai au decât șanse minime de a ajunge la europene), n-au fost un adversar comod, ei bătîndu-se uneori peste limita regulamentului, de unde citeva cartonașe galbene) pentru fiecare balon, recurgînd la un marceaj foarte strict (martore: gleznelor lui Cămătaru), și, în general, pîrînd mai dotați ca atleți decît ca fotbalisți! Nicideată însă, să nu uităm, n-au stat prea bine cu tehnica, dar de atîtea ori ne-au învins! Acum însă, băieții noștri s-au ferit, cit au putut, de contactul direct și n-au pierdut ocazia de a ataca mai mult și mai variat. Mijlocul, înviorat de Ticleanu și Boloni, a muncit din răsputeri, trimițînd vîrfurilor o sumedenie de mingi utile. Portarii, în special Lung (care a fost mai solicitat) în prima repriză, dar și Moraru, s-au achitat cu inspirație și promptitudine de misiunea încredințată. Din păcate, linia de fund, cu toate că un component al ei a marcat unicul gol al meciului, a fost în citeva rînduri depășită, unele desincronizări (îndeobște în zona centrală) și citeva greșeli individuale oferînd vizitatorilor prilejuri de a se găsi la un pas de egalare. Aceste inexactități, plecate parcă din superficialitate, ar trebui să le dea mai mult de gîndit antrenorilor. Pînă la urmă, Lucescu, a rodat mai tot lotul (a intrat Balaci un sfert de oră, Văetșu, încercat fundăș stînga, a jucat și el citeva minute Pușcaș și Augustin cam la fel), doar Klein rămînînd, deocamdată, în afară, el avînd de suportat efectele unei accidentări.

În rezumat, o victorie de prestigiu și o verificare folositoare. S-a ratat însă cu prea multă seninătate și, în citeva rînduri, s-a greșit (în linia de fund) foarte ușor. Partida cu Cehoslovacia, care poate fi decisivă pentru calificarea la C.E., nu-i departe: se simte încă nevoia unor reușuri. Să vedem însă ce va aduce și campionatul. (Ov. Ioanițoia).

Flacăra, Redacția, București, Piața Științei 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Interioare: secția reportaj, social-politic și economic (Ilie Purcaru, Dumitru Constantinescu, Mihai Pelin, Cornel Nistorescu - 26 00, Ion D. Goia - 25 66); secția cultură-învățămînt (George Arion, Adrian Dohotaru, Victor Niță, Horia Pătrașcu, Tania Radu - 14 57); secția probleme cetățenești, scrisori (Răzvan Bărbulescu, Marga Nedelea, Emanuel Valeriu - 25 42, Dorin Sălăjan, Mihai Stănescu, Dorin Gherghinescu, Georgeta Ștefănescu, Alexandru Șerban - 21 30); audiențe - 25 58; sector știință istorie (N. Grigore Mărășanu, Liviu Timbus, Lionel Nițescu, Cici Iordache-Adam - 25 66); secția urgențe, ceneclu, sport, secretariat, foto (Ovidiu Ioanițoia, Oprea Georgescu, Constantin Balaciu, Margareta Mureșan - 21 28, Sorin Postolache, Elena Ghera - 14 53, Dan Birlădeanu, Constantin Dragomir, Dumitru Graur - 21 23, Mircea Popp - 25 69, 20 72, Vasile Măneacu - 25 28); Flacăra-REBUS (Tudor Octavian, secretar responsabil de redacție; Alexandru Păsărin, Adrian Mitu, Maria Bogdan, Victor Rădulescu - 20 36); secretar responsabil de redacție - Nicolae Cristache - 21 43; redactor șef adjunct - Nicolae Arsenie - 21 24; redactor șef - 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei”. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM - Departamentul Export Import Presă, P.O. Box 136-137, telex 11226, București, strada 13 Decembrie.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU